

PEKKA ERVAST

NOSTRADAMUS JA CAGLIOSTRO

Ranskalaista okkultismia

HELSINGISSÄ 1961

Hyvinkää 1961

HYVINKÄÄN KIRJAPAINO OY

Sisällys

Nostradamus ja hänen ennustuksensa	2
Nostradamuksen 'katrängit'	9
Kuinka ennustaminen on mahdollista?	17
Cagliostro	28
Cagliostro vapaamuurarina	35
Cagliostron vapaamuurarius	43
Cagliostron vapaamuurariviisus	49

Tähän teokseen on yhdistetty kaksi Pekka Ervastin pikakirjoitettua esitelmäsarjaa, Nostradamusta (14. I, 21. I ja 28. I v. 1923) ja Cagliostroa (3. IV, 10. IV, 24. IV ja 1. V v. 1927) käsittelevät sarjat. Nämäkin esitelmät on filosofianmaisteri Uno Pore laatinut painokuntoon.

Korjausluvussa on ollut hyvänä apuna valtioneuv. notaari Irja Silén.

Helsingissä elokuussa 1961

Ruusu-Ristin Kirjallisuusseura r.y.

Nostradamus ja hänen ennustuksensa

Lapsuuteni muistojen joukossa on eräs mielikuva. Olin saanut sen lukemalla jotakin nuorisokirjaa, muistaakseni sellaista, jossa puhutaan kaikenlaisista nuorisoleikeistä. Tämä mielikuva on kuva maagikosta, loitsijasta, tietäjästä, joka on puettuna suureen väljään viittaun, ja viitta koristettuna jos jonkinlaisin salaperäisin kabbalistisin kuvioin ja merkein, kirjaimin ja numeroin. Päässä on hänellä sokeritopan muotoinen hattu ja siinäkin kaikenlaisia salaperäistä kuvioita. Oikeassa kädessä on taikasauva. Tämä olento viittaa kädellään ja saa aikaan mitä ihmeitä tahansa. Tähän mielikuvaan yhdistyi fantasiassani nimi Nostradamus, ja minä en nyt näin vanhana enää pääse selville siitä, minkä tähden tämä mielikuva sai sen nimen. Se nyt joka tapauksessa merkitsi sellaista merkillistä maagikkoa, jolla oli valta luonnonvoimien ja ihmisten yli. Ja myöhemmin Nostradamus tuli mielikuvituksessani merkitsemään – voisi sanoa vähän rumalla sanalla humbugimestaria, oikein sellaista salonkitaikuria, jonka taitoon ei suinkaan ollut luottamista. Tällainen silmäkääntäjä oli mielessäni sitten pitkin matkaa sellainen, jota nimitin Nostradamukseksi. Sillä itse tuo nimitys kaikui korvissani niin salaperäisen merkilliseltä. Sellainen ihminen ei voinut olla muuta kuin suuri loihija, oli sitten hänen taitonsa kuinka teennäistä tahansa. Kirjallisuudessa tietenkin esiintyy muitakin ihmisiä, joilla on nimi Nostradamus. Mainitsehan Goethekin Faustissaan, kuinka Faust, kun hän aikoo manata henkiä, Nostradamuksen avulla lähtee niitä manaamaan, ja silloin hän on hyvässä turvassa. Nostradamuksen nimeen on muutenkin kirjallisuudessa liittynyt maaginen kaiku, kuva tietäjästä, joka tietenkin ihmisten mielestä on aivan tuulesta temmattu, sillä emmehän me sivistyneessä maailmassa usko mihinkään magiaan, loitsuihin emmekä yliluonnollisiin voimiin. Me tiedämme, että se kaikki on vain jonkinlaista hauskutusta, sillä vaikka on taikatemppeujen tekijöitä, jotka esiintyvät ihmisille ja osaavat hyvin taitavasti esittää ties mitä, niin sehän tapahtui tunnettujen luonnonvoimien avulla eikä suinkaan yliluonnollisin keinoin. Sentähden, jos ihmiset ovat Nostradamuksen nimen kuulleet, niin he monesti liittävätkin siihen tuollaisen taikurin kuvan, joka ei ole mistään kotoisin. – On ollut liikkeellä, jos ei niin paljon Suomessa, niin ulkomailla kaikenlaisia pieniä vihkosia, joissa on vedottu Nostradamukseen ja jotka usein ovat julkaistut hänen nimelläänkin, niin että hän on joutunut aivan huonoon huutoon. – Nyt on kuitenkin sivistyneessä maailmassa aivan meidän päivinäme tai viime vuosikymmeninä tapahtumassa täydellinen käänös tässä asiassa. Jotkut oppineet miehet ovat siellä täällä ryhtyneet tutkimaan Nostradamuksen historiaa ja ennen kaikkea sitä seikkaa, onko hän todella ollut kuuluisa ennustaja ja loihija, ja he ovat tutkimuksessaan tulleet aivan ihmeellisiin johtopäätöksiin, sillä Nostradamus ei ole mikään keksitty nimi, se on todella ihmisen nimi, ja siitä ihmisestä on jäänyt muistoksi varsinkin hänen maanmiestensä kesken, että hän oli merkillinen ennustaja ja profeetta. Hän oli ranskalainen ja häntä on nimitetty Ranskan kansallisprofeetaksi. Hänelle ovat kaikki tähän saakka nauraneet. Ne oppineet, jotka Ranskassa, Saksassa ja Pohjoismaissa ovat antautuneet tutkimaan Nostradamuksen ennustuksia, ovat kuitenkin kaikki tulleet siihen tulokseen, että Nostradamus oli ihmeellisimpiä ilmiöitä, mitä ihmiskunnan historiassa tunnetaan; Nostradamus on ollut ehkä salaperäisin ihminen, mikä maan päällä on esiintynyt, niin merkillinen olento, että me emme osaa häntä ollenkaan ymmärtää. Mutta jotta vähänkin saisimme hänestä käsityksen, niin täytyy muistaa, että hän oli aivan tavallinen ihminen ja sangen kuuluisa ja tunnettu, mutta ennenkuin ryhdymme tarkastamaan hänen ennustuksiaan, on meidän välttämätöntä tutustua hänen elämäänsä.

Nostradamus oli ranskalainen. Hän syntyi Provencen ihanassa, aurinkoisessa maassa joulukuun 14. päivänä vuonna 1503 pienessä Saint Rémyn kaupungissa, jossa hänen isänsä oli notaarina. Hänen isoisänsä oli ollut lääkäri ja äitinsä isä myös. Kuten tiedämme olivat lääkärit siihen aikaan oppineimmat ja viisaimmat ihmiset yleensä, ja tiedämme, että se käsitys on periytynyt meidänkin päiviimme saakka, niin että lääkäriä vieläkin pidetään oppineimpana ihmisenä. Hänen isänsä nimi ei ollut Nostradamus, sillä tämä on latinalainen käänös, vaan de Nostre-Dame, ja hän oli aatelissukua. Pojan nimi oli Michel eli Mikael de Nostre-Dame. Hän joutui aivan pienenä äidinisänsä holhouksen alaiseksi. Äidinisä oli hyvin viisas ihminen

ja opetti pikku Michelille paljon sellaista, mitä toiset eivät ollenkaan tienneet, niin että poika aina hämmästytti toisia lapsia merkillisillä tiedoillaan. Hän ei uskonut ollenkaan, mitä toiset uskoivat. Hän osasi selittää, että maa on pallo ja että se pyörii. Hän osasi selittää ilmiöitä taivaalla ja häntä pidettiin aivan merkillisenä lapsena. Eiväthän hänen tietonsa meidän käsityksemme mukaan olleet täysin päteviä, mutta hän oli joka tapauksessa paljon edistyneempi kuin silloiset aikalaiset. Hän kävi koulua Avignonissa ja siellä hän luki filosofiaa ja retoriikkaa ja astronomiaa, ja kun hän oli lopettanut koulunkäyntinsä, hän meni yliopistoon jatkamaan opintojaan. Siellä hän tutki lääketiedettä aikoen lääkäriksi niinkuin molemmat isoisänsä. Ja siellä hän opiskeli hyvin menestyksellisesti, mutta omituinen luonne kun oli, niin hän yhtäkkiä hylkäsi yliopistoluvut ja lähti pois Montpellierestä. Mistä syystä? Sentähden, että rutto oli puhjennut Ranskassa, tuo ns. musta surma, eli »charbon provencelles», provenselainen hiili. Se joka sai tämän taudin ja jos hänessä esiintyi mustia täpliä etupuolella, niin hän oli varmasti kuoleman oma, mutta jos täplät esiintyivät selässä, niin hän saattoi pelastua. Nuori Nostradamus päätti lähteä ulos maailmaan etsimään sairaita ja oppimaan lääketiedettä käytännössä. Hän kulki Etelä-Ranskassa neljän vuoden aikana. Rutto ei tietenkään kestänyt niin kauan, mutta hän liikkui ihmisten parissa ja oppi parantamaan. Ja sitten hän äkkiä neljän vuoden kuluttua tuli takaisin yliopistoon ja pyysi taas päästä sinne opiskelemaan, mihin yliopisto suostui. Ja hän suoritti lääketieteen tohtorin tutkinnon vuonna 1529 eli 26 vuoden ikäisenä mitä loistavimmin arvosanoin. Häntä tutkinut professori sanoi, että hän oli aivan loistava ja erikoinen ja tietää kaikki asiat. Ylioppilaat pyysivät, että hän jäisi heille professoriksi, ja niin Nostradamus nimitettiin professoriksi, niin nuori kuin hän olikin, ja hän opetti yliopistossa sitten jonkin aikaa. Mutta hänen henkensä paloi muualle. Hän ei löytänyt mitään tyydytystä siitä, että hän yliopiston auditoriumissa jakoi ylioppilaille tietojaan. Hän tahtoi liikkua elämässä ihmisten parissa ja tehdä hyvää. Sentähden hän jätti paikkansa ja lähti taas ulos maailmaan. Silloin oli eräs hyvin kuuluisa oppinut Agen'in kaupungissa Rhône-joen varrella Jules César Scaliger, joka pyysi Nostradamuksen luoksensa asumaan. Ja näin oli siinä pienessä kaupungissa kaksi kuuluisaa miestä, josta kaupunki tietysti oli ihastuksissaan ja lahjoitti heille eläkkeitä ja etuja. He molemmat paransivat sairaita. Siellä meni myöskin Nostradamus naimisiin ja oli onnellisessa avioliitossa, sai kaksi lasta ja vietti kaksi vuotta tällaista hiljaista elämää. Sitten hänen lapsensa äkkiä kuolivat ja sen perästä myöskin hänen vaimonsa. Hän oli taas yksin maailmassa. 12 vuotta hän kierteli kautta maailman kaikissa Ranskan kolkissa ja Pohjois-Italiassa. Hänellä oli suunnattoman paljon potilaita ja hän tuli kuuluisaksi lääkärinä. Mutta 12 vuoden kuluttua tutkittuaan paljon – hän kirjoitti myös muistiin, mitä hän oli oppinut ja kirjoitti esim. kirjan siitä, kuinka kaikenlaisia hyviä kauneussalvoja ja -puutereita ja -pulvereita valmistetaan ja myös toisen kirjan hän kirjoitti, jossa neuvotaan, mitenkä kaikenlaisia kakkuja ja karamelleja ja konfekteja valmistetaan. Hän ei tahtonut itse saada voittoa näistä tiedoistaan, vaan ilmoitti ne kaikille. Uudelleen hän aikoi asettua rauhallisesti elämään, tällä kertaa Marseillesiin. Mutta kun eräs ystävä sai tietää, että Nostradamus aikoi ruveta asumaan Marseillesissä, niin hän pyysi häntä tulemaan yhtä hyvin hänen luokseen – samoin muualta häntä pyydettiin asettumaan asumaan toisiin paikkoihin –, ja niin Nostradamus päätti mennä tuon ystävänsä luo Salonin kaupunkiin. Se oli sopivan matkan päästä Avignonista ja kaikista muistakin isommista kaupungeista. Kaupunki tietenkin ihastui, kun niin kuuluisa lääkäri asettui sinne. Siellä hän meni uudelleen naimisiin ja nytkin onnellisesti, ja hänen toinen rouvansa oli varakas nainen. Hänen kanssaan hän sitten eli elämänsä loppuun saakka. Parin vuoden kuluttua levisi taas rutto lähiseudulle ja Aix'in kaupunki pyysi, että Nostradamus tulisi sinne heitä auttamaan. Kuuluisa lääkäri lähtikin ja sai suhteellisen pian ruton pysähtymään aivan kuin ihmeen kautta, sillä hän valmisti pulverin, joka oli pidettävä suussa ja silloin tauti ei tarttunut. Nostradamus oli huomannut, että tautibasillit kulkivat ilman välityksellä. Ihmiset olivat tietenkin äärettömän kiitollisia, ja Aix'in porvarit määräsivät hänelle eläkkeen. Sen hän otti vastaan, mutta sanotaan, että hän enimmäkseen antoi rahat köyhille leskille. Kaksi vuotta myöhemmin tuli rutto Lyoniin. Siellä oli eräs taitava lääkäri, ja vaikka Nostradamus antoi hänelle neuvoja, niin hän ei kuitenkaan saanut ruttoa pysähtymään ja silloin kaupunki pyysi, että Nostradamus itse tulisi auttamaan. Hän lähtikin sinne, eikä kestänyt kauan ennenkuin rutto oli hävinnyt. Tietenkin Lyoninkin kaupunki ihastui ikihyväksi ja antoi lahjoja ja eläkkeitä. Senjälkeen Nostradamus eli Salonissa. Jos me ohimennen kysymme, mikä ihmeellinen taito hänellä oli, kun hän sai ruton pysähtymään, niin voi hyvin ymmärtää, että ei siinä tarvittu mitään ihmevoimia. Hän oli älykäs mies ja hän määräsi että puhtautta piti noudattaa, ja sitten hän eristi sairaat, niin että he eivät saaneet levittää tartuntaa; ja hänen keksimänsä pulveri puhdisti ilman, niin että

todella voi ajatella, että se esti tartunnan. – Nostradamus oli lisäksi voimakas persoonallisuus, luottamusta ja uskoa herättävä olento, niin että kun hän tuli sairaiden luo, niin he heti saivat uutta uskoa ja elämän voimaa. Ja jos ihminen tahtoo, ettei häntä paranneta, niin ei tarvita muuta, kyllä hän silloin sairastaa, mutta jos hän tahtoo parantua, niin lääkärin on helppoa tehdä terveeksi. Sentähden ovat kaikki lääkärit koettaneet aina herättää hyvää uskoa ja luottamusta potilaissa.

Kun Nostradamus eli siellä Salonissa hiljaista ja rauhallista elämää, alkoi hän vähitellen tulla tunnetuksi toisellakin tavalla. On otettava huomioon, että hän oli juutalaista sukuperää Israelin suvusta, ja tämä luultavasti teki, että hänen veressään oli jotakin maagista voimaa. Hän oli aina nuoresta pitäen joskus joutunut erikoiseen tilaan, jossa hän näki tulevia asioita, ja matkoillaan kulkiessaan hän silloin tällöin tuli ihmisille sanoneeksi jotakin. Hänen päähänsä ikäänkuin pälkähti sanoa heille jotakin, joka koski tulevaisuutta. Ja tällaiset ennustukset, joita hän aivan huomaamattaan heitteli ympärilleen, kävivät poikkeuksetta toteen ja ihmiset alkoivat ajatella, että hän on merkillinen tietäjä. Ja kun tällainen huhu levisi Ranskassa, niin ihmiset tietenkin ottivat tarkoin vaarin hänen sanoistaan. Siitä on paljon kaskujakin. Eräänä kauniina kesäaamuna Nostradamus seisoi verannalla ja katseli taivasta. Pikkukaupungissa on aina paljon maaseutulaisia käymässä ja nytkin eräs ohikulkija kuuli kuinka Nostradamus sanoi itsekseen, että on oikein sellainen ilma, että nyt herneitä pitäisi kylvää, sillä ne menestyisivät hyvin. »Ahaa», ajatteli tuo maalaisukko, »se on ennustus.» Ja ukko riensi kotiin ja kylvi herneitä, jotka menestyivätkin mainiosti. Tietäähän sen, sillä herneet useimmiten menestyvät mainiosti! Ja huhu levisi, että Nostradamukselta piti kysyä, mitä milloinkin piti tehdä. Ja sen jälkeen alkoi tulla kyselyjä kaikenlaisista asioista. Ja monenlaiset pikkuennustajat ympäri Ranskaa käyttivät hyväkseen Nostradamuksen nimeä painattaen kirjoja, joissa oli jos minkälaisia hassutuksia. Eihän nykyään enää voida tällä tapaa painattaa toisen nimellä mitä tahansa, mutta silloin voitiin. Kun tämä tuli Nostradamuksen tietoon, niin hän päätti, että asia oli korjattava. Hän rupesi julkaisemaan vuosittain almanakkoja ja kirjoitti niissä, milloin mitäkin sopi tehdä ja antoi hyviä neuvoja kaikille. Nämä levisivät ympäri Ranskassa ja yhä lisäsivät hänen mainettaan ja kuuluisuuttaan. Meidän on otettava huomioon, että Nostradamus oli astrologi. Hänen talossaan oli tornirakennus ja siinä huone, jossa oli vain neljä pylvästä ja katto eikä seinä. Tässä tornihuoneessa hän vietti yönsä hiljaisessa yksinäisyydessä. Siellä hän istui ja katseli taivasta ja teki laskelmia tähtien asennoista useimpina öinä viikossa. Mutta kahtena yönä viikossa hän meni tavallisesti jonkinlaiseen hurmostilaan ja näki näkyjä, ja nämä hän kirjoitti muistiin lyhyesti sattuvin sanoin. Hän piti visusti salassa nämä muistiinpanonsa eikä kellekään kertonut niistä, ja hän on itse kertonut, että noina öinä, jolloin hän joutui haltiotilaan, oli aivan kuin jumalainen henkiolento olisi tullut hänen luoksensa ja näyttäytyntynyt hänelle. Hän käytti siellä ulkonaisia keinoja, piti jalkansa kylmässä vedessä jne. päästäkseen siihen tilaan. Ja silloin hän näki profeetallisia näkyjä tulevaisuudesta. Hän sanoi itse: hänelle paljastettiin ihmiskunnan kehitystä, historian kulkua, pitkiä aikoja eteenpäin aina vuoteen 3797. Siihen saakka hän katseli ihmiskunnan kehitystä ja varsinkin juuri Ranskan historiaa, mutta myöskin muun Euroopan historia paljastui hänelle osittain. Ja hän sanoo itse, että kaikki paljastui hänelle niin tarkalleen, että hän joka kohdassa voi piirtää vuosiluvun. Mutta hän ei uskaltanut kirjoittaa sitä edes papereihinsa ja nämä hän tarkasti piti salassa. Mutta sitten hän tuli ajatelleeksi, että täytyisihän hänenkin jättää jälkeensä jotakin, että olisi jotakin hyötyä ihmiskunnalle hänen näyistään. Ja silloin hän päätti tehdä sen sillä tavoin, koska hän ei uskaltanut selvin sanoin proosakielellä kirjoittaa, että hän kirjoitti kaikki runomuotoon ja hän nimitti niitä quatrineiksi ja varusti ne riimeillä ja rytmeillä. Ne olivat kirjoitetut niin mutkikkaasti ja salaperäisesti kuin mahdollista. Hän peitti tietonsa niinkuin todellinen tietäjä, jotta ei kuka tahansa näkisi, mitä se on. Tällaisia runoja hän kirjoitti melkein tuhat kappaletta, 942. Hän ei käyttänyt ainoastaan silloista ranskankieltä, vaan usein lisäsi kreikkalaisen tai latinalaisen tai italialaisen sanan, jonka hän asetti ranskalaiseen muotoon tehdäkseen tämän vielä salaperäisemmäksi. Asia oli näet niin, että hänestä oli jo silloin levinnyt maine, että hän oli tietäjä ja profeetta. Ja tuo samainen lääkäri Lyonissa, Jean-Antoine Sarrazin, joka oli hänen kadehtijansa ja kilpailijansa, oli valittanut yliopistossa ja kirkossa, että on mahdotonta, että Nostradamus luonnollisin keinoin on voittanut ruton, vaan kyllä hän ilmeisesti on käyttänyt kiellettyjä keinoja. Tietenkin hän on luvannut itsensä paholaiselle. Luonnollisesti kaikki kirkon ja yliopiston miehet kauhistuivat ja pudistelivat päätänsä. Mutta Nostradamus oli niin kuuluisa, etteivät he ryhtyneet mihinkään toimenpiteisiin. Ja sen tähden Nostradamus ajatteli, ettei hän uskalla julkaista näitä ennustuksiaan proosakielellä, vaan

kirjoitti ne tällaisiksi salaperäisiksi runoiksi. Näitä hän julkaisi 353 kappaletta vuonna 1555 kokoelmansa ensimmäisessä osassa. Yhteensä niitä oli noin 900 ja hän yhdisti niitä aina 100 yhteen ja nimitti näitä ryhmiä centurioiksi (*centum* latinassa sata). Kirja levisi, ja merkillistä kyllä, että vaikka se oli noin salaperäinen, niin se herätti suunnatonta huomiota. Hänen maineensa levisi ei ainoastaan Ranskassa vaan ulkomaillekin ja hän tuli niin kuuluisaksi, että hänet kutsuttiin hoviinkin. Siihen aikaan oli kuninkaana Henrik II, jonka puoliso oli tuo surullisen kuuluisa Katariina di Medici. Nostradamus kävi hovissa, ja häntä kuningas kohteli erinomaisen armollisesti, ja hän kävi prinssienkin luona, ja kuningatar pyysi, että hän laatisi heidän horoskooppinsa. Hän tekikin sen ja sanoi kauniisti ja viisaasti, että kaikki prinssit tulevat hallitsemaan. Kuningatar oli tietenkin hyvin mielissään, mutta Nostradamus kiirehti mielellään kuitenkin kotiin taas. Ja kun hänen ensimmäinen kirjansa oli niin hyvin menestynyt, hän päätti julkaista jatkoa, niin että v. 1558 eli 3 vuotta myöhemmin hän julkaisi toisen osan näitä ennustuksiansa. Niissäkin oli useampia satoja runoja, mutta ei kaikkia. Nyt meillä on siis kaksi tällaista aivan vanhaa painosta. Niitä alkuperäisiä ei suorastaan ole enää olemassa – mahdollisesti joitakuita kappaleita voi okkultisteilla olla, ja väitetään, että Pariisin kansalliskirjastossa olisi jäljellä ensimmäinen painos, mutta sitä ei ainakaan ulkomaalaiset oppineet ole saaneet tutkia. Kyselyjä on tehty, mutta kirjastosta ei ole saatu mitään vastausta. Joka tapauksessa täytyy tyytyä niihin, jotka on painettu vähän myöhemmin 1600-luvun alussa. Niihin on tehty pieniä lisäyksiä, joten päästäkseen selville Nostradamuksen omista sanoista saa tutkia alkuperäistä tekstiä, mutta tällaiset pienet virheet ja muutokset ja lisäykset eivät muuta itse asioita. Mieleen on vain painettava, että ensimmäiset »katrängit» todellakin painettiin ja julkaistiin 1500-luvulla. Tämä on tieteellinen tosiseikka, jolle ei mitään voi.

Tahdon ottaa nyt jo pienen esimerkin Nostradamuksen ennustuksista ja sitten esittää hänen kuolemansa. Tuossa kirjassa ensimmäisessä centuriossa oli 35. runo näin kuuluva:

*»Le lyon ieune le vieux surmontera,
En champ bellique par singulier duelle:
Dans cage d'or les yeux luy creuera,
Deux classes vne, puis mourir, mort cruelle.»*

(Hohlenberg, 5. 127)

Jos tämän suomentaa sanasta sanaan, niin se merkitsee: »Nuori leijona on voittava vanhan, taistelukentällä eräässä epätavallisessa kaksintaistelussa; kultaisessa häkissä hän puhkaisee hänen silmänsä, kahdesta rikkaammasta ensimmäinen sitten kuolee julman kuoleman.» Tämä on nyt oikeastaan selvimpiä ja yksinkertaisimpia runoja, mutta tämäkin on jo näin salaperäinen. Kuitenkin heti kun kirja ilmestyi, niin ihmiset olivat huomaavinaan, että se tarkoittaa Ranskan kuningasta Henrik II. Ja kun Nostradamukselta tiedusteltiin, niin hän ei sanonut mitään, ei kieltänytkään. Päinvastoin hän itse kävi vielä hovissa ja varoitti kuningasta. Kuningaskin tiesi, että ihmiset ajattelivat, että tämä tarkoitti häntä, mutta hän sanoi, että kuinka kaksintaistelu olisi mahdollinen kuninkaan ollessa kysymyksessä. Neljä vuotta tämän kirjan ilmestymisestä heinäkuun 1. päivänä v. 1559 pidettiin turnajaiset Pariisin ulkopuolella eräässä esikaupungissa sen johdosta, että oli kuninkaan kahden tyttären ja kahden korkean herttuan kaksoishäät. Turnajaisissa oli tapana, että ritarit suurissa riveissä taistelivat toisiaan vastaan; joskus vain yksityiset ritarit taistelivat toistensa kanssa. Näissä turnajaisissa kuningas Henrik II, joka ei ollut mikään vanha mies, vain 40-vuoden ikäinen, sai päähänsä lähteä hänkin kaksintaisteluun, vaikka kukaan ei oikeastaan tahtonut lähteä häntä vastaan. Silloin kuningas määräsi vastustajakseen erään kreivi de Montgomeryn, joka sanoi, että kuningas saa antaa anteeksi, jos hän ryhtyy tähän kaksintaisteluun, sillä eihän hän mitenkään tahtoisi oman kuninkaansa kanssa taistella. Mutta hän nousi ratsun selkään. Kuninkaalla oli kultainen kypärä. Ja he syöksyivät toisiaan vastaan ja silloin kreivi Montgomeryn peitsi tunkeutui kuninkaan kultaisen kypärän silmäristikon lävitse ja aivan vahingossa puhkasi tältä silmän. Kuningas joutui hirmuisiin tuskiin, ja muutaman päivän kuluttua kuoli. Silloin kaikille selvisi, että kuningas oli todella tuo vanha leijona ja Montgomery oli nuori leijona, joka voittaa vanhan leijonan eriskummallisessa kaksintaistelussa ja kultaisessa häkissä puhkaisee hänen silmänsä. Silmä oli

kultaisessa häkissä ja kuningas kuoli julman kuoleman. Nostradamus siis yksityiskohtia myöten näki tämän tapauksen. Se on juuri huomattava Nostradamuksen ennustuksien suhteen, että ne ovat hyvin yksityiskohtaisia. Tämä tekee ne niin kaameiksi. Aina on jokin pikkuinen tapaus kerrottu yksityiskohtia myöten.

Nyt kun meidän päivinämmä on alettu kiinnittää huomiota ja löydetty ikäänkuin avain hänen merkillisiin sanoihinsa, voidaan aivan helposti lukea Ranskan ja Euroopan historiaa pitkin matkaa ennakoita. Hänellä esiintyy esimerkiksi sellaisia yksityiskohtia, että hän selittää, millä tavoin joku on puettuna jossakin tilanteessa, ja kun ajattelee, että on biljoonia ja triljoonia mahdollisuuksia pukea itsensä, niin se on aivan merkillistä. Ennustukset ovat niin salaperäisiä ja hämääviä, että jos lukee kirjan, niin sen aluksi työntää luotaan, mutta se jää kummittelemaan mielessä ja silloin ottaa ja koettaa uudelleen lukea ja joku sana on jäänyt kaikumaan mielessä. Niin on kaikkien pyhien kirjojen laita, otammepa Raamatun tai Koranin tai minkä tahansa tutkittavaksi. Ensin emme ole kiinnostuneet, mutta meissä herää sitten jokin merkillinen aavistus, että se sisältää jotakin, ja silloin me näemme ja huomaamme siinä merkillisiä asioita. Samoin on Nostradamuksen ennustusten laita, mutta siihen tarvitaan normaalia paljon syvempää harrastusta. Jotkut nykyajan oppineet ovat koettaneet niihin syventyä, ja siellä täällä on oltu löytävinään avain näihin runoihin. Mutta jos avain on löydettykin, niin voi vain vähäsen katsella eteenpäin. Sentähden Nostradamuksen ennustukset eivät ainoastaan ole mielenkiintoisia käytännölliseltä kannalta, vaan ne ovat sellaisia, että ne kumoavat materialistiset teoriat. Sen, joka tutustuu Nostradamuksen ennustuksiin, täytyy langeta polvilleen ja tunnustaa, että hänen silmänsä ovat avautuneet näkemään eteenpäin.

Lopuksi mainitsen hänen kuolemastaan. Se tapahtui heinäkuun 2. päivänä 1566. Hänellä oli erikoisen hyviä ystäviä, jotka olivat hänen luonaan edellisenä iltana ja kun näytti siltä, että Nostradamus oli koko lailla virkeä ja henkisesti terve, niin ystävät olivat hyvässä toivossa. Nostradamus sanoi itse, että kun tulette huomisaamuna, niin minua ei ole enää. Mutta he eivät uskoneet, kun hän heidän mielestään oli niin hyvinvoiva. Sitten kun ystävät tulivat seuraavana aamuna, niin Nostradamus istui tuolilla lepäävässä ja mukavassa asennossa kuolleen. Kun tarkasteltiin hänen papereitaan, niin huomattiin, että siellä oli eräs runo, joka oli kirjoitettu vuonna 1564 sen perästä, kun hän oli tavannut kuningas Kaarle IX. Tämä oli näet myös kutsunut hänet hoviin. Siinä runossa sanotaan näin: »Palanneena lähetysmatkalta kuninkaan luo pannaan kuninkaan lahja paikalleen, enemmän ei tehdäkään, sitten mennään Jumalan luokse. Lähimmät omaiset, ystävät, veljet löytävät sitten aivan kuolleen lähellä vuodetta ja penkkiä.» Hän ei ollut vuoteessa, hän istui tuolilla ja penkki oli siinä lähellä ja vuode myöskin, ja ystävät tulivat ja löysivät hänet siitä.

Nostradamuksen 'katrängit'

Nostradamuksen ennustusrunot eli ns. katrängit tunnetaan siitä, että ne ovat ylen vaikeatajuisia ja salaperäisiä. On ollut miltei mahdoton tarkalleen keksiä ja lukea, mitä ne oikeastaan tarkoittavat. On ollut miltei mahdotonta keksiä niiden merkitystä edeltäkäsien. Vasta perästä päin, kun asiat, tietyt historialliset seikat ovat tapahtuneet, silloin on huomattu, että niistä onkin ennustettu noissa Nostradamuksen katrängeissä. Ja silloin on tehty se merkillinen havainto, että nämä ennustukset eivät suinkaan ole olleet mitään umpimähkäisiä ennustuksia, vaan aivan yksityiskohtiin meneviä. Ne eivät itse asiassa ole kuvanneet jotakin suurta historiallista tapahtumaa yleisin sanoin vaan tiettyä ajankohtaa, jollakin tietyllä paikkakunnalla, mainitsemalla joitakin sellaisia yksityiskohtia, joita olisi todella luullut olevan aivan mahdotonta edeltäkäsien tietää. Mutta kun näin on ja kun Nostradamuksen profetiat ovat salaperäisyyteen verhottuja, niin voidaan syystä kysyä, onko niistä sitten mitään hyötyä ennustuksina. — Joka tapauksessa voimme vastata, että niistä on tieteellistä hyötyä nim. siten, että kun perästä päin huomataan, että asioista eräs ranskalainen lääkäri 1555-60 edeltäkäsien jo on ennustanut, niin tämä osoittaa tieteelliselle tutkijalle, että ennustaminen on mahdollista. Ja silloin voi sanoa, että ne tällaisina profetioina palvelevat enemmän tiedettä kuin jokin ylimalkainen ennustus, jonka toteutumista jatkuvasti odotetaan. Mutta toiselta puolen tietenkin täytyy sanoa, että jos nyt näiden Nostradamuksen ennustusten laita aina olisi vain tällä tavoin, meidän täytyisi sanoa, että niistä ei olisi mitään käytännöllistä hyötyä maailmalle yleensä. Mehän emme koskaan saisi tietää mitään tulevaisuudesta. Jos me sen sijaan osaisimme tulkita edeltäkäsien näitä ennustuksia, niin silloinhan ne merkitsisivät paljon käytännöllisesti. Mutta pitäkäämme nyt kiinni siitä tieteellisestä merkityksestä, mikä näillä profetioilla on ja kysykäämme millä tavoin sitten on voitu todeta, että ne ovat tarkoittaneet tiettyjä asioita, kun ne kuitenkin ovat niin salaperäisiä. Tähän kysymykseen vastaamme, että Nostradamus ei sentään laatinut ennustuksiaan niin auttamattoman ja toivottoman hämäräksi, vaan hän on kyllä antanut joitakuuta aivan selviä viittauksia niin, että vaikka ennustuksia ei ole osattu edeltäpäin tulkita, niin ne on ymmärretty sittenkun tapahtumat ovat sattuneet. Tämähän on sangen merkillinen ja todistava seikka, Nostradamus on sanonut, että odottakaa niitä ja niitä tapahtumia sinä ja sinä aikana, niin että vaikka niitä ei ole ymmärretty, niin kuitenkin on ollut selvä todistus siitä ennustuksen detalleissa, että asia kävi, niinkuin Nostradamus oli sanonut. Mehän mainitsimme viime kerralla pari tällaista kohtaa. Hänhän oli aivan tarkalleen kuvannut eräässä ennustuksessa Henrik II:n, Ranskan kuninkaan kuoleman. Muistetaanhan hänen haavoittumisensa turnajaisissa, kun vastustajan peitsi tunki silmään kultaisen kypärän läpi. Tämä oli aivan tarkasti kuvattu jo edeltäkäsien, mutta kukaan ei kuitenkaan voinut sitä varmasti tulkita, vaikka Nostradamus oli varoittanutkin Henrik II:ta ja vaikka hänen aikalaisensa yleisesti kyllä edellyttivät, että tuo sama runo koskisi silloista hallitsijaa. Mutta vasta kun ennustus toteutui, niin kaikki huomasivat, että sehän oli aivan oikein. Ja toinen ennustus oli tuo, jonka hän oli laatinut omasta kuolemastaan, kirjoittanut pari vuotta ennenkuin hän kuoli, se runo, joka löydettiin hänen papereistaan hänen kuolemansa jälkeen, että hänen ystävänsä olivat hänen luonaan edellisenä iltana ja menevät pois, mutta aamulla he löytävät hänet kuolleena ei sängyssä eikä penkillä vaan tuolilla sängyn ja penkin välillä. — Ja kun ajattelee, että Nostradamus oli vanha mies ja oli siksi heikko, ettei kyennyt liikkumaan, niin voimme ymmärtää, ettei Nostradamus suinkaan itse jotakin teatteria näytelläkseen asettanut niin, että hänen kuolinamentonsa oli sellainen kuin hänen ennustuksensa sisälsi, sillä olihan hän sairas ja kuoleva ihminen, ja minusta tuollainen epäilevä olettaus ainakin psykologisesti on jokseenkin keksitty. Luonnollisempaa on olettaa, että Nostradamus etukäteen tiesi, minkälaisessa asennossa hänet löydetään kuolleena. Tahdon nyt mainita erään kolmannen tällaisen aikamääräyksen, joka myös on aivan kerrassaan sitova, johon ei voi sanoa mitään, kun ajattelee, että kirja on painettu jo v. 1555. Tämä seikka on se, että hän jo esipuheessa — hän varusti molemmat kirjansa osat esipuheella, joista toinen on omistettu Henrik II:lle ja toinen hänen pojilleen — sanoo proosakielellä ajatuksensa. Se on vanhalla ranskankielellä näin:

»*durera ceste-icy iusques a l'an mil sept cens
nonante deux que l'ó cruydera estre vne renoua-
tion de siecle.*»

(Billenstein s. 41)

Se on suomeksi näin: Vuosi 1792, jolloin luullaan että on vuosisadan – taikka voisi myöskin ehkä suomentaa, ajanjakson – uudistus. Ei kukaan olisi voinut ymmärtää sitä vuonna 1558, miksi hän sanoi että vuotta 1792 tullaan luulemaan ajanlaskun tai vuosisadan uudistamiseksi, uudestaan alkamiseksi. Sitten, kun Ranskan historia oli ehtinyt vuoteen 1792, niin me tiedämme, että Ranskassa yritettiin uutta ajanlaskua ja ruvettiin laskemaan vuosi 1. juuri v:sta 1792. Me tiedämme, että he jatkoivat sitä ajanlaskua, kunnes Ranskan vallankumous oli tapahtunut: kaiken piti olla uutta ja aikakin laskettiin uudestaan; mutta Napoleonin ajalla, kuten muistamme, tästä ajanlaskusta luovuttiin ja palattiin vanhaan kristilliseen ajanlaskuun. Tuon Nostradamus siis tiesi edeltäkäsinsä. Mitä siihen voimme huomauttaa? Kenenkään ihmisen päähän ei olisi voinut pälkähtää, että jokin aivan uusi vuosiluku olisi uuden ajanlaskun alkuna. Nostradamus yksin sen sanoi kaksisataa vuotta aikaisemmin. Ja kun kerran sitten saatiin kiinni tällaisesta kohdasta silloin toistasataa vuotta sitten, niin kun sitten myöhemmin on tutkittu Nostradamuksen ennustuksia, niin on huomattu tietenkin, mihin tapahtumiin nämä runot kohdistuvat ja saatu määrättyksi ainakin viisitoista- ja kuusitoistasataalukuja koskevat runot. Myös Ranskan vallankumouksen aikaa koskevat runot paljastuivat monessa kohdin ja on ollut sentähden verraten helppo todeta, mitkä koskivat sitä. Mainitsin kaksi tuollaista. Yksi kuuluu näin alkuperäisessä muodossaan:

IX, 34:

»*Le part soluz mary sera mitré,
Retour conflict passera sur le thuille:
Par cinq cens vn trahyr sera tiltré
Narbon & Saulce countaux auous d'buille.*»

(Hoblenberg, s. 155)

Suomennettuna se kuuluu tähän tapaan: »Puoliso tulee yksin alakuloisena myssyllä koristetuksi, sitten kun hän on palannut takaisin: hyökkäys tehdään le Thyillea vastaan viidensadan avulla. Petturi tulee olemaan Narbon korkealla arvonimellä ja Saulce, jonka esi-isät ovat olleet öljyn vartijoita.» Sano nyt ja tiedä edeltäkäsinsä, mitä tällaiset asiat tarkoittavat! Ei kukaan olisi voinut tulkita tuollaista runoa, ennenkuin asia tapahtui. Mutta kun Ranskan vallankumouksessa Ludvig XVI perheineen, niinkuin muistamme, oli tullut takaisin pakomatkalta – muuten tästä pakomatkastakin on puhuttu – ja sitten kun paljon väkeä tunkeutui kuninkaalliseen linnaan, niin kuninkaan päähän asetettiin myssy ja nyt Nostradamus, kummallista kyllä, sanoi alkuperäisellä kielellä *le mitre*, siis asetetaan mitra hänen päähänsä. Sehän oikeastaan oli paavin tai piispan hiippa. Nyt tietenkään ei sellaista paavin mitraa pantu kuninkaan päähän, vaan jakobiinimyssy, sehän oli pehmeä ja leveni sivullepäin, mutta oli jonkinlainen kolmikulmainen toppamyssy. Siis Nostradamus oli edeltäkäsinsä nähnyt, minkälainen myssy pantiin kuninkaan päähän. Ja sitten hän sanoo: kun hyökkäys tehtiin Tuillia vastaan. Mikä se nyt on? Sitä ei kukaan voinut tietää v. 1550, sillä tuo sana merkitsee tiili. Mutta Ranskan vallankumouksessa nimitettiin kuninkaan linnaa Tuilliereksi ja sehän oli ennen ollut tiilitehdas, ja se oli siis tiili-sanana yhteydessä. Ja viisisataa sotilasta hyökkäsi sitä vastaan v. 1792 elokuussa. Ja sitten on huomattava vielä mitä mainittiin pettäjästä. Yksi oli oleva Narbon & Titre ja se merkitsee: korkealla arvonimellä varustettu Narbon. Nyt oli Ludvig XVI:n sotaministerinä kreivi Narbon ja hän oli niin sanoaksemme monarkistiselta kannalta, kuninkaan kannalta petturi, sillä hän ei tahtonut kuulua mihinkään puolueeseen. Nostradamus tietenkin katseli asioita kuninkaalliselta kannalta. Hänen, tämän petturin nimikin siis oli mainittu ennustuksessa. Ja toinen oli Saulce, joka myöskin oli petturi. Sillä kun kuningas pakeni Varennesiin, niin siellä hänet otettiin kiinni. Kuningas oli mennyt lepäämään erääseen kauppapuotiin ja silloin tämän kauppiaan poika tunsikin kuninkaan ja sanoi siitä isälleen. Tämän kauppiaan

nimi oli Saulce ja sekä hän että hänen esi-isänsä olivat tehneet kauppaa kynttilöillä, jotka valmistetaan öljystä, »huile», ja kuningatar istui siellä juttelemassa kahden talikynttilän valossa. Näin siis on hänenkin nimensä täsmällisesti mainittu ennustuksessa.

Tuosta paosta tähän kaupunkiin sanotaan ennustuksessa vielä näin:

IX, 20:

*»De nuit viendra par la forest de Reines,
Deux pars vaultorrtte Herne la pierre blanche:
Le moyne noir en gris dedans Varennes,
Eslen cap. cause tempeste, feu sang tranche.»*

(Hohlenberg s. 154)

Suomennettuna: »Yöllä tulee kuningattaren portin kautta kaksi puolisoa harhateille. Kuningatar, valkea jalokivi, hyljätty kuningas yksinään harmaaseen puettuna Varennesissä. Valittu Capee saa aikaan myrskyn, tulta, verta, miekkaa.» Eihän tätäkään kukaan ihminen olisi voinut edeltäkäsän ymmärtää, mutta kuitenkin se oli sanasta sanaan totta. Sillä yöllä tuli kuningattaren portin eli oven kautta kaksi puolisoa. Se oli sanasta sanaan totta, sillä silloin kun Ludvig XVI ja hänen puolisonsa pakenivat kuninkaallisesta linnasta, he lähtivät kuningattaren huoneistosta, siis kuningattaren oven kautta, ja se oli harhatie. Kuningatar oli puettuna valkoiseen, niinkuin ennustus mainitsee »kuningatar, valkoinen jalokivi». Sen sijaan hyljätty kuningas oli harmaassa, sanoo ennustus, ja hän olikin sinä yönä harmaaseen puettu. »Varennesissa» mainittiin siis kaupungin nimi. Ja sitten sanotaan edelleen Capee, valittu. Nyt muistetaan, että kun kuninkaan paon jälkeen perinnöllinen kuninkaanvalta poistettiin, niin valittiin Ludvig XVI kuninkaaksi. Mutta hän kuului Capetingien sukuun ja kutsuttiin häntä Capee. Siis hän oli valittu Capee ja hän sai kuninkaaksi tultuaan aikaan myrskyä, tulta, verta ja miekkaa tai kirvestä. Tranche merkitsee kirvestä, luultavasti giljotiinia. Niin että tämäkin runo oli aivan paikkansa pitävä.

Otetaan vielä jokin katrängi niiltä ajoilta esim. tämä:

I, 60:

*»Vn Empereur naistra pres d'Italie,
Qui a l'Empire sera vendu bien cher:
Diront avec quels gens il se ralie,
Qu'on trouuera moins prince que boucher.»*

(Hohlenberg s. 162)

Käännettynä se on: »Keisari tulee syntymään Italian läheisyydessä ja hän tulee olemaan valtakunnalle kallis. Niistä ihmisistä, (joiden kanssa hän liittoutuu), joilla hän itseään ympäröi tullaan sanomaan, että siinä on vähemmän prinssejä ja ruhtinaita kuin teurastajia.» Nythän Ranskassa ei ollut keisaria Nostradamuksen aikana, mutta Napoleon syntyi Korsikassa »lähellä Italiaa» ja hän tuli äärettömän kalliiksi valtakunnalle ja on totta myöskin, että hänen hovissaan oli tavattoman paljon nousukkaita, jotka hän itse teki markiiseiksi ja varakuninkaiksi, joten Nostradamus oli siinä aivan oikeassa. Napoleonista sanotaan vielä: »Lyhythiuksinen mies». Tämä on peräti sattuvaa Nostradamuksen kannalta, sillä muistakaamme, että Nostradamuksen aikana oli ihmisillä pitkät hiukset. Ja kun hän nyt näki Napoleonin, niin hän huomasi, että hänellä oli eroavaisuutena lyhyt tukka. »Tämä mies ottaa itselleen merikaupungin, joka on veron alainen.» Muistamme, että Napoleonin kariääri alkoi sillä, että hän valloitti Tulonin, joka kyllä on ranskalainen kaupunki, mutta kummallista kyllä maksoi veroa englantilaisille. Minä en tarkoita, että oli kumma, että se oli veronalainen englantilaisille, mutta oli kummallista, että Nostradamus näki tämänkin. Sitten sanotaan, että tuo sama lyhyttukkainen mies valloittaa nuo alhaismieliset, jotka sitten ovat hänelle vihamieliset ja sitten hän pitää tyranniutta käsissään neljätoista vuotta. Tämähän on aivan totta, kun ajattelee, että Napoleonin aika

koko Ranskan diktaattorihallituksesta alkaen kesti kauemmin, mutta vuonna 1801 hän teki itsensä keisariksi ja oli sitten tyrannina vuoteen 1815. Tämäkin oli sanottu Nostradamuksen ennustuksessa.

Voimme sitten mennä vähän eteenpäin, esim. ennustuksiin, Napoleon III:sta. Tätä hän nimittää »suuren veljenpojaksi». Napoleon III oli Napoleon I:n eli Suuren veljenpoika. Hänestä kerrotaan, että hänkin ottaa vallan petoksella haltuunsa, niinkuin tapahtui, sillä hän oli ensin presidentti ja sitten teki itsensä keisariksi, ja ennustettiin »että hän joutuu sodassa vangiksi Sedanissa ja hänen kanssaan 1/4 miljoonaa miestä». Tämä oli myöskin aivan totta.

Sillä tavoin on pitkin matkaa voitu todeta, että Nostradamus on ennustanut oikein, ja Ranskassa onkin suuri Nostradamus-kirjallisuus. Siellä on pitkin aikaa pidetty Nostradamusta esillä. – Kun sitten tulemme maailmansotaan, ja kun sen aikana jotkut tutkijat rupeesivat Saksassa, Tanskassa ja Ruotsissa tutkimaan Nostradamusta, niin silloin taas osattiin tulkita suuret määrät näitä runoja. Huomattiin, että oikein ja sattuvasti on ennustettu. Eräässä runossa on aivan kuvattu Saksan keisari Wilhelm II:n suuri voitonvarmuus. Sanotaan vain, että hän antaa voitonvarmuudelleen merkiksi hopeamitalin. Kuinka tuollaista olisi voinut edeltäkäsinkin aavistaa ja ymmärtää. Mutta tapahtui todella, että kun saksalaiset aivan sodan alussa hyökkäsivät Ranskaan, niin heille jaettiin hopeamitaleja, joissa oli Eiffeltornin kuva, ja mitalin toisella puolella painettuna, että Pariisissa ollaan silloin ja silloin. Siis aivan tuollaisen pienen seikan oli Nostradamus nähnyt edeltäkäsinkin. Tällaisia todistuksia olisi kuinka paljon tahansa. Meillä ei luonnollisestikaan ole aikaa syventyä niitä kaikkia tutkimaan. Mutta nyt me voimme uudestaan tehdä kysymyksen, eikö meille voi olla mitään käytännöllistä hyötyä noista Nostradamuksen ennustuksista. Emmekö voisi tietää mitään edeltäkäsinkin? Voimme sanoa, että pikkuisen jo voimme saada selville, mitä Nostradamus on ennustanut. Sillä nyt on asia niin, että juuri maailmansodan aikana muutamissa maissa ruvettiin erityisesti tutkimaan Nostradamusta, esim. Saksassa eräs tohtori Emmerich ja mystikko ja tiedemies Hohlenberg ja eräs insinööri Bildenstein ja Ruotsissa eräs insinööri Ljungström. Hohlenberg esim. tuli tieteellisesti vakuuttuneeksi siitä, että Nostradamus oli ennustaja. Bildenstein mielestään äkkiä löysi avaimen. Hän osasi sen sijoittaa näihin runoihin sillä tavoin, että se avasi tulevaisuuden ja vaikka emme voi nyt olla varmoja, että hänen huomionsa ja johtopäätöksensä olisivat aivan ehdottomia, niin ne joka tapauksessa ovat tavattoman kiintoisia. Nostradamus itse on antanut hyviä viittauksia. Hänhän esim. sanoo, että hänen ennustuksensa, jotka kyllä ulottuvat vuoteen 3797, kuitenkin suurimmaksi osaksi koskevat 500 lähintä vuotta, siis useimmat, esim. 700 ensimmäistä katrängiä puhuvat ajoista, jotka tapahtuvat viitenäsatana vuotena lukien vuodesta 1550 eli noin vuoteen 2050, ja jäljelle jäävät puhuvat hieman ylimalkaisemmin seuraavista ajoista. Ja Nostradamus on myöskin itse selittänyt, että näiden 500 vuoden aikana löydetään avaimet hänen ennustuksiinsa, ja merkillisintä tässä on, että hän sanoo että »silloin aletaan löytää, kun kulta on yksitoista kertaa kalliimpaa kuin hopea». Kysymme ensin, koska kulta oli yksitoista kertaa kalliimpaa kuin hopea Nostradamuksen kannalta katsoen. Se tapahtui Nostradamuksen jälkeen ensimmäisen kerran Euroopan historiassa v. 1919, jolloin Tanskassa ilmestyi tämä Bildensteinin teos, jossa sanotaan avain löydetyksi. Vielä on vähän enemmän kuin sata vuotta vuoteen 2050. Tästä voidaan tehdä se johtopäätös, että Bildensteinin löytämä avain on vain ensimmäinen laatuaan ja että tulee vielä paljon parempia ja selvempiä tulkintoja.

Jos nyt tarkastelemme hiukan tätä maailmansotaa, ei kuitenkaan sitä, mitä on tapahtunut, vaan vähän eteenpäin, niin Bildensteinin mukaan Nostradamus puhuu rauhasta, joka on tehty Versaillesissa ja hän sanoo: »minä sanon sinulle Ranska, sinä menet liian pitkälle. Sinun pitäisi antaa toisten puhua itsellesi. Piinatut nousevat ja tekevät hirmuisen lopun suuresta kontrahdistista. Kosto tulee äkkiä, niinkuin salama taivaasta ja huono ja kurja tasavalta joutuu kirveen alle.» Ja Nostradamus sanoo toisessa runossa, että »Ranska tulee aivan auttamattomasti lyödyksi.» Pariisi hävitetään mitä hirmuisimmalla ja armottomimmalla tavalla, sillä vihollinen on äärettömän kostonhaluinen, joten Pariisin kaupunki on pitkän aikaa raunioina ja Ranskan pääkaupunki täytyy muuttaa Avignoniin. Kun tasavalta jonkin aikaa on ollut olemassa, tulee Ranska kuningaskunnaksi.» Nyt on kysytty, koska tämä tulee tapahtumaan ja on koetettu laskea eräästä toisesta runosta, jossa Nostradamus sanoo, että ensimmäinen tasavalta Ranskassa, joka tuli Ranskan

vallankumouksen jälkeen ei kestä kauan ja toinen kestää myöskin vähän aikaa, mutta kolmas kestää kaikista kauimmin, ei kuitenkaan enemmän kuin 73 vuotta ja 7 kuukautta ja on koitettu laskea että kun toinen tasavalta hävisi v. 1852, jolloin Napoleon III teki itsensä keisariksi, niin kolmas tasavalta tulisi 73 vuotta sen perästä eli 1925. Mutta jos taas, niinkuin on luultavaa, Nostradamuksen aikamäärä on luettava siitä, jolloin kolmas tasavalta alkoi, eli vuodesta 1871, niin siirtyisi tämä eteenpäin vuoteen 1943 tai 44. Tässä tietenkin olemme tuollaisen mahdollisuuden edessä, mutta emme voi sanoa varmaan, mitä vuotta Nostradamus on tarkoittanut. Jos nyt on tulkittu oikein, niin Ranska häviäisi maailmansodassa ja sen seurauksena olisi että v. 1925 tai 1943 Ranska tulisi keisarikunnaksi ja Pariisi on silloin ennustuksen mukaan raunioina. Sehän olisi hirmuisen lähellä, jos se on v. 1925. Mainitsen tämän vain pienenä kuriositeettinä, jos se nyt kuitenkin sattuisi lähivuosina.

Minusta ei kuitenkaan ole minkäänlaista syytä koettaa tulkita näitä Nostradamuksen ennustuksia näin aivan yksityiskohdittain, koska ne ovat niin hämääviä, että niitä on miltei mahdoton voida todella tulkita. Minusta on selvempi ja parempi, jos tahdomme niistä hyötyä, että otamme vaarin yleensä siitä kuvauksesta, mitä hän noin suurin piirtein antaa etenkin Euroopan tulevaisuudesta, ja silloin voimme kylläkin nähdä mielenkiintoisia asioita. Sillä Nostradamus sanoo aivan selvästi proosa-esipuheessaan, että hänen ennustamansa aikakauden lopulla on tuhatvuotinen valtakunta lähellä. Ja jos pidämme kiinni siitä, niin se koskisi vuotta 3797, siis viimeinen aikakausi olisi jonkinlaista tuhatvuotista aikakautta, joka alkaisi vuonna 2797. Nyt Nostradamus sanoo, että viimeiset vaikeudet ja mullistukset ovat noin v. 2827. Siitä aikamäärästä on silloin melkein tuhat vuotta vuoteen 3797. Ja koska viimeisten mullistusten jälkeen tulee rauhallisempi tila, niin voimme sanoa, että tuhatvuotinen valtakunta voi siis alkaa noin v. 2800. Ja siis meille jäävät nämä vuodet nykyhetkestä vuoteen 2800. Näistä ajoista hän myöskin antaa kokolailla tarkkoja kuvauksia, jopa aikamääräyksiä. Nostradamus sanoo, että kun hän katselee eteenpäin maailman ja varsinkin Euroopan historiaa, niin hän näkee kolme suurta hirmutapahtumaa. Näitä hän nimittää Antikristuksen tulemisiksi. Hän sanoo nimenomaan: kolme kertaa tulee Antikristus, kolme kertaa sattuu Antikristus-tapahtuma. Ensimmäinen on nyt varmasti jo ollut. Se oli Ranskan vallankumous, jota Nostradamus nimittää Antikristuksen ensimmäiseksi tulemiseksi. Antikristus tuo aina mukanaan hirmuvallan ja paljon verenvuodatusta, äärettömiä suruja ja kärsimyksiä. Ensimmäinen kerta oli siis Ranskan vallankumous vuonna 1789 ja siitä eteenpäin. Toinen Antikristuksen tuleminen on nyt huomattu olevan näiden ennustusten perusteella maailmansota, josta Nostradamus myös antaa aivan tarkkoja kuvauksia ja josta hän sanoo, että se Antikristuksen tuleminen ilmiö on bolshevismi Venäjällä. Hän puhuu aivan nimenomaan slaavien valtakunnasta, että siinä kansa luulee, että siinä on valta, mutta siellä on vain muutamia ja niiden joukossa erittäin kaksi, jotka ottavat vallan kokonaan käsiinsä. Ja molemmat sitten mitä julmimmalla tavalla ja hirmuvallalla hallitsevat, mutta ei kauan, sanoo Nostradamus. Ei kauan, se valta sortuu heti. Sitten hän katselee eteenpäin tulevaisuuteen ja sanoo, että kolmas kerta tulee Antikristus ja me voimme sanoa että se luultavasti mahdollisimman tarkkojen laskujen mukaan tulee tapahtumaan tämän vuosisadan lopulla ja ensi vuosisadan alkupuolella, siis ehkä jo vuoden 2000 vaiheilla. Vuotta minun mielestäni ei tässä uskalla määrätä, vaikka Bildensteini on tullut vuoteen 1982, mutta olisi ehkä liian aikainen tämä vuosi, joten voimme sanoa, että kolmas Antikristuksen tuleminen tapahtuu noin sadan vuoden perästä. Ohimennen sanoen tämä muuten pitää paikkansa myöskin nykyaikaisten okkultisten tutkimusten perusteella. Okkultisessa maailmassa odotetaan myöskin Antikristuksen ajan tulemistä, ja se tapahtuisi luultavasti ensi vuosisadalla. Ja tämä tuleminen on kaikista vaikein. Tulee hirmuisia sotia, maailman sota, joka on monta kertaa julmempi kuin nykyinen. Kerrassaan aavistamattoman kamala sota kestää kaikkialla kauan, mutta Pohjois-Italiassa syntyy uusi tasavalta ja siinä esiintyy jokin mies, joka on itse Antikristus, nimittäin äärettömän sivistynyt ja hieno mies ja suuri sotapäällikkö, mutta hirmuinen materialisti. Antikristushan aina tarkoittaa myöskin materialismia ja sellaista ihmistä, joka on hirmuinen materialisti, joka käyttää ihmisiä kuin nukkeja eikä välitä mistään, niinkuin kaikki olisivat vain lihaskasvoja, joita hän käyttää mielensä mukaan; ja hän on siis käsittämättömän älykäs, niin että häntä palvellaan kuin Jumalaa. Jos voi sanoa, että Napoleon ensinnäkin edusti jollakin tavoin Antikristusta – hänhän sai kaikki ihastumaan itseensä niin, että he lankesivat polvilleen – niin tämä uusi Antikristus-inkarnaatio tai niinkuin rasselilaisissa piireissä sanotaan, Ahrimanin inkarnaatio, on oleva äärettömän älykäs. Tätä aikaa kestää vuoteen 2241. Silloin

tapahtuu taas jotakin merkillistä ja tavallaan kylläkin kauheaa Euroopassa, sillä silloin kristikunta vetää varsinaisesti päällensä oman häviönsä. Kristikunta on käyttäytynyt liian mielivaltaisesti ja epäveljellisesti muita rotuja kohtaan, mustia, keltaisia ja ruskeita kohtaan, ja sentähden tulee nyt luonnon kosto kohtaamaan kristikuntaa. Se saa maksaa viimeiseen ropoon saakka kaikki ne kärsimykset, kaiken sen vääryyden, mitä se on aiheuttanut toisille roduille. Tämä ei kuitenkaan ole mikään ns. keltainen vaara, vaan se mikä tulee silloin samoamaan yli Euroopan uutena kansainvaelluksena on muhamettilainen maailma, joka tulee sekä Vähästä Aasiasta että etelästä päin. Muhamettilaiset valloittavat koko Etelä-Euroopan, Espanjan ja Italian; Ranskastakin jää ainoastaan pieni osa pohjoisessa; Sveitsin, Etelä-Saksan, Itävallan. Ei jää muuta kuin Pohjois-Saksa ja Pohjoismaat, Ruotsi, Tanska, Norja – ja toivokaamme – myöskin Suomi. Venäjä on myöskin joutunut niiden käsiin. Ne asuvat täällä useampia satoja vuosia, ehkä noin kuusisataa vuotta, kunnes tulee uusi mullistus ja alkaa tuhatvuotinen valtakunta. Tämä muhamettilainen kausi, jos sitä siksi kutsumme, tulee kuitenkin Nostradamuksen ennustuksen mukaan olemaan hyvin merkillinen eikä mikään synkkä aikakausi, vaan päinvastoin verraten valoisa nimittäin siinä merkityksessä, että Euroopan kansat ovat sen johdosta saaneet oppia; ne sulattavat itseensä ne opetukset, mitkä heidän kärsimyksensä on heille antanut ja sentähden syntyy Euroopassa aivan uusi rotu, sanoo Nostradamus, kristittyjen ja turkkilaisten, arabialaisten ja afrikkalaisten sekoituksesta. Syntyy myös uusi kieli, maailmankieli, joka on sekoitus arabian ja latinan kielistä, siis romanilaisista kielistä ja syntyy aivan uusi rotu ja myös uusi uskonto, joka on yhdistetty kristinuskosta ja muhamettilaisuudesta. Kristus tulee vasta silloin ymmärretyksi ja silloin vasta kristinoppi otetaan vastaan. Roomalaiskatolilainen kirkko ja kreikkalaiskatolilainen kirkko ovat silloin hävinneet, koska ne näyttävät aivan mahdottomiksi; kansat eivät voi sellaista enää kärsiä, ja muhamettilaiset, joita olemme oppineet halveksimaan, tulevat opettamaan meille eurooppalaisille sen suuren Jumal-uskon, mikä meiltä on hävinnyt. Sillä muhamettilaiset sanovat, että he tunnustavat Kristuksen Jumalan todelliseksi pojaksi, Vapahtajaksi; Muhamedhan itse sanoo Koraanissa, että hän oikeastaan vain puhdistaa kristinuskon. Sen tähden muhamettilaisuus ei ole mikään kristinuskon vastakohta, vaan kun Kristus pääsee oikeuksiinsa, kun ihmiset alkavat Euroopassa huomata, että kristittynä oleminen on samaa kuin seurata Jeesus Kristusta, ottaa hänen oppinsa sydämelleen, silloin ei ole enää mitään riitaa ja eripuraisuutta muhamettilaisten ja kristittyjen välillä, sillä uudessa kulttuurissa on uusi usko, puhdistettu kristinuskko, puhdistettu Islam. Tämä sana Islam-han merkitsee alistumista Jumalan tahtoon. Nostradamus sanoo, että tämä uusi usko syntyy sekä sillä tavoin, että ihmiset itse kehittyvät kärsimyksissä ja myöskin siten, että tapahtuu niin paljon ilmestyksiä ylhäältäpäin ja monet ihmiset siitä inspiroituvat ja sen kautta löydetään, keksitään, huomataan, mitä vanhoissa mysteereissä on ennen opetettu; pyramidi tulee antamaan salaisuutensa maailmalle. Ja vanhat mysteerit tulevat paljastamaan elämän merkilliset salaisuudet. Silloin ihmiset kääntyvät kokonaan pois kaikesta materialismista ja todellinen usko valtaa heidät. Ja Nostradamus lisää myöskin, että tulee tapahtumaan kaikenlaisia merkillisiä löytöjä, tullaan löytämään monen pyhän ihmisen haudat, joista ei mitään tiedetä, joista on aivan luultu, että ne ovat hävinneet. Ja näissä haudoissa silloin pyhien ihmisten jäännökset, heidän ruumiinsa säteilevät ja loistavat niin suurta ihmeellistä, jumalaista loistoa, että se häikäisee näiden ensimmäisten löytäjien silmät. Tuollaisia yksityiskohtia esimerkiksi Nostradamus kertoo. Sitten vielä tapahtuu tämän suuren Islam-Kristuksen ajan lopulla uusia sotia ja mullistuksia ja silloin onkin ihmiskunta jo päässyt tuhatvuotisen aikakauden alkuun. Silloin muhamettilaiset taas siirtyvät pois Euroopasta ja tuhatvuotinen valtakunta alkaa. Eräs pikkuseikka on kiintoisa tästä muhamettilaisten aikakauden alussa. Kun kaikki kansat ovat niin hirveästi tapelleet kolmannessa suuressa sodassa, niin he lopulta ovat niin väsyneet, että ne ovat ikäänkuin päässeet ymmärtämään, että se on järjetöntä. Mehän olisimme voineet luulla, että ihmiset olisivat voineet päästä järkiinsä Ranskan vallankumouksen jälkeen. Kuinka paljon enemmän uskoimme, että ihmiset tulisivat järkiinsä maailmansodan jälkeen. Mutta eipä vain! Merkillistä kyllä, sanoo viisas Nostradamus jo lähes 400 vuotta sitten, ihmiset eivät niin pian pääse järkiinsä, että kysyisivät, mitä hyödyttää tämä verenvuodatus ja epäveljellisyys. Mutta sen kolmannen sodan jälkeen käännytään viisaiden miesten puoleen; tullaan kysymään, missä ovat viisaat, jos tiedätte kansat, missä teillä on viisaat miehonne, kutsukaa heidät kokoon! Ja silloin etsitään kaikista kansoista esille viisaat miehet, jotka kokoontuvat Konstantinopolissa, ja siellä he tekevät rauhan, ja se rauhaa pysyy sitten monia satoja vuosia. Riittäköön tämä nyt osoitukseksi siitä, mikä mies Nostradamus oli.

Kuinka ennustaminen on mahdollista

Kaikki täällä epäilemättä uskomme, että on ollut ennustuksia, jotka ovat käyneet toteen, että siis maailmassa todella on ennustettu. Me emme epäile ennustamismahdollisuutta. Kuitenkin tiedämme, että ainakin useimmat tieteellisesti sivistyneet sanovat, että ennustaminen on mahdotonta. Kuinka voisi olla mahdollista, he sanovat, tietää mitään edeltäkäs, aavistaa, mitä tulee tapahtumaan, paitsi tietysti silloin, kun sen saattaa laskea, kun järkävä ihminen katselee tapahtumia ja tekee niistä johtopäätöksiä, mutta ennustaminen yksityiskohdittain, mitä tulee tapahtumaan pitemmän ajan perästä, se on useimpien ajattelevien sivistyneiden ihmisten mielestä aivan mahdotonta, ja sentähden he oikeastaan eivät viitsi tutkia asiaa. Heidän mielestään on niin luonnollista, että todellinen ennustaminen on mahdotonta ja sentähden he kohauttavat olkapäitensä ja sanovat, että oli sattuma, jos joskus joku ennustus kävi toteen. Näin sanoessaan he oikeastaan käyttävät sanaa »sattuma», jota ei oikeastaan ole heidän mielestään olemassa. Sivistyneet ja ajattelevat ihmiset ovat tahtoneet tulla vakuuttuneiksi siitä, että luonnossa ei ole mitään sattumaa. Mutta merkittävää kyllä, he saattavat tällä tavoin asettaa ihmisen erilleen luonnosta ja ihmiselämän yhteydessä puhua sattumasta. Mutta jos pidämme kiinni siitä, että ennustaminen on mahdollista, pidämme kiinni siitä tosiseikasta, että on ennustettu oikein, silloin me lähestymme tätä probleemaa toiselta kannalta ja kysymme itseltämme, miten on mahdollista, että voidaan ennustaa. Mehän olemme nähneet Nostradamuksen esimerkeistä, kuinka erikoisen viisas ja lahjakas ihminen on saattanut ennustaa vuosisatoja eteenpäin, mitä tulee tapahtumaan, vieläpä yksityiskohtaisia seikkoja, joista sattuman kautta arvaaminen on todellakin mahdotonta. Me olemme nähneet tuollaisia loistavia tapauksia Nostradamuksen ennustuksista, mutta tiedämme, että muitakin ennustuksia on paljon annettu. Tuntemme luultavasti jokainen omasta elämästämme sellaisia tapauksia, jolloin joko itse olemme aavistaneet tai tietäneet edeltäkäs, mitä tulee tapahtumaan tai sitten olemme jostakin sellaisesta tapauksesta lukeneet, jossa ennustus todella on käynyt toteen taikka muuten vaikkapa vain unen kautta saaneet edeltäpäin tietoa siitä. Unet eivät ole mitään halveksittavia asioita. Meidän aikanamme viimeisinä vuosikymmeninä on käännetty mitä suurin huomio tieteellisessä maailmassa juuri uniin ja havaittu, että unet ovat aivan yhtä tärkeitä ihmiselämän kulussa kuin hänen kokemuksensa valveilla ollessaan. Uni-elämä vie kolmannen osan ihmisen koko elämästä täällä maan päällä. Se elämä on aivan yhtä tärkeä kuin päiväelämäkin, ja on todettu, että unet eivät suinkaan ole mitään turhanpäiväisiä asioita, vaan että ne ovat sangen selviä ilmauksia siitä, mitä ihmisen sielussa liikkuu ja että myöskin on olemassa todella ennustavia ja telepaattisia ja selvänäkeviä unia. Tätä tosiseikkaa ei ole enää voitu kieltää, ja meidänkään ei tarvitse ollenkaan häveten ajatella, että kuka ties joskus olemme nähneet ennustavan unen taikka kuulleet joltakulta ystävältämme, että hän on nähnyt ennustavan unen tai vielä paremmin olemme kuulleet hänen kertovan unestaan, ennenkuin asia oli toteutunut, ja sitten kun se tapahtuu, muistamme hyvin hänen kertomuksensa tuosta unesta. Tällaisia kokemuksia on sangen monilla ihmisillä, ja me emme sentähden tietysti saata kieltää, niinkuin jotkut skeptikot ja materialistit, ennustuksen mahdollisuutta. Mutta kuinka tällainen asia on ymmärrettävissä? Jos tähän kysymykseen vähänkin tyydyttävästi koettaisimme vastata, niin sanoisimme, että täytyy olla olemassa kolme edellytystä, ja näitä voimme nimittää jos tahdomme hieman oppineita latinalaisia nimiä käyttäen, jotka ovat muutenkin tavalliset filosofiassa – *causa materialis*, *causa spiritualis* ja *causa efficiens*, aineelliseksi, henkiseksi ja vaikuttavaksi syyksi. Mikä on *causa materialis* eli aineellinen tausta siihen, että ennustaminen on mahdollinen. Se on se, että maailma ei ole kaaos vaan kosmos, että koko olemassaolo on lakisiteinen, että kaikkialla vallitsee syysuhteen laki ja että mikään ei tapahdu ilman syytä ja että mikään tapahtuma ei jää ilman seurausta. Koko olemassaolo on yksi ainoa pitkä ketju syitä ja seurauksia. Mehän aivan tunnustamme tämän näkyvän maailman suhteen. Luonnon suhteen tiedämme, että syysuhteen laki pitää ehdottomasti paikkansa. Jokainen meistä osaa ennustaa ilman muuta, että yön perästä tulee päivä, että talven perästä tulee kesä ja niin edespäin, ja että kun nämä kemialliset aineet sekoitetaan noihin, seuraa siitä se ja se tulos ja että kun ihmisellä on jokin tauti ja häntä hoidetaan tietyllä tavalla, niin hän paranee. Sillä tavoin me osaamme

jokainen ennustaa, ja jos me emme voisi sitä tehdä, niin ei maailma olisikaan lakisiteinen. Meidän elämästämme täällä maan päällä ei tulisi mitään. Meidän täytyy ehdottomasti luottaa siihen, että kaikki tapahtuu järjestyksessä ja ettei mitään kaaosta ole. Ja näin ollen voimme tietää edeltäkäsikin, mitä tässä näkyvässä maailmassa tulee tapahtumaan. Kun sanomalehdestä luemme, että eräs luento pidetään jonakin päivänä siinä ja siinä paikassa, niin sehän on ennustus ja vain joku hirmuinen skeptikko voisi sanoa, että kuinka sitä sillä tavoin mennään ennustamaan, voihan maailma loppua sitä ennen tai se talo on voinut kaatua kumoon tai hirmuinen tulipalo sattua tai Helsingissä on voinut olla maanjäristys sitä ennen; mistä sen tietää, että niin tulee tapahtumaan. Mahdollisuuksia on tietenkin tässä tapauksessa, mutta suuri mahdollisuus on, että tuo ennustus käy toteen. Ja sillä tavoin me myöskin tulevaisuuteen nähden voimme luottaa siihen, että asiat kulkevat luonnollista kulkuaan ja että tietyillä syillä on tietyt seurauksensa. Sentähden me osaamme elää tässä maailmassa. Nuo asiat käyvät aivan käsikädessä: maailma on lakisiteinen, ja sen tähden on mahdollista elää tässä maailmassa. Ihmiset, jotka niin paljon myöntävät, kuitenkin sanovat, että tämä koskee ulkonaista luontoa, juuri näitä fyysisiä oloja, joiden suhteen me saamme luottaa luonnonvoimiin ja lakeihin, mutta ihminen on tämän lain ulkopuolella. Ihminen on sellainen olento, josta ei voi tietää, mitä hän tulee tekemään. Mutta pitääkö tämä paikkaansa? Me aivan hyvin tiedämme, ettei tämäkään pidä paikkaansa. Mehän tiedämme, että ihminen toimii luonteensa mukaan. Jos tuntee ihmisen luonteen, voi edeltäkäsikin arvata, miten hän tulee menettelemään. Jos aivan täydellisesti tuntisimme kaikki ne sielulliset voimat, jotka ihmisessä vaikuttavat, niin voisimme tietää, millä tavoin hän kussakin tilanteessa menettelee. Saattaisi siis lausua aivan hyvin ennustuksen tuon ihmisen suhteen, mutta me emme silloin vielä ehkä voisi tietää, mikä häntä tässä elämässä kohtaa, mitä ulkonaisia tapahtumia hänelle sattuu. Ja jos me saisimme tavallisen skeptikon ja materialistin myöntämään, että luonteen pohjalta voi ihmisestä sängen paljon tietää edeltäkäsikin, niin emme kuitenkaan saisi häntä ymmärtämään, että mitään voisi tietää tämän ihmisen ulkonaisesta elämän kulusta ja kohtalosta. Skeptikko myöntää tämän mahdollisuuden vain siinä määrin kuin se on suorastaan riippuva ihmisestä itsestään, mutta ei pitemmälle. Me, jotka olemme tottuneet ajattelemaan jälleensyntymistä ja karmaa, ymmärrämme, että se mikä ulkonaisesti tapahtuu ja kohtaa häntä hänen elämänsä varrella, sekin, mikä näyttää niin täydellisesti sattumalta, ei ole sattumaa. Jos ihmistä kohtaa onnettomuus tai suuri onni tai jos hän yhtäkkiä tulee rikkaaksi tai mitä tahansa hänelle tapahtuu, niin se ei ole sattumaa, sillä jälleensyntymisen ja karman valossa ihminen oli saanut sen onnen tai onnettomuuden, mikä hänelle kuuluu ja tuleva on niiden syiden nojalla, jotka hän itse on pannut alkuun, mutta ei tässä nykyisessä maailmassa, vaan hän on ne luonut jo entisessä elämässä. Me ymmärrämme sen, kun otamme lukuun tämän jälleensyntymismahdollisuuden, jota materialisti ei ota lukuun. Ja silloin huomaamme, että ihmisenkin elämä on lakisiteinen myöskin ulkonaisten tapahtumien suhteen. Ihmisen elämässä tapahtuu se, mikä on tapahtuva. Me ymmärrämme, että sen täytyy olla niin, jos kerran jälleensyntyminen ja karma pitävät paikkansa. Ja koska toiselta puolen taas itse voimme elämässä kokea, että elämässä on kuin johtoa ja että ei sittenkään taida mitään tapahtua elämässä sattuman kaupalla, koska saamme tämän kokea tunteissamme ja omassatunnossammekin, niin voimme aivan hyvällä syyllä olettaa, vaikkemme mitään näistä asioista tietäisi, että jälleensyntyminen, on tosiasia ja että karma on tosiasia. Mutta jos kaikki on lakisiteistä ja tapahtuu niinkuin tapahtuman pitää, silloinhan olemme niinkuin muhamettilaiset, jotka uskovat kohtaloon, kismetiin, silloinhan meillä ei ole ihmisinä mitään vapautta. Missä on silloin vapautemme, jos kaikki on kohtaloa. Tähän meidän täytyy kysyä filosofisesti: mikä on vapaus, mitä on vapaa tahto? Jos ajattelemme todella tahtoa, joka itse määrää itsensä, niin olisi sellainen vapaa tahto sellaista, joka ei tiedä mistään esteistä, vaan voittaa kaikki; jos se jotakin tahtoo, niin se saa sen myös aikaan. Jos määrittelimme vapaan tahdon tällä tavoin ja kysymme, onko olemassa maailmankaikkeudessa mitään tällaista todella vapaata ja täydellistä tahtoa, niin täytyy meidän vastata, että ei ole, eikä voi olla muuta kuin yksi tahto. Jos nimitämme sitä Jumalan tahdoksi, niin se on elämän ainoa tahto, joka on koko maailmankaikkeuden takana, sen takana oleva ainoa tahto, elämän oma tahto. Ja missä silloin on meidän oma tahtomme. Meidän tahtomme olisi todellisessa merkityksessä vapaa tietenkin ainoastaan silloin, kun se olisi yhtä tuon ainoan tahdon, elämän tahdon kanssa. Muutenhan meidän tahtomme on vain jokin pienempi tai suurempi kehittyvä, kasvava voima. Voimme katsella ihmistä ja näemme, että hänellä on hyvin heikko tahdonvoima. Elämässä se kasvaa yhä voimakkaammaksi, mutta se on vain jokin voima. Vapautensa se saavuttaa vasta silloin, kun se on yhtä elämän tahdon kanssa. Ennen se on vain voima, joka

koettaa taistella elämän voimaa vastaan. Jos se tahto yrittää tahtoa oman mielensä mukaan, niin se on voima, joka asettuu suurempaa voimaa vastaan, ja silloin tämä suurempi voima voittaa. Jumalan tahto vie voiton perkeleeltäkin, voittaa pahan hengenkin lopulta. Ei voi olla muuta kuin yksi ainoa tahto ja välttämättömyys olemassaolossa. Sentähden meillä ei ole maailmankaikkeudessa mitään mielivaltaista tahtoa, joka olisi aivan vapaa. Kun me tutkimme yhtä ihmistä ja hänen tahtoansa niin mitä huomaamme? Hänen tahtonsahan on aivan determinoitu, sidottu. Hänen tahtonsa riippuu siitä, mitä hän haluaa, himoitsee, näkee, siitä mikä häntä viehättää, mitä hän pitää velvollisuutenaan ja oikeana ja totena ja hyvänä. Aina on jokin syy hänen tahtomiseensa. Ei ihmisen tahto ole mielivaltainen. Ei ihminen sano, että »nyt seison tässä, mutta hip, nyt tahdon seisoa katolla»; ei hän sano niin sentähden, että hän tietää, että se on sula mahdottomuus. Pieni lapsi, joka tahtoi ottaa kuun taivaalta, koska se pitää sitä suurena juustona, saa oppia huomaamaan, ettei se sitä olekaan. Ei ihminen voi tahtoa sellaista, joka on mahdotonta, vaan hänen tahtomisellaan on aina jokin syy. Kun hän tahtoo tulla rikkaaksi, niin hänen ajatuksessaan kuvastuu jokin etu, joka seuraa rikkautta. Juuri sentähden, että ihmisen sisässä on sellainen luonne, joka määrää hänen tahtomiseensa ja että ihmisen tahto ei siis ole vapaa, vaan riippuva hänen ruumiistaan ja näkymättömistä ruumiista ja niiden kokoonpanosta, hänen tahtonsa ei ole vapaa. Mutta kun se, mikä on hänessä itsessään, määrää hänen tahtomiseensa, niin tuntuu hänestä tahto vapaalta, ikäänkuin sitä ei olisi määrännyt mikään ulkopuolella oleva voima. Mutta todellisesti tahto on vapaa vasta silloin, kun se yhtyy elämän omaan tahtoon, toisin sanoen, kun ihminen tulee tietoiseksi omassa olemuksessaan siitä, mikä on elämän tarkoitus ja ihanne ja elämän tahto, ja yhdistää oman tahtonsa siihen ja omaksuu sen. Silloin ihmisen tahto tulee vapaaksi sanan todellisessa merkityksessä, kun hän voittaa oman itsensä ja kaikki muut voimat, jotka vaikuttavat hänessä. – Kaiken ennustamisen aineellinen pohja on siis se, että kaikki on lakisiteistä, että ihminenkin, joka tuntee itsensä vapaaksi olennoksi ja jota pidämme sellaisena verrattuna eläimiin ja luonnonvoimiin, on kuitenkin lakisiteisyyden alainen, että ihmisenkin kaikki teot ja tunteet ja ajatukset ovat lakisiteisiä. Tämä on kaiken ennustamisen *causa materialis* eli aineellinen pohja.

Mutta sitten täytyy olla toinen edellytys, *causa spiritualis* eli henkinen edellytys ja pohja, sillä mitä auttaa, jos maailma on lakisiteinen, kosmos eikä kaaos, jos ei ole tajuntaa, joka voi kaiken tämän tietää. Eikö sitten voisi olla sellaista tajuntaa? Meillähän on järki. Meidän järkemme on jo sellainen tajunta, joka voi nähdä ei ainoastaan sitä, mitä nykyhetkellä on ympärillämme, mutta voi nähdä taaksepäin menneisyyteen ja eteenpäin tulevaisuuteen. Meidän oma järkemme ja ajatuksemme on sellainen ihmeellinen tajunta. Sentähden kreikkalaisessa mytologiassa meidän inhimillistä minäämme, jonka tunnusmerkkinä on järki, nimitetään Prometeukseksi, sillä Prometheus merkitsee sitä, joka näkee edeltäkäsin. Se on inhimillisen järjen tunnusmerkki. Ja milloin se näkee edeltäkäsin ja aivan varmasti ja taatusti? Silloin kun se tuntee syyt. Kun esim. tulemme jonkun kemistin luokse ja hänellä on pulloissa erilaisia aineita ja rupeamme kaatamaan aineita uuteen pulloon, niin me, jos tiedämme mitä näissä pulloissa on, tiedämme myös, mitä sitten tulee, kun kaadamme ne yhteen. Meidän järkemme tietää tämän ja tämä on aivan pieni ja mitätön esimerkki. Mutta meidän järkemme on sellainen, että kun se tietää syyt, se voi laskea seuraukset. Meidän järkemme on sellainen, että jos esim. annamme 100 markkaa lainaksi ihmiselle, jonka tiedämme huolelliseksi ja hän sanoo meille: Kuukauden perästä minä sen maksan, – niin meidän järkemme sanoo meille, että hän maksaa sen kuukauden perästä. Mutta jos me annamme 100 markkaa ihmiselle, josta tiedämme, että hän on hyvin epäsäännöllinen ja epäluotettava ja hän sanoo meille: Viikon perästä maksan tuon summan takaisin, – niin meidän järkemme tietää, että uskottavuus tässä suhteessa on hyvin pieni. On hyvin vähän luultavaa, että tuo mies sitä maksaa. Meidän järkemme sanoo meille melkein varmaan, että hän ei tule maksamaan ja me sanomme itsellemme hiljaa: jos annan 100-markkasen, niin saadaan nähdä, tuoko hän sen kuukauden perästä, mutta me rauhoitamme itseämme sillä, että mahdollisesti tuo ei nyt maksa sitä ollenkaan takaisin. Niinkuin Raamatussakin sanotaan: »Te katselette taivaan ilmoja ja taivaan merkkejä tietääksenne, minkälainen vuosi tulee, tietääksenne millaista satoa voitte odottaa.» Meidän järkemme on juuri sellainen ihmeellinen ennustaja. Mutta meidän järkemme on täydellisesti sidottu tietoonsa. Se on sidottu siihen, että sen täytyy tuntea syyt. Jollei se tunne syitä, ei se voi tuntea seurauksia. Ainoastaan jos se tuntee syyt, se voi laskea seuraukset. Mutta nythän voimme sanoa: syitähän emme juuri tunne. Esim. jos näemme jonkun ihmisen ja hänelle ennustetaan, että vuoden sisällä tulet hyvin rikkaaksi tai että 5 vuoden sisällä sinä menet

naimisiin, emme tunne sitä ihmistä sen enemmän; ennustaja ei ole myöskään tuntenut sitä, mutta hän on niin ennustanut. Silloin sanomme: kuinka se on mahdollista, sillä eihän tämän ennustajan järki voi tietää sellaista asiaa, että joku tulee rikkaaksi tai menee naimisiin, sillä eihän hän tunne syitä, jotka sen aiheuttavat. Itse asiassa, jotta ollenkaan voisimme uskoa, että ennustaminen on mahdollista, meidän täytyy myöskin uskoa siihen, että elämä on henkinen todellisuus, että elämän takana on tajunta, sanalla sanoen meidän täytyy uskoa, että Jumala on olemassa. Häneen meidän täytyy uskoa. Jumala on tajunta ja henki olemassaolon takana. Jumala on se järki, se tieto, joka katselee kaikkea, tietää kaikesta, jolle koko olemassaolo on kuin kartta. Koettakaa kuvitella mielessänne sellaista tajuntaa, joka osaa seurata kaikkia lankoja alusta saakka, esim. jokaisen ihmisen elämää siitä saakka, kun hän ihmiseksi tuli, niin että näkee, millä tavoin hän kehittyy ja kasvaa ja mikä häntä kohtaa ulkonaisesti, sentähden, että hän ei ole yksin maailmankaikkeudessa. Se tajunta, joka siis osaa pitää mielessään, tajunnassaan miljoonia ja yhä miljoonia eri lankoja, jotka punoutuvat yhteen, vaikuttavat toisiinsa, kietoutuvat toisiinsa, tajunta, joka osaa pitää tämän kaiken silmänsä edessä on Jumala. Meidän täytyy uskoa Jumalaan. Meidän täytyy uskoa, että tämä maailma ei ole ainoastaan lakisiteinen aineellinen todellisuus, vaan että on myöskin asian toinen puoli, tajunta, joka on tietoinen kaikesta tajunnasta, jolle mikään ei ole vierasta, jonka ulkopuolella ei mitään ole eikä voi tapahtua. Sellainen tajunta täytyy olla olemassa. Jos sellainen tajunta on olemassa, silloin ymmärrämme aivan hyvin, että sille tajunnalle on menneisyys ja tulevaisuus yhtä ainoata nykyisyyttä. Sillä se tajunta näkee silmänräpäyksessä koko sen sarjan, kuinka kaikki kehittyy ja menee eteenpäin. Jokaikista lankaa se tajunta voi seurata. Ei mikään lakisiteisessä kosmoksessa voi olla sille vierasta. Se näkee kuinka jokainen ihmissielu kasvaa ja kehittyy ja pyrkii ja ponnistaa, kuinka sen tahto kehittyy ja sitten lopulta kuinka se inhimillinen tajunta yhtyy elämän tajuntaan, yhtyy jumalaiseen tajuntaan, saavuttaa vapautensa. Siihen saakka on kaikki ollut lakisiteistä. Sitten kun inhimillinen sielu tulee yhdeksi elämäntajunnan kanssa, silloin ei tarvitse katsella mitään syitä, se on saavuttanut vapautensa. Siis täydellinen tieto aikojen alusta saakka, siihen hetkeen saakka, jolloin ihminen pelastui. Siihen hetkeen saakka on jumalainen tajunta voinut seurata hänen elämänsä. Jos se tahtoi, se voisi aivan helposti nähdä minkälaiseen pukuun ihminen on puettuna sinä tai sinä hetkenä miljoonien vuosien kuluessa, sentähden, että se kaikki on lakisiteistä, ettei mitään mielivaltaista tapahdu, sentähden, että kaikella on syynsä, kaikki on seurausta jostakin syystä. Kun sentähden uskomme Jumalaan, elämäntajuntaan, elämän suureen tietoon ja järkeen, joka on kaiken takana, silloin aivan hyvin ymmärrämme, että ennustamisen *causa spiritualis* tai henkinen pohja on juuri tämä. Nyt on kaksi edellytystä jo olemassa, joiden nojalla ennustaminen on mahdollinen. Toinen on se, että kaikki on lakisiteistä siihen saakka, kunnes ihmisyksilö saavuttaa vapautensa ja toinen on se, että jumalainen tajunta on olemassa, joka on tietoinen kaikista näistä ja jolle on olemassa ainoastaan yksi nykyisyys, mikä käsittää sekä menneisyyden että tulevaisuuden. Nämä molemmat ovat olemassa määrättyinä edellytyksinä ja filosofisesti luultavasti ne yhdistettäisiin yhdeksi ainoaksi syyksi, *causa materialiseksi*. Kuitenkin on tehtävä tarkka ero aineellisen ja tajunnallisen puolen välillä, mutta nehan kuitenkin kuuluvat yhteen.

Sitten tulee kysymys kolmannesta edellytyksestä, joka on ns. *causa efficiens*, vaikuttava syy. Ja se syy on silloin ihminen. Kuinka ja koska on ihmiselle mahdollista ennustaa. Nythän voisi aivan lyhyesti sanoa jonkinlaisena yleisenä sääntönä: jotta ihminen voisi ennustaa eikä siis vain laskea edeltäkäsintä mitä tulee tapahtumaan, vaan ennustaa sellaista, jota hän ei voi laskea eikä kieltää, silloin hänen tajuntansa täytyisi hetkeksi joutua kosketuksiin jumalaisen tajunnan ja tiedon kanssa. Tämähän on aivan selvää. Inhimillinen ennustaminen on mahdollinen, jos ihmisen tajunta joutuu kosketuksiin sen tiedon kanssa, joka on olemassa maailmankaikkeudessa jumalaisessa tajunnassa. Pitääkö meidän siis olettaa kaikissa yksityistapauksissa, että inhimillinen tajunta todella saa inspiraation jumalaiselta, kun se esim. näkee unessa, että tulee kirje siltä ja siltä henkilöltä, jolta seuraavana päivänä kirje tulee tai kun ihminen kulkee kadulla ja äkkiä tietää, että se tai se henkilö tulee vastaan tuosta kulman takaa ja sitten se tulee. Pitääkö meidän nyt olettaa niin triviaalisessa tapauksessa, että ihmisen tajunta on joutunut kosketuksiin jumalaisen tajunnan kanssa, että Jumala antoi meille profetallisen inspiraation? Näin tietenkin joku voisi luulla. Uskonnollisissa lahkoissa huomaamme sangen paljon sitä, että ennustetaan; ennustetaan tietenkin väärinkin, mutta ennustetaan myöskin oikein, ja silloin se on jumalaista inspiraatiota. Ja jos siinä piirissä sitten kuullaan ennustuksista, jotka ovat lähtöisin toisista piireistä, niin silloin on vaara hyvin lähellä, että edellisessä piirissä ajatellaan: kas se on perkeleestä

peräisin, se on epäilyttävältä ja vaaralliselta taholta, sillä mehän oikeastaan nyt vain olemme hyvissä väleissä Jumalan kanssa. Yksi käytännöllinen pieni esimerkki osoittaa, että meidän täytyy syvemmin ymmärtää tuota joutumista kosketuksiin Jumalan kanssa, inspiraation saamista Häneltä. Ehkä on muitakin inspiraation lähteitä? Mistä tulevat sellaiset ennustukset, jotka ovat vääriä. Me voimme aavistaa jotakin ja sitten voimme myös päinvastoin aivan pelätä että jotakin tapahtuisi, hirmuisessa tuskassa, että jotakin on tapahtunut, ja sitten ei olekaan niin tapahtunut. Tämähän on kaikkialla jokapäiväinen kokemus. Meillä hermostuneilla nykyajan ihmisillä on kaikilla ollut tällaiset tuskamme. Tällaisessa tuskassa me elämme ja sitten kaikki nyt käy jokseenkin hyvin. Tämähän on aivan tavallinen kokemus. Mistä se sitten johtuu? Meidän täytyy ymmärtää, että sen *causa spiritaliksen*, jumalaisen tajunnan suhteen on huomattava jotakin. Me elämme tässä näkyvässä maailmassa, mutta sen takana on jumalainen tajunta. Onko kosmoksemme näin rakennettu. Ei, me jotka olemme tutustuneet teosofiseen kirjallisuuteen ja nykyajan okkultismiin, olemme saaneet tietää, että tämä maailma on paljon mutkikkaammin rakennettu, että aineellinen todellisuus on itsessään jotakin salaperäistä. Koko meidän inhimillinen olemuksemme, näkyvä ruumiimme ja tunteemme ja ajatuksemmekin, koko meidän persoonallisuutemme ja sen olemus on aineellista laatua. Se kuuluu aivankuin tähän aineelliseen todellisuuteen. Me puhumme, että tajunta ei ilmene ainoastaan yhdessä muodossa mahdollisine rajoituksineen ja tuntomerkkeineen, puhumme tuosta fyysisestä maailmasta ja toiselta puolen astraalimaailmasta, jossa meidän tunteemme ja ajatuksemme ovat. Me puhumme siitä maailmasta, jossa meidän järkemme toimii ja sitten tämän kolmannen maailman takana on jumalaisen tajunnan maailma. Tämä kolmas maailma kuvastaa jumalaista maailmaa. Jumalainen tajunta vaikuttaa vain välillisesti tässä kolmannessa maailmassa, joka on lakisiteinen, epävakaa, rajoitettu, aineellinen maailma. Sen takana on sitten jumalainen maailma vapautessaan. Mutta ihminen, joka ennustaa, ei suinkaan aina joudu kosketuksiin jumalaisen maailman kanssa, vaan hän ottaa vastaan vaikutelmia tästä kolmannesta maailmasta. Ihminen elää tässä kolmannessa maailmassa, ainoastaan tässä näkyvässä maailmassa, mutta hetkeksi hän nousee jumalaiseen maailmaan, silmänräpäykseksi; se on kuin tuhat vuotta, miljoona vuotta, ikuisuutta ja taas hän laskeutuu tähän aineelliseen kolmanteen maailmaan. Sentähden ihminen ennustuksissaan ei ota vastaan inspiraatiota suorastaan jumalaisesta maailmasta, vaan hän ottaa vaikutelmia vastaan tästä näkymättömästä maailmasta, jossa hän on kansalaisena mukana, vaikkei hän tiedä siitä ollessaan fyysisessä tajunnassa. Ja sillä näkymättömällä maailmalla on monenlaisia ominaisuuksia, sillä on sellainen tunnusmerkki, että siellä voi nähdä enemmän kuin näillä fyysisillä silmillä ja sillä järjellä joka on yhteydessä fyysisen ajatustavan kanssa. Sentähden esim. kun näkee, että kirje on tulemassa joltakin toiselta ihmiseltä, niin me nukkuessamme ollessamme astraalisessa tilassa voimme nähdä tuon kirjeen tulevan, se on uni, ja kun heräämme, niin se jää meidän tietoomme, vaikkei se kirje olisi vielä kirjoitettukaan. Astraalimaailmassa otamme telepaattisesti vastaan tuolta toiselta ajatuksen, että hän aikoo kirjoittaa. Se ajatus kuvastuu meille jo valmiina kirjeenä. Se on aivan niin kuin silloin, kun ihminen seisoo korkealla kalliolla ja sieltä katselee alaspäin sanokaamme rautatietä, joka kulkee sen kallion ympäri ja tekee siis mutkan ja silloin hän näkee junan tulevan täältä ja junan tulevan tuolta ja kun hän seisoo siinä kalliolla, niin hän näkee, että junat tulevat törmäämään yhteen juuri tässä mutkassa. Meidän astraalinen tajuntamme on senlaatuinen, että se näkee syitä ja niiden seurauksia, oikeastaan lain seurauksia. Sentähden astraalitajunta voi ennustaa silloin, kun se pääsee aivankuin kosketuksiin näiden syiden kanssa, koska se silloin ikäänkuin näkee seuraukset. Se ei näe syitä, mutta seurauksen se näkee. Me ymmärrämme, että kaiken ennustamisen *causa efficiens*, vaikuttava syy on ihminen, ja hänessä piilevä kyky, hänessä piilevät ominaisuudet joutua kosketuksiin näkymättömän, vaikkapa jumalaisen maailman kanssa. Ei siis kuka ihminen tahansa osaa ennustaa. Ehkä joskus saattaa sattua kenelle tahansa, että hän lausuu profeetallisen sanan. Silloin hän on joutunut kosketuksiin tuollaisen näkymättömän voiman kanssa. Mutta erikoisesti sellainen ihminen, joka on herkkä ottamaan vastaan vaikutuksia toiselta tasolta, saattaa tulla inspiroiduksi ja puhua tietämättään tai muulla tavalla aavistamalla, tuntemalla.

Jos oikein tarkastamme erilaisia ennustamisen lajeja, niin voimme luokitella ennustukset kolmeen tai ainakin kahteen luokkaan. Ensimmäiseen luokkaan voimme silloin lukea kaikki sellaiset ennustukset, jotka ovat yhteydessä ihmisessä ainoastaan hänen järkensä toiminnan kanssa, mutta jotka silloin riippuvat siinä ikäänkuin symboleina. Tällainen ennustaminen on esim. tähdistä ennustaminen. Ihmisen ei siinä tarvitse

itse olla profeetta, mutta hänen pitää vain tuntea, mitä jotkut merkit merkitsevät. Hän laskee horoskoopin ja sitten hänen pitää tietää sen nojalla mitä hän on kuullut ja lukenut, mitä merkit merkitsevät ja luonnon symbolit, ja silloin hän osaa ennustaa. Vaikka emme nyt ehdi syventyä astrologian teoriaan, niin voimme ymmärtää, että se on aivankuin luonnon symbolikieli; luonto kirjoittaa taivaalle asioita. Samanlainen ennustamistapa on kädestä lukeminen. Kun vain ihminen tietää, mitä mikin viiva merkitsee, silloin hänelle avautuu elämän kirja ja ihmisen luonne selviää ja miksei hän suorastaan voi tehdä joitakin johtopäätöksiä, jos tietyt merkit ovat kädessä. Me ymmärrämme myöskin, kun maailma on lakisiteinen ja kun ihminen on mikrokosmos ja hän on lakisiteisyyden alainen, että ihmisen kädessä voi olla piirrettynä koko hänen karakterinsä, luonteensa, jonka osaa siitä lukea, jos vain tunnemme sitä symbolikieltä.

Sitten on toinen laji ennustuksia, joka ei riipu siitä, että osaamme tulkita joitakin fyysisiä symboleja, vaan se riippuu enemmän meidän psyykkisestä konstruktioistamme, omasta herkkyydestämme, tunteestamme, meidän sisäisestä mahdollisuudestamme joutua kosketuksiin näkymättömän maailman kanssa. Nyt me sanomme, että tässä on nainen, joka ennustaa korteista. Paljon on siinä humbugia, mutta on niitä, jotka osaavat ennustaa todellisesti. Onko korteista ennustaminen symbolikieltä? Osaako sitä silloin kuka tahansa lukea? Ehkä ja miksei, mutta kuitenkin se ei ole symbolikielen tulkitsemista. Korteista ennustaminen ei ole sellaista, sillä eihän luonto ole asettanut kortteja meille. Ei, ennustajahan ne asettaa. Siis tässä ei ole kysymys tieteellisestä symbolien tulkinnasta vaan on kysymys siitä, että ennustaja omassa astraalisessa olemuksessaan voi joutua kosketuksiin meidän auramme, karmamme, ajatuksiemme, tunteidemme kanssa. Se että hän järjestää kortit, on sellainen itsetiedoton toiminta, johon hänen astraalinen näkemyksensä vaikuttaa. Ja sitten voi tieteellisesti tutkia, jos kortit ovat asetetut ja voidaan aivan niiden korttien mukaan lukea, mutta ei hän puhu pötyä, jos hän on tällä tavoin ne kortit asettanut, jos hän on itse saanut sen tietää. Samanlainen on mustalaisvaimo, joka tahtoo povata katsomalla kättä. Saattaa olla, että hän katselee kättä viivojen mukaan; kyllä he ovat taitavia siinäkin. Mutta olen ollut huomaavinani sen, että tuollainen vaimo joutuu ikäänkuin astraaliseen tajuntaan ja puhuu jotakin, joka tuskin oli kädessä, mutta jos se oli kädessä niin se oli ainoastaan hänen silmissään. Minun täytyy kertoa pieni esimerkki tuollaisesta. Kesällä 1902 kuljin muutamien ystäväni kanssa maantiellä Nuijamaan pitäjässä Saimaan kanavan varrella. Se oli kaunis päivä. Vastaa tuli kaksi mustalaismummoa, toisella lapsi, toisella porsas, se oli hyvin runollista ja perheellistä ja nämä mummot pyysivät saada povata ja minä tietysti annoin. Minä annoin myös käteni vaimolle ja ajattelin, että tässä nyt saa kuulla jotakin naimisesta ja muusta sellaisesta, niinkuin ne usein puhuvat. Mutta tämä vaimo sanoi: On olemassa yksi herra, joku virkamies, joka kovasti tahtoisi tavata teitä, mutta ei ole saanut teitä tavata. Kuitenkin te tulette tekemään hyvin pian pienen matkan ja sillä matkalla te tapaatte tuon herran. Hän on teille tuntematon. Ohhoh, minä ajattelin, tuossahan on oikein hyvä ennustus, joka taas on ihan tuulesta temmattu ja sittenkin se on niin detaljeissa tarkka ja yksinkertainen, että jos se kerran on ennustus, niin se on oikea ennustus. Mielessäni ei ollut vielä mitään matkaa, mutta hyvin pian tulin tekemään sieltä maalta matkan Helsinkiin. Ostin kolmannen luokan piletin ja istuin päivällisasemaan saakka kolmannessa luokassa. Mutta kun huomasin, että tuli kovin paljon väkeä, niin ajattelin, että nyt kai täytyy uhrata jotakin omaksi mukavuudekseen ja lunastin lipun toiseen luokkaan, jossa oli tilaa paremmin. Asemalla olin huomannut, että eräs minulle tuttu professori oli mukana junassa. Me tervehdimme, mutta ei sen enemmän. Sitten kun istuin tässä toisessa luokassa ja olin mietteissäni ja luin, kuulin yhtäkkiä tuntemattoman äänen – me lähestyimme silloin Lahtea – joka sanoi: pyydän anteeksi, onko se herra Pekka Ervast. Kyllä, sanoin, katsoin ylös ja näin tuntemattoman herran seisovan edessäni. »Sehän on hauskaa, saanko puhua?» »Kyllä», sanoin, »tehkää hyvin.» Ja hän alkoi kertoa, että hän oli käynyt Helsingissä minua tapaamassa, mutta että olin maalla eikä tiedetty, milloin maalta tulen. Hän tuli sängen alakuloiseksi, kun oli Viipurista tehnyt turhan matkan Helsinkiin ja nyt hän ajatteli, kun hän sai virkatehtävän Helsinkiin, että jos vain ehtii, niin hän menee tapaamaan Ervastia. Mutta hän ei ollut varma, olisiko hänellä aikaa. Ja kun hän nyt tässä junassa istui, niin tapasi hän erään tuttavan ja rupesi hänen kanssaan puhumaan, kuinka mielellään hän olisi tavannut Ervastin. Ja kun heidän puheensa muutoinkin koski teosofiaa, niin yhtäkkiä eräs hänelle aivan tuntematon herrasmies, joka istui heitä vastapäätä ja luultavasti oli kuullut heidän keskustelunsa, sanoi: »Jos te tahdotte tavata Ervastia, niin hän on mukana tässä junassa ja samassa vaunussa tuossa toisessa osastossa.» Ja tämä herra joka minulle jutteli, ilostui tietysti tavattomasti, sillä nyt hän sai tavata minut,

vaikka hän luuli, ettei hän ehtisikään. Mutta minä ihmettelin sitä mustalaismummoa, joka tiesi tämän asian niin tarkkaan, niin monet pienet yksityisseikat. Siinä siis mustalaisvaimo oli nähtävästi todellinen ennustaja, hän joutui jonkinlaiseen astraalitilaan, sanoi, että joku ihminen tahtoi minua tavata, hänen ajatuksensa olivat ehkä tulemassa minuun päin, ne olivat minun aurassani ja silloin tietysti tuon ihmisen kuva muodostui hänen mielessään, niin että hän näki, että se oli joku virkamies. Se oli todellinen ennustamiskyky siis tuolla mustalaisvaimolla. Tuollaisesta ennustamiskyvystä, joka on riippumaton muusta kuin ihmisen omasta kyvystä, tahdon kertoa erään tunnetun historiallisen esimerkin, vaikka se olisi teille ennestäänkin tuttu. Eräs ranskalainen kirjailija Jean Francois de Laharpe on sen kertonut. Hän eli 1700-luvulla ja kuoli 1803. Hän kertoo eräästä hyvin merkillisestä ja intresantista ennustuksesta. Se oli ns. Cazotten ennustus. Monsieur Cazotte oli ranskalainen kirjailija, hänen tunnetuin kirjansa oli »Le diable amoureux» eli »Rakastunut paholainen», ja hän myöskin eli samaan aikaan. Kirjailija kertoo, että kerran vuoden 1788 alkupuolella (kts. Max Kemmerich: Prophezeiungen, ss. 297) oli hän ja monet muut akatemian jäsenet ja ylhäiset ja hienot ihmiset ja myöskin useita naisia vierailmassa erään herttuan luona päivällisillä. Muistamme, että silloin oli Ranskan valistuskausi, Voltaire, Diderot ja D'Alembert olivat eläneet ja vaikuttaneet ja vapaa-ajattelu oli päässyt valtaan ja nämä ihmiset istuivat päivällispöydässä ja juttelivat uudesta ajasta, kuinka ihmeellinen aika oli tullut, kun on päästy kaikista ennakkoluuloista ja taikauskoista ja nyt mennään suurta aikakautta kohti, jolloin järki pääsee oikeaan arvoonsa. Ja nyt he puhuivat siitä kuinka ihana aamu koittaa Ranskallekin, kun nyt yhä enemmän pääsee inhimillinen järki vaikuttamaan kaikilla aloilla. Eräskin vieras mainitsi hymyillen, että hänen parturinsa oli sanonut hänelle: »Ajatelkaa herra, missä ajassa elämme, että nyt vaikka minä olen tällainen parturinkisälli, niin ei minulla ole enempää uskontoa kuin suurilla herroilla, minäkin luen Voltairea ja kaikkia kirjailijoita.» Yksi ainoa tässä seurassa pysyi ääneti ja oli synkän näköinen. Joskus saattoi vain sanoa sanan, joka loukkasi toisia, kun se ei yhtynyt tunnelmaan. Tämä oli herra Cazotte, jolla oli se luulo, että hän oli selvänäkevä, *clair voyant* ja että hänellä oli jokin korkeampi jumalainen tieto, joka erotti hänet muista ihmisistä. Sitten hän sanoi yhtäkkiä: »Iloitkaa, te tulette kaikki näkemään sen suuren revolution, vallankumouksen, jota te niin kovasti ihaillette. Tehän tiedätte, että olen ikäänkuin joku pieni profeetta, minä sanon, että te tulette sen näkemään.» »No eihän siihen tarvita mitään profetallisia kykyjä», vastasivat toiset. »Se on totta, mutta ehkä tarvitaan profetallista kykyä siihen, mitä teille vielä sanon. Tiedättekö te, mitä siitä kaikesta tulee seuraamaan, siitä suuresta vallankumouksesta, jossa järki voittaa kaiken uskon.» Eräs herra, joka oli filosofi, huusi silloin: »No kertokaa meille, mitä silloin tapahtuu. Filosofille on aina hauska tavata joku profeetta.» Tähän herra Cazotte vastasi: »Te herra Condorcet tulette heittäämään henkenne ollessanne pitkällänne lattialla maanalaisessa vankilassa. Te tulette kuolemaan siitä myrkystä, jonka itse nielette päästäksenne pyövelistä, siitä myrkystä, jota te aina kannatte polvellanne näinä onnellisina aikoina.» Vähän hämmästyttiin, mutta kun muistettiin, että herra Cazotte oli nyt päästään vähän niin ja näin niin lyötiin kaikki leikiksi ja mitä tällä kaikella nyt on tekemistä filosofian ja järjenvallan kanssa. »No niin, sitä minä juuri teille tahdoin sanoa ja filosofian nimessä vakuutan teille, että tulee tapahtumaan niin, että saatte sellaisen lopun ja epäilemättä silloin järki hallitsee, sillä järjellä tulee olemaan temppelekin, niin, oikeastaan koko Ranskassa siihen aikaan ei ole muita temppeleitä kuin järjen temppeleitä.» »Todellakin», sanoi herra de Chamfort pilkallisesti hymyillen, »te nyt ette ainakaan tule olemaan pappi siinä järjen temppeleissä.» Cazotte vastasi tähän: »Sen tiedän, mutta te herra de Chamfort, joka olette järjen temppeleissä ja pappina hyvin ansiokas siksi tullaksenne, te avaatte suonenne leikaten 22 kertaa partaveitsellä, mutta kuitenkin kuulette vasta muutamia kuukausia myöhemmin.» Taas vähän hämmästyttiin ja naurettiin. »Te herra Vicq. d'Azir», jatkoi herra Cazotte toisille, »te ette itse avaa omia suonianne, mutta kun saatte jalkaleinin kohtauksen, niin te eräänä päivänä annatte avata ne, jotta te sitten olisitte sitä varmempi ja yöllä kuolisitte. Te herra Nicolai tulette kuolemaan mestauslavalla, Te herra de Malesherbes kuulette mestauslavalla. Te herra Bailly kuulette mestauslavalla.» »Jumalan kiitos», huudahti herra Roucher, »että en ainakaan yksinäni tule mestauslavalla kuolemaan.» Herra Cazotte vastasi: »Te herra Roucher kuulette myös mestauslavalla.» »Mutta tämäpä on aivan niinkuin herra Cazotte olisi tehnyt valan siitä, että hän meidät kaikki hävittää», huudahti eräs vieraista. »Ei», vastasi herra Cazotte, »minä en ole mitään valaa tehnyt.» »Mutta tulemmeko siis turkkilaisten ja tataarien vallan alle.» »Ei suinkaan», vastasi Cazotte, »minä olen sen teille jo sanonut, teidän silloin tulette olemaan yksinomaan filosofian ja järjen vallan alla, ne, jotka teitä sillä tavalla kohtelevat, ne palvelevat jumalinansa järkeä ja filosofiaa, he käyttävät aivan samoja puheenparsia suussaan, joita te nyt täällä

viimeisinä tunteina olette käyttäneet, he tulevat lukemaan värssyjä Diderotista ja Voltairesta.» Silloin jotkut sanoivat, että herra Cazotte on kadottanut järkensä, sillä hän on aivan totinen. Näemmehän, että hän laskee leikkiä, kuitenkin hän sekoittaa leikkiinsä ihmeellisiä asioita. »No mutta milloinka sitten kaikki tapahtuu», kysyi joku. Cazotte vastasi: »Ei kulu kuuttakaan vuotta, ennenkuin kaikki, mitä olen sanonut, on tapahtunut.» Silloin lausui kirjoittaja de Laharpe, että hänhän puhuu hirmuisia asioita. Herra Cazotte vastasi: »Teissä tapahtuu todella ihme, joka on yhtä merkillinen. Te olette silloin kristitty.» »No jaa», huudahti herra Chamfort, »jos me odotamme sitä, milloin tämä tapahtuu, että herra Laharpe on kristitty, silloin olemme kuolemattomia.» Herttuatar de Gramont sanoi nyt tämän jälkeen: »Me naispuoliset, mehän olemme onnellisia, että me vallankumouksessa merkitsemme niin vähäsen, kun me olemme melkein mitättömiä, ei tuo nyt tietysti koske meitä, että me mihinkään sekaantuisimme ja oletamme, ettei kukaan kuitenkaan meille mitään tee.» Cazotte vastasi: »Teidän sukupuolenne, naiset, ei tule auttamaan teitä tällä kertaa ja vaikka haluaisitte olla sekaantumatta mihinkään, niin tullaan teitä kohtelemaan aivan niinkuin miehiä.» »Mutta mitä», huudahti herttuatar, »mitä sanotte, tehän näette maailman lopun.» Herra Cazotte vastasi: »Sitä en tiedä, mutta minä tiedän kertoa, että te rouva herttuatar, tulette viedyksi mestauslavalle, vieläpä pyövelien kärryillä ja kädet sidottuina yhteen selän takana.» »Mutta tässä tapauksessa on niin että kärryt ja kuskipukki ovat mustalla koristetut», vastasi herttuatar. »Eivät», vastasi Cazotte, »vielä ylhäisemmät naiset kuin te tulevat kulkemaan kädet selän taakse pantuina kärryiltä.» Herttuatar: »Vielä korkeampia naisia, siis prinsessoja, kuninkaallista sukua?» Cazotte: »Vielä korkeampaa.» Silloin koko seurue tuli levottomaksi ja totiseksi ja kaikki ymmärsivät, että nyt menee pila liian pitkälle. Herttuatar de Gramont, joka tahtoi tunnelmaa vähän keventää, sanoi: »Silloin te tulette näkemään, että herra Cazotte ei myönnä minulle edes rippi-isän apua silloin.» Cazotte vastasi: »Ei madame, ei anneta teille mitään rippi-isää, ei teille eikä kellekään. Ainoa mestattava, jolle annetaan rippi-isä on . . .» »Kuka on se onnellinen kuolevainen, jolle sellainen etuoikeus myönnetään?» Cazotte vastasi: »Niin, se on todella ainoa etuoikeus, mikä hänelle myönnetään – Ranskan kuninkaalle.» Silloin kaikki vieraat nousivat ja isäntä sanoi: »Rakas herra Cazotte, tämä menee vähän liian pitkälle, minun täytyy valittaa, että me emme voi enää jatkaa. Joudumme kaikki vaaraan, te saatatte meidät ja itsenne perikatoon.»

Tämä Cazotten ennustus on historiallinen, erityisen kiintoisa ennustus, aivan yksityiskohtaisesti kuvaileva. Kaikki nuo ihmiset saivat juuri sellaisen lopun kuin herra Cazotte oli heille ennustanut. Ja se oli samalla esimerkki sellaisesta selvänäöstä, joka voi ilman mitään välineitä ennustaa tulevia asioita.

Cagliostro

Cagliostro on ilmoitettu tämänpäiväisen esitelmän aiheeksi. Ne, jotka vuosikautia ovat seuranneet näitä esitelmiä, muistavat ehkä, että 10-11 vuotta sitten puhuin tästä samasta henkilöstä. Aikomukseni ei olekaan tänään toistaa, mitä silloin puhuin, sillä se on tullut aikanaan julkaistuksi aikakauskirjassa Tietäjä, helmikuun numerossa 1916. Sentähden olisi varsinkin niille, jotka ovat kuulleet tuon esitelmän, turha kuulla toista esitelmää samasta asiasta. Aikomukseni on puhua Cagliostrosta toiselta kannalta; tietysti olen pakotettu hieman viittaamaan niihinkin seikkoihin, joista on ennen ollut puhetta, mutta se tapahtuu vain ohimennen.

Cagliostron nimi ei tietenkään ole kenellekään tuntematon; kaikki ovat kuulleet hänen nimensä, ja kaikki myös tietävät, että historiallisesti häntä pidetään, on ainakin pidetty tähän saakka, eräänä 18:nnen vuosisadan suurimpana seikkailijana ja petkuttajana. Kaikista ystävällisintä, mitä olemme nykyisillä profanisilta kirjailijoilta saaneet kuulla, on, että hän oli seikkailijaluonne. Mutta varsinkin ennen pidettiin häntä suorastaan petkuttajana. Ja me muistamme myös, kuinka on aina väitetty, että Cagliostron oikea nimi oli Joseph Balsamo, tuo sama Joseph Balsamo, josta Alexandre Dumas on kirjoittanut laajan teoksen, »Lääkärin muistelmät», joka on teille useimmille myös tuttu. Se on erinomaisen kiintoisa romaani Ranskan vallankumouksen ajalta ja kannattaa meikäläisen lukea; vaikka siinä onkin erehdyksiä. Siinä on siksi paljon kiintoisia ja oikeita asioita, ettei ole suinkaan turhaa käyttää aikaansa sen lukemiseen. Se tosin on pitkä ja pitkäveiteinen nykyajan ihmisen mielestä, vanhanaikainen romaani, jossa sattuu kaikenlaisia tapahtumia yhtämittaa.

Tuo Dumas'n romaani on tehnyt Cagliostron tunnetuksi suurelle yleisölle. Siinä romaanissa hän esiintyy Cagliostron nimellä, mutta on oikealta nimeltään Joseph Balsamo. Madame Blavatsky sanoi ja kirjoitti kerran, että 18:nnen vuosisadan historiassa on kolme nimeä, jotka historia on leimannut hyvin alhaisiksi ja huonoiksi nimiksi, joita varsinkin silloinen aika ja historia, sekä myös 19:s vuosisata, on vetänyt lokaan. Nämä ovat Franz Anton Mesmer, kreivi St. Germain ja kreivi Cagliostro. Mutta, sanoo Madame Blavatsky, Mesmerin nimi on jo tullut puhdistetuksi; hänen nimeensä liittyy koko tuo suuri lääketieteen haara ja keksintö, jota nimitetään hypnotismiksi, sillä Mesmer nimitti aikoja ennen sitä animaalisiksi magnetismiksi. Ihmiset loukkaantuvat nimiin, ennenkuin sitten joku keksii uuden nimen. Joka tapauksessa Mesmerin maine puhdistui, kun huomattiin, että ne asiat, joita hän oli opettanut, olivat tosia, nim., että oli olemassa magneettisia ja hypnoottisia ilmiöitä, joiksi tri Braid niitä viime vuosisadalla nimitti. Ja Madame Blavatsky sanoo samassa yhteydessä, että St. Germainin ja Cagliostron nimet tulevat puhdistetuiksi 20:nnellä vuosisadalla. Me elämme siis siinä ajassa, jolloin pitää alkaa tämä St. Germainin ja Cagliostron nimien puhdistus. Ja se olisi nyt tietenkin tämänkin esitelmän aihe, vaikka ei ole tarkoitus vain se, että minä koettaisin jollakin tavoin puhdistaa vanhan, entisen veljen mainetta ja nimeä; minä myös tahtoisin kertoa jotakin ja osoittaa, kuinka meidän ajallamme on paljon oppimista tuolta ajalta, jolloin nämä henkilöt elivät. Ja sentähden on tällainen aihe kuin Cagliostron työn tutkiminen, sekä kiintoisa että tärkeä meille totuudenetsijöille.

Kun nyt aion puhua Cagliostrosta, lähden toisesta edellytyksestä, kuin mistä historioitsijat ovat aina lähteneet. He lähtevät joistakin ulkonaisista erehdyksistä, väärinkäsityksistä, jotka heidän mielestään ovat tositapahtumia, ja niiden nojalla he arvostelevat henkilöä. Niin on meidän ajallamme arvosteltu Madame Blavatskyä; ja hänen aikansa on leimannut hänet petkuttajaksi, ja ystävällisimmät ihmiset sanovat häntä seikkailijaksi. Hän oli seikkailijaluonne, ei hän sille mitään voinut. Toiset taas sanovat, että hän oli 19:nnen vuosisadan suurin petkuttaja. Mutta Madame Blavatsky pani alulle teosofisen liikkeen, ja onhan satojatuhansia ihmisiä nyt, joille hänen nimensä ei ainoastaan merkitse sitä, että hän ei ole mikään petkuttaja,

vaan joille se on erikoisen kallis sentähden, että hän on tehnyt heille paljon hyvää, näyttänyt heille tien totuuden luo. Ja koska Madame Blavatsky on osannut monelle nykyajan ihmiselle näyttää tien ei ainoastaan totuuden ja Jumalan luo epämääräisessä merkityksessä, vaan tien todelliseen, hyvinkin salaperäiseen tietoon, tien sen veljeskunnan luo, jota nimitämme Valkoiseksi Veljeskunnaksi, silloin hän ei ole voinut olla petkuttaja eikä seikkailija, vaan erikoisen kehittynyt, suurenmoinen sielu, jota ihmiskunta ei ymmärrä. Ihmiskunta ei ole ristiinnaulinnut häntä puuristille nauloilla, vaan naulitsi hänet häpeään, vihan ja panettelun ristille, joka on sielullisempi, mutta luultavasti yhtä vaikea kantaa.

Ja jo tämä, että me teosofeina olemme saaneet kokea Madame Blavatskyn suhteen tällaista, tekee meidät varovaisiksi, kun tahdomme arvostella historiallista henkilöä. Me emme ilman muuta usko, vaikka historia leimaa St. Germainin ja Cagliostroin petkuttajiksi; me ajattelemme, että siitä on otettava selvää. Ja sentähden me totuudenetsijöinä lähdemme sydän ja mieli avoinna tutkimaan noiden ihmisten elämää.

Madame Blavatsky sanoo eräässä kirjoituksessaan: »18:nnellä vuosisadalla lähetti Valkoinen Veljeskunta ulos maailmaan sellaisena lähettiläänä, jonka tuli valaista ihmiskuntaa, opettaa ja viedä sitä eteenpäin, Franz Anton Mesmerin. Häntä ei oltu jätetty yksin toimimaan maailmassa, vaan kreivi de St. Germain oli se, joka Valkoisen Veljeskunnan puolelta lähetettiin salaisesti valvomaan asioita ja Mesmerin työtä. Mesmerin avuksi ja ikään kuin hänen työtään jatkamaan lähetettiin Cagliostro.» Siis nämä kolme henkilöä, Mesmer, St. Germain ja Cagliostro, kaukana siitä, että olisivat olleet petkuttajia, seikkailijoita, tietäjien ja teosofien kannalta he olivat Valkoisen Veljeskunnan lähetettä maailmassa. Tietysti tämä ei merkitse, että kaikki heistä olisivat olleet ehdottoman täydellisiä olentoja, ei sellaista aikaa ole ollut ihmiskunnan historiassa, että sen keskuuteen ilmestyisi mestariolentoja. Ja vaikka mestariolento ilmestyisi, pukeutuisi hän sellaiseen muotoon, etteivät ihmiset ilman muuta voisi häntä tuntea; hän pukeutuisi sellaiseen persoonallisuuteen, että maailman olisi helppo saada hänet kiinni jostakin, löytää hänessä heikkoja kohtia, jotka tekisivät maailmalle mahdolliseksi vapautua hänestä henkisesti. Ihmiskunta on sellaisessa kriisitilassa henkisen kehityksen suhteen, että ehdottoman täydelliset olennot, sellaiset olennot, jotka eivät herättäisi muuta kuin ihastusta ja hämmästyä, eivät voisi sitä niin paljon auttaa, sillä heistä ihmiset tekisivät itselleen liian suuria auktoriteetteja, jolloin ihmiskunta pysähtyisi älyllisessä kehityksessä. Ja älyllinen kehitys on tärkeä tällä hetkellä. Sentähden on ihmisissä saanut ilmestyä tuota suurinta ihastusta ja palvontaa, mutta on myös pantu koetukselle, mihin he oikeastaan luottavat, luottavatko he vain persoonallisuuteen, vai ovatko he ottaneet vastaan todellista opetusta.

Näin Valkoinen Veljeskunta tahtoo kasvattaa ihmiskuntaa. Madame Blavatskykin sisäisesti oli niin suuri olento, kehittynyt sielu, että me emme voi sitä arvioida; ei ole aavistustakaan ihmisillä yleensä, kuinka kehittynyt sielu hän oli; eikä ole mitään hyötyä siitä, mitä minä hänestä sanoisin, sillä hänen persoonallisuutensa oli kuin tarkoituksella tehty sellaiseksi, että ne, jotka eivät saaneet kiinni hänen sisäisestä minästänsä, aivan kuin tarttuivat persoonallisuuteen ja uskoivat hänestä mitä tahansa. Ja sellaisenkin olennon, kuin oli kreivi de St. Germain 18:nnellä vuosisadalla, josta tosin eivät hänen aikalaisensa päässeet kiinni todellisuudessa, on historia leimannut petkuttajaksi. Hän oli siksi salaperäinen olento, ettei hän koskaan syönyt eikä juonut kenenkään nähden, ei ottanut mitään lahjoja vastaan, vaan aina itse lahjoitti kalliita jalokiviä. Hänen rikkautensa oli yhtä salaperäinen kuin suunnatonkin. Jos hänestä yritettiin tehdä huhuja, olivat ne siksi keksittyjä, ettei kukaan uskonut niitä. Mutta historia on leimannut hänet seikkailijaksi sentähden, että hän liikkui ympäri maailmassa, hoveissa ja ylhäisissä piireissä, mm. hänellä oli salaisia keskusteluja Ludvig XIV:n kanssa, ja hän oli Venäjällä keisarinna Elisabetin hovissa. Hänen viisaudestaan ja kyvyistään on kummallisia ja salaperäistä kertomuksia, mutta kukaan ei voinut sanoa mitään pahaa, eikä hän suuriin joukkoihin niin paljon vaikuttanutkaan, kun hän pysyi itse aina salassa. Hän oli niin täydellinen, ettei hän voinut liikkua tavallisten ihmisten keskuudessa. — Sitä vastoin Mesmer oli tavallinen ihminen. Hän oli lääkäri ja hänessä oli suggeroivaa voimaa; hän saattoi parantaa ihmisiä; hän oli rehellinen ihminen. — Cagliostro liikkui myös ihmisten keskuudessa ja saavutti tavatonta mainetta ja suurta palvontaa ihmisten puolelta, sillä hänkin paransi ihmisiä; kaikki köyhät olivat hänen ystäviään, kaikkia hän rakasti. Mutta sitten hänestä kerrotaan kaikenlaista epäedullista varsinkin sen jälkeen, kun hän sekaantui tuohon kuuluisaan

kuningattaren kaulakoristejuttuun ja joutui istumaan kuusi kuukautta Bastiljissa. Hän oli ihminen, joka nousi kuin aallon harjalle ja laskeutui taas pohjalle ja menetti ihmisten suosion. Madame Blavatsky sanoikin hänestä, että hän erehtyi jostakin asiasta.

Tutkikaamme nyt tätä salaperäistä ja merkillistä henkilöä, kreivi Alessandro Cagliostroa. Sitä varten meidän täytyy ensin kysyä: miksi sanottiin, että hänen oikea nimensä oli Joseph Balsamo eikä Cagliostro? Hän ei käyttänyt esiintyessään Euroopassa tuona kuuluisana olentona muuta nimeä kuin Cagliostro – ehkä saattoi hän joskus esiintyä kreivi Pellegrininä, mutta oli yleinen tapa, että ylhäiset henkilöt käyttivät matkustaessaan toista nimeä, mutta eivät korkeampaa arvoa, kuin mitä heillä oli. Kuninkailla oli vapaus käyttää mitä arvonimeä tahansa. – Kreivi de St. Germain oli esim. kuninkaallista sukua; hän oli prinssi, mutta hän käytti kreivi-nimeä. Kuninkaille hän paljasti itsensä, sentähden hänet otettiin aina kaikissa hoveissa vastaan, kun hän oli heidän veroisensa.

Kreivi Cagliostron nimi on aina sekoitettu Joseph Balsamoon, mutta häntä ei voida syyttää siitä, että hän oli ottanut kreivin arvon, vaikka aina sanotaan, että Joseph Balsamo oli sivistymätön olento, joka oli syntynyt Sisiliassa, sillä on huomattava, että tämäkin Joseph Balsamo oli korkeaa aatelissukua. Hän syntyi Palermossa 1743, ja tämä suku oli italialaista kreivillistä sukua, yksi suvun jäsenistä oli markiisi, joka on korkeampi arvo kuin kreivi, joten siis, jos Cagliostro olisi ollut Joseph Balsamo, olisi hänellä ollut täysi oikeus käyttää kreivillistä arvonimeä.

Nyt on eräs asia, joka tekee historiallisesti tämän asian monimutkaiseksi. Joseph Balsamolla oli setä, jonka nimi oli Cagliostro. Jos nyt kreivi Cagliostro oli toinen henkilö kuin Balsamo, niin meillä on tuo sangen merkillinen yhteensattuma, että Balsamon suvussa oli Cagliostro, jolloin Joseph Balsamolla olisi ollut juridinen oikeus käyttää Cagliostro-nimeä. Sentähden emme saata niin suuresti ihmetellä, että historioitsijat ovat sekoittaneet yhteen nämä henkilöt. Alku tähän yhteensekoittamiseen tapahtui Lontoossa kaulakoristejutun jälkeen, kun Cagliostro oli mennyt sinne. Siellä oli eräs sanomalehtimies, joka syystä tai toisesta oli hirmuisen vihainen Cagliostrolle, ja hän keksi tämän jutun – ainakin hän ensimmäisenä toi sen esille. Hän oli myös tuttu kreivitär La Motten kanssa, joka oli varsinainen syyllinen. Tämä sanomalehtimies paljasti Cagliostron ja näytti, että hän oli seikkailija, sillä muutamia vuosia tämän kaulakoristejutun jälkeen oli Ranskassa esiintynyt Joseph Balsamo, joka käytti Cagliostro-nimeä. Hän oli seikkailija ja petkuttaja ja hänellä oli vaimo, nimeltä Lorenza Feliciani. Tämä rouva oli seikkailuissa rikkaiden miesten kanssa ja otti heiltä vastaan paljon lahjoja. Tämä sanomalehtimies väitti sitten, että Cagliostro oli juuri tuo Balsamo. Ja merkillinen yhteensattuma oli se, että Cagliostron puolisolalla oli sama sukunimi kuin Balsamon puolisolalla, sillä Cagliostron puolison nimi oli Serafina Feliciani. Jos sanomme, että nämä ovat eri henkilöitä, niin meidän täytyy tunnustaa, että on aivan kuin tahallisesti järjestetty salaperäiseltä taholta, että sekaannus oli mahdollinen. Cagliostron aikaisemmasta elämästä ei tunneta muuta, kuin mitä hän itse kertoo Bastiljissa ollessaan Ranskan parlamentin edessä ja myös Roomassa inkvisition edessä. Kuinka erinomainen keksintö sanoa siis, että hänen elämänsä alkupuoli oli juuri tuon Balsamon elämä, sillä Balsamon suvussa oli Cagliostro-nimi, ja hänen vaimonsa sukunimi oli sama kuin Balsamon vaimon.

Jos olettaisimme, että Cagliostro ja Balsamo eivät olisi eri henkilöitä, vaan sama, silloin meidän täytyisi okkultisesti ajatella tämän tapaista: Joseph Balsamolla oli – tämä on siis pelkkä olettamus – nähtävästi hyvin merkillisiä psyykkisiä kykyjä, hänellä oli sellainen hermo-organismi, että hän oli selvänäkevä, mediumi ym. Ja koska hänellä oli tällaiset synnynnäiset kyvyt, saattoi joku toinen olento ottaa hänen ruumiinsa myöhemmin, joku toinen, korkeampi sielu, ja käyttää sitä sitten ja esiintyä aivan toisena ihmisenä. Tämä olisi ainoa hypoteesi, joka okkultis-teoreettiselta kannalta olisi mahdollinen. – Madame Blavatskystähän on muuten väitetty samantapaista. Hän otti osaa nuoruudessaan Garibaldin sotaretkeen Italiassa. Hän oli niin merkillinen nainen, että innostui Italian vapauttamiseen ja meni Garibaldin luo ja sanoi hänelle: »Minä tahdon taistella sinun riveissäsi.» Hän oli pukeutunut miehen pukuun. Garibaldi sai sitten ehkä tietää, että hän oli nainen, mutta huomasi, ettei hän ollut tavallinen nainen. Ja Madame Blavatsky taisteli hänen sotajoukossaan ja otti osaa Mentanan taisteluun, jossa haavoittui ja melkein kuoli, mutta virkosi eloon. Nyt

ovat jotkut sanoneet, että kun Madame Blavatsky silloin kuoli, niin eräs vihitty Veli otti hänen ruumiinsa käytettäväkseen, koska se oli vallan erinomainen psyykkisten kykyjen puolesta. Omasta puolestani en ajattele niin, vaan että hän oli syntymästään saakka se henkilö, mikä oli. Ei siinä tarvinnut tapahtua mitään sielun vaihdosta. Sentähden en ole myöskään oikein taipuvainen tuohon teoriaan, okkultiseen olettamukseen, että Cagliostro olisi kehittyneempi sielu, joka olisi ottanut asuntonsa Balsamon ruumiiseen, joka silloin, kun Balsamo jostakin syystä kuoli, olisi joutunut hänen käytettäväkseen. Tämä hypoteesi on sentähden tullut vaikeaksi, että Balsamo oli todellinen seikkailija, joka koko lailla rumasti esiintyi Euroopassa. Sentähden minusta tuntuu, että korkeamman sielun olisi ollut vaikeata ottaa hänen ruumistaan käyttöönsä, kun ei ole edes voitu todistaa, että hänellä olisi ollut merkittäviä kykyjä. Ei silti ole mahdotonta, etteikö hän olisi ollut parempi ihminen kuin mitä historia on tunnustanut. Minusta on kuitenkin luonnollista ajatella, että kreivi Cagliostro on toinen henkilö jo siitä syystä, että historiallisten tietojen ja muistiinpanojen mukaan Balsamo oli mustaverinen ja mustasilmäinen, pieni, laiha sisilialainen, jolla oli suuri, melkein juutalainen nenä. Hänestä ei minun tietääkseni ole mitään kuvia, mutta hänet kuvataan tällaiseksi. Sitä vastoin kreivi Cagliostrosta on kuinka paljon kuvia tahansa; häntä yhtämittaa maalattiin, ja ranskalainen kuvanveistäjä teki hänestä kuvan. Hän oli niin tunnettu henkilö, että lisäksi eräät taidemaalarit innostuivat kiinnittämään hänen kuvansa kankaalle. Niistä kuvista näkee selvästi, että hän oli lihavahko ihminen, ei kuitenkaan liikaa, sillä hänhän oli vasta 30-40 ikäinen, hänen kasvonsa olivat kauniit, eikä hänen nenänsä ollut kovin kaareva, eivätkä silmät mustat ja pienet. Cagliostro oli aivan meikäläisen ihmisen näköinen, yhtä hyvin pohjoismaalaisen kuin etelämaalaisen näköinen, ja hänen silmänsä olivat erikoisen kauniit ja ilmeikkäät. Hänen suunsa, otsansa, kaikki osoittaa, että hän oli ihmisten jaloimpia. Siis ei yhtään pürrettä, joka olisi samanlainen kuin ne sanalliset kuvaukset, mitkä meillä on Balsamosta. Näin ollen minusta tuntuu melkein hassunkuriselta yhdistää nämä kaksi henkilöä toisiinsa.

Mistä Cagliostro sai nimensä, millä oikeudella hän käytti kreivi Cagliostron nimeä ja kreivi Pellegrinin nimeä ym.? Bastiljin kuulustelussa, kun tuomari häneltä kysyi: »Kuka te olette?», – hän sanoi itse heti: »Jalo matkailija» tai »jalosukuinen matkailija.» Toiset, jotka siinä kuulustelussa esiintyivät, kuten kreivitär La Motte ja muut, vastatessaan olivat pelästyneitä, eikä heidän äänensä oikein kuulunut. Ja puolustuskirjoituksessaan, minkä kreivi Cagliostro kirjoitti, hän kertoi: »Olen syntynyt Medinassa v. 1749, mutta kuka minun isäni oli, en tiedä. Minulla ei ole muuta muistoa lapsuudestani ja nuoruudestani, kuin että minulla oli merkillinen opettaja, nimeltä Althotas, vanha viisas tietäjä, joka oli minun ainainen kumppanini. Aivan nuorena jouduin Maltan saarelle Maltan ritarien joukkoon, ja heidän päämiehensä oli hyvin ystävällinen minulle. Kerran Arabiassa jouduin ylhäisen ruhtinaan luo, joka sulki minut hyvin hellästi syliinsä ja minä tunsin outoa vavistusta. Althotas on viitannut siihen, että olen ruhtinaan poika. Minulla on täysi oikeus käyttää kreivin nimitystä ja aatelistarvoa. Ja miksi on minulla nimi Cagliostro? Olen ottanut tai saanut sen nimen, mutta se on kuin symbolinen nimi.» – Ja todellakin, jos ajattelee, miten se on italiankielessä voinut syntyä, niin sen saa merkitsemään jotakin.

Jos jaamme Cagliostro-nimen kahteen italialaiseen sanaan, niin saamme lopusta sanan »ostro», joka merkitsee etelätuuli. Mitä sitten voi »cagli» tai »caglio» olla? On olemassa italiankielinen sana, joka nykyaikaisessa italiankielessä kirjoitetaan »calio» ja merkitsee aurinkoinen seutu. Tuo sana muistuttaa italialaista sanaa *caldo* ja ranskalaista *chaud*, joka merkitsee lämmin. Jos siis luemme nuo sanat yhteen, niin saamme symbolisen ja hyvin kuvaavan nimen, nim. »lämpimästä, aurinkoisesta seudusta puhaltava etelätuuli». Ja sehän on hyvin sopiva ja symbolinen nimi sellaiselle kuin Cagliostro, joka ihastutti ihmisiä, jonka voima oli kuin aurinkoisesta tuulesta, joka paransi ihmisiä, teki heidän sielunsa ja ruumiinsa terveeksi. Ja jos hänen ystävänsä Althotas tai Maltan ritarien päällikkö olisi antanut hänelle sen nimen, niin oli se hyvin keksitty ja erittäin sopiva hänelle. Näin Cagliostro itse kirjoitti nimensä. Ranskan parlamentin kirjastossa on tuon kaulakoristejutun pöytäkirjat, joissa esiintyy tuo nimikirjoitus »le comte de Cagliostro». Ei tiedetä, löytyykö missään muualla sitä nimikirjoitusta.

Sentähden mielestäni voin pitää aivan selvänä, että Cagliostro oli toinen olento kuin Joseph Balsamo. Tällä vuosisadalla on jo vähän yritetty puhdistaa hänen mainettaan sekä Ranskassa että Englannissa.

Ranskassa eräs tohtori kirjoitti huomattavan kirjan ja samoin Englannissa eräs kirjailija ja molemmat he puolustivat Cagliostroa. Tuo englantilainen kirjailija on sillä kannalla, että Cagliostro on aivan toinen henkilö kuin Balsamo, ja hänen perustelunsa ovat täysin historiallisia. Ja eräs kaikista suurin kirjallinen auktoriteetti Englannissa kaikilla tällaisilla okkultisilla, teosofisilla ja vapaamuurari-aloilla, joka on kirjoittanut paljon kirjoja vapaamuurariudesta, ilmaisee ilonsa siitä, että on ilmestynyt kirjailijoita, jotka puolustavat Cagliostroa. Itse hän ei vielä ole niin paljon tutkinut tätä asiaa. Tuo ranskalainen tohtori taas ei ole vielä aivan varma siitä, onko Cagliostro eri henkilö kuin Balsamo, mutta hän on taipuvainen uskomaan niin.

Nyt on sitten vielä huomattava eräs kohta Cagliostron elämässä. Mehän tiedämme, että hän matkusti hyvin paljon Euroopassa parantaen ihmisiä. Sitten hän v. 1776 tai -77 tuli Lontoossa vapaamuurariksi, ja sen jälkeen hänen työnsä astui kuin uuteen vaiheeseen, joka on tavattoman kiintoisa. Mutta tahdon vielä muutamain sanoin mainita Cagliostron elämänvaiheista. Me tiedämme, että hän lopulta meni Roomaan, sillä hänen vaimonsa oli italialainen ja hän tahtoi nähdä isänmaataan. Siellä Cagliostro perusti vapaamuurarilooshin. Tämä oli aivan pyhän paavin ja inkvisition vieressä, ja se oli liian suuri loukkaus, sillä paavi oli kironnut vapaamuurarit. Ja niin Cagliostro vangittiin joulukuussa 1791 ja vietiin San Leonen linnaan. Sitten tuli tuo hyvin kuuluisa tutkinto, jossa Cagliostro kertoo paljon itsestään. Tämän tutkinnon pöytäkirjat ovat jäljellä, mutta ovatko ne luotettavat, sitä ei voi tietää. Pyhät isät inkvisitiassa tahtoivat esittää kaikki asiat epäedullisiksi Cagliostrolle ja kirkon suuremmaksi kunniaksi. Tämä oikeudenkäynti loppui siihen, että tuomarit lausuiivat kuolemantuomion, sillä Cagliostro oli heidän mielestään jumalanpilkkaja yms.

Madame Blavatsky eräessä kohdassa ohimennen mainitsee, että silloin, kun Cagliostron kuolemantuomio oli päätetty, yht'äkkiä eräs arvokkaan näköinen muukalainen tuli sisään Vatikaaniin paavin luo. Kamariherra, joka oli ovella, sanoi, ettei Hänen Pyhyytensä ota vastaan, ellei sitä ole edeltäpäin sovittu, mutta silloin tämä muukalainen lausui yhden ainoan sanan, ja kamariherra avasi heti oven ja päästi hänet paavin luo. Kymmenen minuutin keskustelun jälkeen paavi lähetti sanan, että inkvisition on muutettava Cagliostron kuolemantuomio elinkautiseksi vankeudeksi. Historia kertoo, että Cagliostro sai v. 1795 halvauksen San Leonen linnassa, kuoli ja haudattiin. — Mutta on toisenlaisiakin kertomuksia, esim. sellainen, että kun Ranskassa oli ollut vallankumous ja Napoleonin sotilaat tulivat Roomaan, he tulivat San Leonen linnaan vapauttamaan Cagliostroa, jonka he hyvin muistivat, sillä hän oli ennustanut Ranskan vallankumouksen. Täällä heille sanottiin, että Cagliostro oli kuollut, mutta he panivat merkille, että pyhät isät ja kaikki muut olivat hyvin hämmästyneitä, aivan kuin itse eivät olisi sitä uskoneet. Ja vankilan vartijain ja pappien keskuudessa kulki toisenlainen kertomus, nim. että oli haudattu aivan toinen henkilö. Joku pappi oli tullut Cagliostron luo kerran, ja kun vanginvartija hetken poissa oltuaan oli tullut koppiin takaisin, oli siellä vain pappi, ja Cagliostro oli paennut. Tuo pappi oli sairas ja kuoli pian. Madame Blavatsky viittaa siihen seikkaan, että Cagliostro pakeni, mutta ei meidän tarvitse ajatella, että toinen henkilö olisi antanut henkensä Cagliostron puolesta, vaan että hänellä oli auttajia, jotka päästivät hänet pakenemaan. Hän läksi sitten pois Italiasta ja liikkui Venäjällä, ja 19:nneen vuosisadan alussa hän oli hyvin paljon Madame Blavatskyn isoisän ja isän kodissa. Madame Blavatsky sanoo, että hänen isoisänsä tai joku muu sukulainen kertoo, että kun Cagliostro, oli siellä vanhana miehenä, niin tapahtui, että kun joku siellä kerran sairastui keskellä talvea ja lääkäri sanoi, että ainoastaan tuoreet mansikat voivat tehdä hänet terveeksi, niin Cagliostro kaikkien suureksi ihmeeksi otti ilmasta tuoreita mansikoita, ja sairas parani. Ja minun mielestäni Madame Blavatskyn kertomukset merkitsevät paljon enemmän kuin historialliset asiakirjat, sillä ne ovat erittäin paikkansa pitäviä, kuten monet jo myöntävät.

Cagliostro vapaamuurarina

Cagliostro vapaamuurarina on ilmoitettu tämän päivän esitelmän aiheeksi, ja esitelmä liittyy välittömästi viime sunnuntaiseen esitelmään Cagliostrosta. Viime sunnuntaina koetettiin osoittaa, millä tavoin katsellaan teosofiselta, tai sanoisinko objektiiviselta kannalta tuota kuuluisaa henkilöä, joka esiintyi Euroopassa 1700-luvun loppupuolella ja josta historia on tehnyt petkuttajan ja seikkailijan. Koetin näyttää, kuinka teosofiselta, objektiiviselta kannalta katsoen kreivi de Cagliostro oli salaisen Valkoisen Veljeskunnan lähettiläs. Silloin esiintyi kolme lähettilästä maailmassa. Ensimmäinen oli Mesmer, joka pani alulle nykyisen hypnotismin ja suggestion, vaikka hän silloin nimitti sitä magnetismiksi. Hän paransi sairaita ns. animaalisella magnetismillaan, niinkuin hän sanoi. Sitten hänen jälkeensä toisena lähettiläänä oli Cagliostro, ja näiden molempien aikana esiintyi kolmas lähettiläs, joka hierarkisesti katsoen oli korkein, nimittäin kreivi de St. Germain, joka enemmän valvoi toisia kuin suorastaan esiintyi. Hän liikkui ainoastaan ylhäisissä hovipiireissä, kun taas Mesmer ja Cagliostro esiintyivät julkisesti. Nyt kun tahdon puhua Cagliostrosta enemmän vapaamuurarina, niin lähdän siitä edellytyksestä, että Cagliostro oli Valkoisen Veljeskunnan lähettiläs. En voi kerrata mitä viime sunnuntaina puhuttiin, mutta toivon, että ne, jotka olivat läsnä, muistavat ne perustelut, joiden nojalla omasta puolestani olen täysin vakuuttunut, että hän oli lähettiläs, niinkuin Madame Blavatsky sanoi. – Ajatelkaamme Cagliostron asemaa. Hänen piti esiintyä Euroopassa, hänen piti auttaa ihmiskuntaa, auttaa Eurooppaa. Hänen täytyi tietysti itse tietää, mitä tekisi ja itse päättää omasta työstään. Niin paljon oli kuitenkin hänelle sanottu, että hänen piti ikäänkuin jatkaa Mesmerin työtä. Me ymmärrämme aivan heti, että hän luonnollisesti ajatteli: »Mikä on lähin tapa auttaa ihmisiä? Lähin tapa on tietenkin parantaa sairaita; sillä tavallahan teki meidän suuri mestarimme ja vapahtajamme Jeesus Kristus aikanaan; hän myöskin kulki ympäri ja teki hyvää. Hän paransi sairaita ja teki kaikella tavoin hyvää.» – Mesmer pani alulle työn tehden hyvää, ja Cagliostron piti sitä jatkaa. Silloin oli mielestäni luonnollista, että Cagliostro ensin ajatteli, että nyt lähdän parantamaan sairaita. Sen hän tekikin. Hän matkusteli ympäri Euroopassa paikasta toiseen, kaupungista kaupunkiin, ja tiedämme historiallisista lähteistä, että hänen kulkunsa Euroopassa oli voittokulkua, kuin triumfi-matkaa. Hän esiintyi kaikkialla ihmisten vapahtajana. Kun hän tuli johonkin kaupunkiin, oli huhu levinnyt, että Cagliostro, merkillinen mies, merkillinen tietäjä, merkillinen parantaja tulee. Ja kun hän sitten tuli – hän matkusti hyvin loisteliaasti kreivittärensä kanssa – kun hän tuli ajaen hienoissa vaunuissa ja asettui hotelliin asumaan, niin heti levisi huhu Cagliostron saapumisesta, ja ihmiset riensivät hänen luokseen ja piirittivät hänen asuntonsa joka päivä. Kerrotaan nimenomaan, että hänen täytyi joskus saada useita poliiseja pitämään järjestystä talonsa edustalla. Cagliostro otti kyllä vastaan ihmisiä seitsemän-kahdeksan sataa päivässä, ja oli niin suuri tungos, ettei tiedä, miten olisi käynyt, jos ei olisi ollut järjestysmiehiä järjestystä ylläpitämässä. Koska hän tunsii olevansa ihmisten auttaja, niin hän katseli tilaa Euroopassa, ja koska hän tunsii, että hänen piti parantaa ihmisiä, niin hän katseli sitä tilaa Euroopassa, joka oli ulkonaista, fyysistä, ja kun hän katseli tilaa Euroopassa tällä tavoin, niin hänen huomionsa kiintyi siihen, että ihmisten elämä oli hyvin erilainen. Euroopassa oli silloin paljon suuremmassa mitassa kuin nykyaikana huomattavissa ero köyhien ja rikkaiden, niin sanotun kansan ja ylhäisön välillä. Tehän tiedätte historiasta, millaiset olivat olot 1700-luvulla. Tilanne Ranskassa kuvastaa meille sen kaikista selvemmin, vaikka muuallakin, joka maassa, oli melkein samalla tavoin. Kansa eli suuressa tietämättömyydessä. Ylhäiset elivät perhoselämää, yrittivät ainakin elää sitä; he olivat rikkaita, ja he esiintyivät nukkeina elämän näyttämöllä. He eivät syvästi ymmärtäneet ihmisyyttä, vaan heillä saattoi olla luonnollinen ajatus ja luonnollinen tunnelma se, että he vain olivat ihmisiä ja että köyhät, tuo kansa, nuo kaikki, jotka kävivät likaisina ja huonosti puettuina, söivät huonosti, eivät ehkä olleet ihmisiä vielä. Jumala tai sattuma oli joten kuten kohdellut heitä sillä tavoin, että he olivat muodostuneet joukoksi, jonka täytyi yllä pitää hienojen ihmisten elämää. Sentähden oli ero ylä- ja alaluokan välillä suunnaton. Kansa kärsi kurjuutta ja tietämättömyyttä, ja ylhäisö eli loisteliaasti. Kun Cagliostro tätä katseli, niin silloin oli luonnollista, että hän ajatteli näin: »Köyhiä tahdon ennen kaikkea auttaa; ihmisiä he ovat kaikki.» – Ja hän menetteli sillä tavoin,

että kun hän paransi rikkaita, niin hän salli heidän antaa vastalahjan. Hän ei oikeastaan mitään ottanut; hän noudatti sitä sääntöä, että kaikki sellainen parantaminen, joka lähtee hengestä, on vapaata; se tapahtuu rakkaudesta, siinä ei tule maksu kysymykseen, ja hän ei sentähden suorastaan mitään maksuja määrännyt, mutta hän antoi rikkaiden antaa, jos joku niin tahtoi. Köyhiä kohtaan hän käyttäytyi aivan päin vastoin. Hän ei antanut ainoastaan terveyttä, vaan lahjoitti paljon rahaa. Hän määräsi heitä hoitamaan itseään tietyllä tavalla, ja sitä hoitoa varten hän lahjoitti kultaa. Sentähden köyhät pitivät häntä jumalaisena olentona ja köyhien isänä. — Meidän täytyy katsella suoraan silmiin sitä historiallista tosiseikkaa, että Euroopassa liikkui sellainen ihminen, joka oli äärettömän voimakas magnetismissaan ja joka levitti terveyttä ja parannusta ympärilleen, paransi hyvillä neuvoilla, sanoillaan ja katseillaan ja myöskin antamalla lääkkeitä — että Euroopassa liikkui sellainen ihminen, joka teki ainoastaan hyvää. Historioitsijat sanovat häntä seikkailijaksi ja petkuttajaksi, mutta ei voi kuitenkaan kieltää sitä historiallista tosiseikkaa, että täällä liikkui ihminen, jolla oli loistava menestys, jonka edessä kaikki ihmiset olivat polvillaan. Köyhät ennen kaikkea tunsivat: »On olemassa joku, joka tahtoo auttaa meitä, joka antaa meille kultaa ja kalleuksia.» — Rikkaat olivat samalla tavoin polvillaan hänen edessään, sillä hän oli niin hyvä ja viisas. He tulivat hänen luokseen ei ainoastaan parannusta saadakseen vaan myöskin neuvoja kuulemaan, sillä hänen sydämensä oli erinomaisen suvaitsevainen, erinomaisen ymmärtäväinen, erinomaisen inhimillinen. Ja kuitenkin saattoi nähdä aivan selvästi, että Cagliostro kaikessa pani kuin suuremman arvon köyhille ja pienille; heitä hän aina kohteli mitä suurimmalla hellyydellä, ystävällisyydellä ja rakkaudella, kun hän taas sen sijaan saattoi joskus olla kylmä ylhäisille ja rikkaille. Kun Ranskassa kerran kuninkaan veli pyysi Cagliostroa päivällisille, ei hän mennyt, koska sanoi siellä olevan vain turhaa juttelua. Itse Cagliostro otti kyllä vieraita vastaan. Hän kutsui Pariisissa ollessaan luokseen ylhäisiä vieraita päivällisille. Nämä päivälliset olivat erinomaisen hienot; ne olivat oikeita herkkupaloja silloisille pariisilaisille, taiteilijoille, kirjailijoille, ylhäisille rouville, ylhäisille herroille ja kaikille. Ne olivat herkkupaloja siksi, että oli erinomaisen kiintoisaa istua tuon isännän ja emännän parissa. Kreivitär Cagliostro oli tavattoman kaunis nainen, viehättävä ja nuori. Hän oli Euroopan kaunotar; koko miesväki oli hurmaantunut häneen ja tahtoi jo hänen takiansakin olla mukana. Pariisin nuoret miehet, jotka eivät olleet nähneetkään kreivitär Cagliostroa, saattoivat joutua kaksintaisteluun sentähden, että väittelivät siitä, millaiset hänen silmänsä olivat, olivatko ne ruskeat vai siniset. Kreivi Cagliostro oli äärettömän intelligentti puheissaan ja keskusteluissaan; hän heitti puheen asiasta toiseen, ja saattoi sitten taas yhtäkkiä olla kohtelias jollekin markiisittarelle ja herttualle. Kaikki olivat hurmaantuneita. Silloinen keskustelutaito oli erinomaisen korkealle kehittynyt. Ranskassa oli sääntönä, ettei koskaan saanut olla kuiva. Täytyi aina osata keskustella kauniisti ja hienosti. Cagliostrolla oli paljon muistoja, ja hän oli oppinut ja pystyi karkoittamaan kaiken ikävyyden, joka muuten aivankuin vaivasi kaikkia hienoja ihmisiä. Kuningas Ludvig XV oli erikoisesti tunnettu siitä, että hänellä oli ikävä. Sentähden kaikilla muillakin ihmisillä oli ikävä, ja sentähden piti aina keksiä jotakin hauskaa. Ihminen, joka oli sukkela puheissaan, saattoi viehättää kaikkia noita hienoja ihmisiä, mutta samalla ikäänkuin pudotella heidän sydämiinsä ja heidän ajatuksiinsa sellaisia asioita, joita he sitten jäivät miettimään ja ihmettelemään. Sentähden kerrotaan paljon kaskuja Cagliostrosta, ja historioitsijat, jotka pitävät häntä seikkailijana, eivät kerrokaan muuta kuin juuri tällaisia kaskuja. Cagliostro tulee taulun eteen, joka kuvaa Kristusta ristillä. »On merkillistä», hän sanoo, »että taiteilija, joka ei ole nähnyt Kristusta, on osannut maalata Jeesuksen kuvan. Kyllä minä muistan sen ajan hyvin, kun hän vaelsi Genetsaretin meren rannalla. Minä sanoin monta kertaa hänelle, että ei tämä ole oikein viisasta niin paljon puhua julkisesti; on ihmisiä, jotka tästä suuttuvat.» Tällaisia kaskuja on hyvin paljon, ja tähänkin kaskuun kuuluu vielä, että Cagliostro kysyy kamaripalvelijaltaan, että eikö tämä taulu muistuta kaikella tavoin Vapahtajaa. Kamaripalvelija kumartaa kohteliaasti: »Anteeksi, Teidän ylhäisyytenne, kuten muistatte, en ole ollut Teidän palveluksessanne kuin 1500 vuotta.» Historioitsijat ovat kiinnittäneet paljon enemmän huomiota tällaisiin kaskuihin kuin toisiin keskusteluihin. On kuitenkin paljon sekoitettu kreivi de St. Germainia ja kreivi de Cagliostroa toisiinsa, ja on melkein luonnollisempaa ajatella, että kreivi de St. Germain olisi voinut tällä tavoin puhua, sillä Cagliostro, joka esiintyi julkisesti, oli kyllä varovaisempi puheissaan. — Tämä siis ainoastaan nähdäksemme, kuinka suuri menestys oli tuolla merkillisellä ihmisellä, kreivi de Cagliostrolla. Hän oli ihmeellinen olento, kun hän tällä tavoin paransi sairaita ja levitti siunausta ympärilleen. Hän oli noin vuoden yhdessä kaupungissa ja paransi siellä sairaita, ja sitten hän taas siirtyi toiseen kaupunkiin. Tällä tavoin hän kulki 10 vuoden aikana. Mutta Cagliostro tunsu myöskin ja huomasi, ettei hän tällä tavoin, niin

sanoaksemme ruumiillisesti hyvää tekemällä voinut saada niin paljon aikaan ja niin paljon auttaa, kuin tahtoi. Hän tunsikin, että hänen pitää jättää syvempää jälkeä, tehdä pysyvämpää työtä. Ensin hän keskittyi siihen, että antoi neuvoja. Mutta sekään ei häntä täysin tyydyttänyt. Sitten Cagliostro tuli vapaamuurariksi, mikä tapahtui Lontoossa vuonna 1776-77. »Näissä vapaamuurariپیreissä minulle avautuu aivan toisenlainen tehtävä; täällähän minä voin esiintyä opettajana, ja tässä voin olla sellainen, mikä minun tulee olla ihmisille. Tähän saakka olen puhunut yksilöille, mutta minunhan pitäisi puhua joukoillekin jotakin, ja näissä vapaamuurariپیreissä on minulla siihen tilaisuus.» Cagliostro tunsikin olevansa kuin kutsuttu puhumaan vapaamuurareille. Vapaamuurarius oli 1700-luvulla hyvin merkillinen liike. Se ei ollut niinkuin nyt. Nythän se on pysynyt verraten merkityksettömänä. Joskus se on kyllä sekaantunut politiikkaan. Mutta vapaamuurariliike oli syntynyt 1700-luvulla, ja se oli erinomaisen merkillinen liike, sentähden, ettei se ollut mikään pieni liike. Vapaamuurariloosheja, jotka kokoontuivat salassa, oli hyvin paljon. Vapaamuurariliike oli levinnyt paljon enemmän kuin teosofinen liike nykyaikana, ja vaikka siihen luettaisiin kaikki mystilliset seurukset, niin ei niistä yhteensä tule niin monta kuin vapaamuurariloosheja oli siihen aikaan. — Me voimme aavistaa, että teosofiset aatteet tulevat eläyttämään vapaamuurariliikettä. Esim. Amerikassa näemme elpymisen merkkejä, puhumattakaan Englannista ja Ruotsista, näemme, kuinka vapaamuurariliikkeeseen tunkeutuu syvempiä aatteita. — Tämä 1700-luvun vapaamuurariliike veti puoleensa kaikki sivistyneet ja ajattelevat miehet. Vapaamuurariliikkeeseen ei otettu naisia. Muodostui kyllä muutamia adoptio-loosheja, joihin pääsi myöskin naisia. Vapaamuurariloosheet olivat miehiä varten; filosofiasta kiinnostuneita miehiä tämä vapaamuurariliike kutsui luokseen. Huomaamme selvästi, että nuo miehet siellä etsivät totuutta ja olivat sellaisia, jotka enimmäkseen epäilivät, mutta sisässään aavistivat, että pitää olla olemassa jotakin tietoa. He olivat ihmisiä, jotka sisässään ajattelivat vähän epäillen, että mahtakohan täällä vapaamuurariliikkeessä löytyä vastaukset kaikkiin kysymyksiin. Jos mikään, niin valistusajaksi Euroopassa, kuten tiedämme historiasta, oli merkille pantavaa aikaa. Eivät sivistyneet ihmiset uskoneet kirkkoon ja kirkon dogmeihin; uskonto oli heidän mielestään aivan turhaa, joka kuului ainoastaan vanhalle ajalle. Täten siis kirkko oli kadottanut kaiken auktoriteettinsa sivistyneitten silmissä. Nämä samat miehet olisivat jääneet aivan tyhjiksi, ellei olisi ollut vapaamuurariliikettä. Vapaamuurariliike houkutteli niitä ihmisiä puoleensa, jotka tunsivat itsensä vajavaisiksi, sillä tämä liikehän oli niin salaperäinen, ja se lupasi jotakin. Mutta monet saattoivat tehdä sen havainnon, niinkuin esim. Casanova: »Minusta vapaamuurariudessa ei ole mitään, ja sentähden juuri täytyy olla niin vaikea, kun ei ole mitään salaisuuksia. Mistä siis puhua? Jokainen muurari tuntee itsensä niin noloksi, kun hän huomaa, ettei olekaan mitään kerrottavaa; hän tuntee itsensä niin noloksi, että hän on olevinaan oikein salaperäisen näköinen, ja sillä tavoin menee tämä hulluttelu eteenpäin.» Niin sanoi Casanova. Mutta oli myös toisia, jotka olivat vakuuttuneita siitä, että jotakin täytyi olla kätkeytynä tuohon kaikkeen. Salaperäisenä kuiskeena kulki juuri silloin Euroopassa tieto siitä, että oli olemassa tuntemattomia johtajia, suuria tuntemattomia päämiehiä. Varsinkin eräs tietty vapaamuurarisysteemi perustui siihen, että noihin päämiehiin täytyi uskoa, viisaisiin päämiehiin, jotka olivat suuria tuntemattomia. Tuo usko on hyvin paljon ruotsalaisessa vapaamuurariudessa säilynyt tähän päivään saakka hyvin mystisenä ja salaperäisenä. He voivat ajatella, että on suuria tuntemattomia, joitakin ylhäisiä mestareita, jotka tietävät hyvin paljon, mutta jotka eivät esinny. Kun nyt Cagliostro tuli vihityksi vapaamuurariksi, niin hän tietysti tunsikin, että tässä on hänen alansa ja tässä on hänen työkenttensä, sillä hänellä oli, kun me edellytämme, että hän oli Valkoisen Veljeskunnan lähettiläs, jotakin tietoa. Cagliostro huomasi pian vapaamuurarina ollessaan, ettei näissä vapaamuurariloosheissa ja vapaamuuraritradiioissa ollut sellaista todellista tietoa, mitä hänellä oli. Sentähden hänessä alkoi herätä ajatus, että täytyy tuoda henkeä tähän vapaamuurariuteen, minun tulee sitä kohentaa, sillä minä kykenen siihen. Ensin oli Cagliostro hyvin varovainen. Sitten levisi huhu vapaamuurariپیreissä, että Cagliostro on merkillinen tietäjäolento; hänellä on sellaista, mitä meillä ei ole. Kuka ties Cagliostro on yksi noista suurista tuntemattomista. Joka paikassa, missä hän liikkui, otettiin hänet suurella kunnioituksella vastaan vapaamuurariloosheihin, ja hänet otettiin vastaan mestarina, joka tiesi ja jolla oli kykyjä. Vähitellen Cagliostrolle selvisi, että hänen tuli tehdä työtä juuri vapaamuurariuden hyväksi, että hänen täytyi tuoda esille vanha henki, eikä ainoastaan vanha henki, vaan vanhat muodotkin. Hän, joka oli aikanaan ollut Egyptissä, joka oli aikanaan tullut vihityksi egyptiläisiin mysteereihin, hän joka tiesi mistä päin vapaamuurariuden henki ja muodot olivat saaneet alkunsa, hän siis saattoi aivan hyvin arvostella, mikä näissä vapaamuuraritradiioissa oli totta ja todellista ja mikä niissä oli erehdystä, joka ei ollut säilynyt läpi

vuosituhansien, joka ei ollut alkuperäistä ja oikeata. Sitten Cagliostro suunnitteli, miten hän voisi toteuttaa tämän kaiken. »Ehkä on sentään mahdotonta mennä suoraan puhumaan, että niin ja niin pitää olla; ei siitä tule mitään. Ehkä ei minun pidäkään mitään tällaista tehdä.» Mutta kun hän oli matkalla Bordeauxiin vuonna 1783, niin silloin hän kerran oli nähnyt näyn, josta hän on kertonut esim. inkvisittorin edessä Roomassa. Hän kertoo nähneensä näyn tai unen, jossa oli joutunut maanalaiseen huoneistoon ja siellä suureen saliin, joka oli kuninkaallisesti sisustettu – erinomaisen hienoon kuninkaalliseen saliin. Siellä oli kokous, jossa oli vapaamuurareita, ja niiden vapaamuurarien joukossa hyvin paljon hänen omia oppilaitaan, oppilaita eri loosheista Euroopassa. Ja Cagliostro pani merkille siinä näyssä, että vainajia oli hyvin paljon mukana. Hänelle tuodaan valkoinen puku, ja hänen käteensä asetetaan pitkä miekka. Kaikki tässä salissa ovat puetut valkoisiin vaippoihin. Cagliostro kysyi niinkuin itseltään, mitä tämä nyt on. Cagliostro tuntee, että täällä on jumalallinen läsnäolo; Korkein Jumala on aivankuin läsnä. Hän vaipuu syvään palvontaan ja tuntee olevansa kuin paratiisissa ja saaneensa vapautua maanpäällisestä elämästä. Kun hän näin ajattelee, kuuluu ääni hänen korvaansa, joka sanoo hänelle aivankuin nämä sanat: » . . . Kas, minkälaiseksi tulee sinun palkkasi, mutta vielä sinun tulee tehdä työtä.» Kun hän sitten herää siitä näystään, niin hän tuntee aivan tietävänsä selvästi, mitä hänen on tehtävä. Hänen pitääkin perustaa ensin oma äitilooshi, jossa kaikki seremoniat, kaikki juhlallisuuudet tapahtuvat aivan vanhaan tapaan. Sitten tästä looshista täytyy levitä esimerkki muualle. Se äitilooshi voi synnyttää toisia loosheja muualle. Ja kun tämä merkillinen looshi on muodostunut, niin kaikki muut looshit ympäri Eurooppaa pyytävät samaa rituaalia ja samaa opetusta. Cagliostro ajattelee, että nyt on heti ryhdyttävä siihen työhön, ja hän tuntee sisässään, ettei tämä ole tapahtuva täällä Bordeaux'ssa, vaan hänen on matkustettava Lyoniin, ja siellä on kaikki alettava. Tuumasta toimeen. Hän lähtee Lyonin kaupunkiin Ranskassa, ja siellä hän sitten ajatteli, että hän asuu hotellissa, kirjoittaa rituaalia ja valmistelee työtään ja sitten hän menee Lyonin vapaamuurarilooshiin ja koettaa saada oppilaita voidakseen perustaa looshin heidän kanssaan. – Mutta sitten saatiin tietää, että Cagliostro oli tullut Lyoniin ja seuraavana päivänä tulee eräs tohtori hänen luokseen ja sanoo: »Nyt on asia niin, että meillä on täällä eräs hyvin rikas mies Mr. Lard, jota sanotaan 'americaniksi', ja hän on hyvin sairas, ja minä en osaa häntä parantaa. Ettekö Te, kreivi de Cagliostro, osaa parantaa häntä.» Niin, eihän Cagliostro voinut kieltää sitä. Hän meni heti tuon Lardin luo ja paransi hänet. Se herätti suurta huomiota heti Lyonissa, niin että oli melkein toivotonta tehdä mitään varsinaista työtä. Ihmiset alkoivat tunkeutua hänen luokseen, mutta kuitenkin se saatiin joten kuten järjestetyksi, niin että Cagliostro sitten sai aloittaa sitä työtä Lyonissa, jota hän piti tärkeimpänä ja elämänsä varsinaisena tehtävänä. Ja Lyonissa oli eräs looshi, jonka työhön hän sai ottaa osaa, ja siinä looshissa hän valitsi itselleen 12 opetuslasta ja alkoi heitä valmistaa uuteen työhön. Lyonissa hän siis teki muutakin työtä kuin sairaiden parantamista. Hän näytti ennen kaikkea juuri vapaamuurareille, juuri näille veljille, niille 12:lle, että hänellä oli ihmeellisiä kykyjä. Ne olivat verraten yksinkertaisia näytteitä, mutta ne osoittivat, että hän osasi kuin avata portin toiseen maailmaan. Hän otti luokseen pieniä poikia ja tyttöjä, ja näihin lapsiin hän vaikutti panemalla kätensä heidän päänsä päälle, niin että heidän sisäiset silmänsä menivät auki ja että he osasivat kertoa kaikenlaisia asioita. He voivat sanoa, mitä toinen ajattelee, he voivat sanoa mikä tauti toisella ihmisellä on, he voivat ennustaa, mitä tulee tapahtumaan muualla, he voivat myöskin nähdä henkiolentoja ja enkeleitä ja jumalia. Nämä lapset kertoivat tässä tilassa ollen, kuinka nämä henkiolennot, nämä kummalliset ja kauniit enkelijoukot olivat kohteliaita ja nöyriä ja kumarsivat Cagliostrolle. Tämä tietysti kaikki vaikutti herättävästi toisiin ihmisiin, kun lapset vilpittömyydessään ja viattomuudessaan kertoivat tällä tavoin.

Jonkin ajan kuluttua Cagliostro järjestikin noiden 12 oppilaansa kanssa ensimmäisen uuden looshin, ja sitten pidettiin kokouksia, joissa opetuslapset toimivat Cagliostron kanssa, mutta myöhemmin kutsuttiin toisiakin vapaamuurareita ottamaan osaa näihin kokouksiin. Cagliostrolla oli ainoastaan eräs ehto: Näihin hänen loosheihinsa ei saanut astua muita kuin III°:een veljiä eli Mestari-Muurareita. Vapaamuurarit työskentelivät kolmessa asteessa: ensin Oppipojat, sitten Ammatillaiset ja sitten Mestari-Muurarit. Ne, jotka olivat Mestari-Muurareita, saivat tulla mukaan Cagliostron looshiin. Meidän täytyy myöskin historiallisesti tunnustaa, sehän näkyy aikalaisten kirjoituksista, että tämä looshi oli hyvin merkillinen, aivan toisenlainen kuin muut vapaamuurarilooshit. Cagliostro oli opettanut noille lähemmille oppilailleen tiettyjä formeleita, lauseita, avainsanoja, mantroja, loitsuja, rukouksia, ja oli näyttänyt heille, miten kaikki tapahtuu, niin että he

osasivat pitää looshikokouksia, vaikkei Cagliostro itse ollut läsnä. He osasivat pitää sellaisia looshikokouksia, joissa aina tapahtui jotakin. Tapahtui esim. sellaista, että jokin enkeliolento esiintyi, tuli niinkuin ylhäältä ja näkyväksi kaikille; ja esiintyi myöskin vainajia. Tämä oli siis selvästi jokin aivan salaperäinen ja ihmeellinen toimitus. Me voimme ymmärtää, että nämä vapaamuurarit ihastuivat ikihyväksi, kun he saivat olla mukana looshissa ja tällaisessa työssä. Koko heidän epäilyksensä meni; nythän he saivat kouriintuntuvia todistuksia siitä, että on olemassa henkimaailma, jota sen ajan kulttuuri niin suuresti epäili. Sillä valistusajan kulttuuri oli kaikessa materialistinen ja skeptillinen. Nämä vapaamuurarit tunsivat itsensä armoitetuiksi, aivan erikoisen onnellisiksi olennoiksi. Mutta heillä ei ollut mahdollisuutta levittää tätä tietoa muuante, sillä oli olemassa määrätty säännöt, ettei sitä voinut julkisesti levittää, vaan ainoastaan Mestari-Muurarit saivat pyrkiä looshiin ja looshikokouksissa kuulla ja nähdä kaikenlaisia tällaisia yliluonnollisia asioita. Me emme mitenkään saata hämmästyä sitä, että Cagliostro herätti aivan satumaista rakkautta. Meillä on kirjeitä vanhalta naimisissa olevalta mieheltä, joka kirjoittaa Cagliostrolle: »Minun mestarina, minun kaikkeni.» Vanha, järkevä mies kirjoittaa näin. On paljon kirjeitä, joista aivan uhkuu kiitollisuutta ja ihastusta. Ihmiset ovat ikäänkuin polvillaan hänen edessään: »Sinulle olen valmis uhraamaan mitä tahansa.» Sellaisia kirjeitä on vielä jäljellä. Mutta eihän tämä ole mitään niin ihmeteltävää, sillä silloinhan ei ollut spiritististä liikettä. Meillähän on nykymaailmassa spiritistinen liike. Nykyään emme tarvitse muuta kuin istua spiritistisessä istunnossa, niin silloin saamme nähdä jotakin. Cagliostron looshissa ei ollut mitään meediota, vaan siinä oli ainoastaan, niinkuin voisimme sanoa, seremoniallinen magia, sellaisia toimituksia, että kun looshin virkailijat niitä toimittivat Cagliostron neuvojen mukaan, niin henkimaailma lähestyi. Mitä tästä kaikesta olisi tullutkaan, miten Euroopalle olisi voinut käydäkään, jos asiat olisivat voineet kehittyä tähän suuntaan? Tietysti vapaamuurarit saivat uuden käsityksen elämästä. He saattoivat ymmärtää sellaisen Cagliostron opetuksen, että verta ei saa vuodattaa. Tällä hän todisti olevansa Valkoisen Veljeskunnan lähettiläs, sillä Cagliostro yhtä hyvin kuin kreivi de St. Germain ja muut viisaat näki hyvin selvästi, että uhkaavia aikoja oli tulossa. Sitä eivät ainoastaan Cagliostro ja St. Germain aavistaneet, vaan sitä aavistivat hyvin monet ihmiset. Vapaamuurarilooshissa oli eräänä traditiona, ainakin 30°:eessa, että Euroopan kuninkaat, ennen kaikkea Ranskan kuningas ja katolinen kirkko olivat aikanaan menetelleet äärettömän väärin temppeleherroja kohtaan, kun he hävittivät temppeleherrojen ihmeellisen, vahvan järjestön Euroopasta. Sehän oli Ranskan kuningas Filip Kaunis yhdessä paavin kanssa, jotka hävittivät temppeleherrojen järjestön, tuon ritarikunnan. Se oli kuin maan tasalle hävitetty, mutta salassa sen traditio oli elänyt, ja salassa sen traditio oli tullut vapaamuurariuteen. Vapaamuurariudessa oli 30°:eessa sellaista tietoa, että jotakin vääryyttä oli tapahtunut, ja opetettiin hiljaa ja ajateltiin, että se oli miekalla kostettava. Oli olemassa arvomitali 1600-luvulta, vuodelta 1642, joka säilytettiin vapaamuurarilooshissa, ja näytettiin korkeimmissa asteissa. Siinä mitalissa oli toisella puolella kuvattuna jonkinlainen puu monine oksineen ja haaroineen, ja tässä puussa oli sitten selvästi kolme ranskalaista liljaa, ja samassa kuvassa näkyi jonkinlainen käsi, ja siinä miekka, joka katkoi näitä liljoja, ja sitten siinä oli kirjoitettu latinankielellä: *Talem dabit ultio messem.* Nämä sanat merkitsevät: *Sellaisen sadon antaa kosto* (sellaisen sadon tulee kosto antamaan.) Tämä oli vertauskuva, mutta jokainen ymmärsi, että se tarkoitti Ranskan liljoja, ja tämä oli temppeleherratraditio vapaamuurariudessa. Miekalla ja tulella oli hävitetty temppeleherrain ritarikunta Euroopasta ja heidän suuri unelmansa. Temppeleherrat olivat unelmoineet hyvin paljon, mutta sitten heidät oli paavin käskystä hävitetty. Mutta he elivät salassa, samoin heidän traditionsa ja heidän kostonsa. Temppeleherrat olivat siis niinkuin Vanhaa liittoa; heillä oli Vanhan liiton siveysoppi: tulella ja miekalla ja oikeudella. Cagliostro huomasi tämän heti, ja hän tiesi, kuinka vaarallista oli, että tuo suuri vapaamuurariliike oli omaksunut tällaisen tradition, tällaisen Vanhaan liittoon kuuluvan kostonajatuksen, sen sijaan että olisi toteuttanut Kristuksen henkeä: totuutta ei saa levittää miekalla, tulella eikä väkivallalla. Cagliostro näki, mitä vaaroja piili tässä traditiossa. Vapaamuurarit olivat tästä enemmän tai vähemmän tietoisia. Ja huomattaamme, että eräs hyvin pätevä, etevä historioitsija sanoo, että vapaamuurarius oli levinnyt Euroopassa, Amerikassa ja Afrikassa ja Aasiassa niin, että siihen kuului tähän aikaan, 1700-luvun loppupuoliskolla, 137.675 looshia, ja jäseniä oli 21.300.000. Jos nyt numerot pitävät paikkansa, niin vapaamuurariudessa olisi ollut hirmuinen voima. Cagliostro tiesi, että hänen tuli kohottaa vapaamuurariliikettä, ja että hänen edessään oli suunnaton määrä ihmisiä, joita hänen täytyi opettaa. Hän tiesi, että oli vaara lähellä, jos nämä ihmiset eivät ymmärrä, jos ei saada juuri näitä yläluokkalaisia ymmärtämään asioita, niin etteivät he tee vallankumousta. Samalla hän

tunsi ja ajatteli, että mitä tästä oikein tulee. Cagliostrohan oli itse Ranskan kuningattarelle näyttänyt, mikä kohtalo häntä uhkasi, giljotiini, jos hän ei osaa suhtautua oikealla tavalla aikaansa. Cagliostro pani siis kaiken toivonsa vapaamuurareihin ja tähän vapaamuurariliikkeeseen. Hän ajatteli vielä, että jotta saisi tämän vapaamuurariliikkeen oikein ymmärtämään asioita, ei ole kyllin, että minulla on äitilooshi täällä Lyonissa; minun täytyy myöskin mennä Pariisiin. Sentähden hän ei kauan ollutkaan Lyonissa, vaan matkusti Pariisiin ja saapui sinne tammikuun 3. päivänä 1785. Tämä oli aivan kuin kohtalon johtoa, sillä Pariisissa hän saavutti suunnatonta menestystä, aivan loistavaa menestystä, mutta sitten samalla aivan kuin huono karma sekoitti hänet kuningatar Marie Antoinetten kaulakoristejuttuun. Oli aivan kuin karman alhaisimmat voimat olisivat saaneet tämän aikaan, sillä jos kuningas ja kuningatar olisivat olleet viisaita, niin siitä ei olisi tehty mitään juttua, että kuningatar on tilannut kaulakoristeen ja jättänyt sen maksamatta ja saanut sitten rahoja joltakin toiselta. Heidän ei olisi pitänyt olla tietävinäänkään siitä, että heistä huhuiltiin. Mutta he tekivät siitä parlamenttijutun: kreivitär de la Motte veti Cagliostron mukanaan, ja tämä sai istua 6 kk. Bastiljissa. Juttu loppui sitten siihen, että todettiin, ettei Cagliostrolla ollut mitään tekemistä tämän asian kanssa, vaan oli aivan syytön. Cagliostron vapauttaminen oli loistava tapaus: ihmisiä oli kymmeniä tuhansia Bastiljin ulkopuolella; riemusaatossa hänet vietiin kotiin. — Kuninkaan täytyi silloin heti antaa käsky Cagliostrolle, että hänen oli niin ja niin monen päivän kuluessa oltava poissa Ranskasta.

Caglioston vapaamuurarius

Caglioston vapaamuurarius on ilmoitettu tämänpäiväisen esitelmän aiheeksi, ja tämä esitelmä liittyy välittömästi niihin kahteen esitelmään, jotka jo on pidetty samasta aiheesta. Kolme viikkoa sitten oli puhetta Cagliostrosta ihmisenä ja hänen niin sanoaksemme okkultisesta asemastaan ja tehtävästään. Puhuimme siitä, että hän oli yksi kolmesta lähettilästä, jotka Salainen Veljeskunta oli 18:n neljällä vuosisadalla lähettänyt maailmaan. Kaksi viikkoa sitten oli meillä puhetta Cagliostrosta vapaamuurarina. Silloin kerrottiin hänen elämästään ja toiminnastaan Euroopassa yleensä, hänen matkoistaan ja menestyksestään.

Nyt kun sitten tänään varsinaisena aiheena on Caglioston vapaamuurariopetukset niin sanoaksemme, on minusta hyvä ja välttämätöntä, että vielä muistutamme mieleemme joitakuuta asioita hänen elämästään sitä varten, että pääsisimme takaisin siihen varmaan tunnelmaan, että Cagliostro ei ollut ollenkaan mikään seikkailija, niin kuin profaaniset historioitsijat hänestä aina sanovat. Kaikista ystävällisimmät historioitsijat painottavat juuri sitä, että hän oli seikkailija, tietysti vielä ankarammat ja juuri vanhemmat historioitsijat ovat koettaneet korostaa sitä, että hän oli petkuttaja. Ja tämä on minusta kovasti ansaitsematonta. Silloin meidän täytyy antaa seikkailija-sanalle toinen merkitys, kuin mitä sille tavallisesti omistetaan. Pikemmin voidaan sanoa Gian Casanovasta, että hän oli seikkailija, jos kohta hänen seikkailunsa ovat loistavasti kirjoitetut. Häntä voidaan kuitenkin jossain määrin pitää seikkailijana, joka oli tyypillinen tuolle ajalle, mutta jos Cagliostro asetetaan hänen rinnalleen, silloin tehdään mielestäni suuri virhe.

Ajatelkaamme vain sitä, että Cagliostro voitti niin paljon ystäviä, ei ainoastaan tietämättömän kansan keskuudessa, joka todella siihen aikaan oli tietämätöntä ja jota hän auttoi rahoillaan ja parantamistaidollaan, vaan hän saavutti ystäviä kaikista sivistyneimpien kesken, ystäviä, jotka olivat hänelle uskollisia monien vaiheiden läpi. Yksi sellainen ystävä oli kardinaali de Rohan, joka tutustui Cagliostroon Strassbourg'issa. Nythän historioitsijat viittaavat siihen, että Cagliostro näytti Rohan'ille, että hän osasi tehdä kultaa, ja siksi Rohan oli niin ihastunut häneen ja kunnioitti häntä. Jos nyt ensin ajattelisimme, että Cagliostro olisi petollisella tavalla tehnyt kultaa Rohan'in nähden, niin silloin meidän pitäisi ajatella, että Rohan oli kovin yksinkertainen ihminen, vaikka hän oli erittäin sivistynyt ja Ranskan kirkon pää. Hän olisi siis siinä tapauksessa antanut vetää itseään nenästä niin karkealla tavalla. Mutta jos Cagliostro teki kultaa Rohan'in nähden, silloin voimme ymmärtää, että Rohan piti Cagliostroa hyvin merkkillisenä adeptina, korkeana olentona. Mutta emme sittenkään vielä mielestäni ymmärtäisi sitä, että niin sivistynyt ja ylhäinen mies kuin kardinaali de Rohan, olisi pitänyt Cagliostroa ystävänä ja etsinyt hänen seuraansa, vaan meidän täytyy ajatella, että se, mikä voitti Rohan'in sydämen, ei ollut Caglioston kerran tekemä ihme, eksperimentti, vaan hänen tietorikas ja sängen huomattava persoonallisuutensa. Rohan oli, niinkuin silloin sanottiin, salaisten tietojen tutkija, hän harrasti salaisia tieteitä, hän oli siis jotakuinkin samansuuntainen ihminen kuin meidän aikamme ihminen, joka harrastaa psyykkistä tutkimusta, joka ei ole leimannut itseään teosofiksi, vaan harrastaa tuollaisia tutkimuksia. Tällä tavalla Rohan harrasti salaisia tieteitä ja ajatteli itseksensä, onkohan niissä perää. Kun hän sitten tapasi Caglioston, tämä osasi hänelle puhua, selittää ja opettaa, ja se juuri voitti hänen sydämensä, kun Cagliostro osoittautui tietorikkaaksi ja viisaaksi ihmiseksi. Tavallaan huippukohta ja samalla sivuseikka oli se, että Cagliostro näytti kullanteon hänelle.

Me muistamme, että kun Cagliostro oli Lyonissa ja oli perustanut tuon vapaamuurari-emälooshin, niin hän sitten äkkiä sai sisäisen kutsun jättää Lyonin ja lähteä Pariisiin, jonne hän tuli 30 p. tammikuuta 1785. Tämä Pariisiin tulo oli aivan kuin kohtalon käskystä, sillä siellä hän samana vuonna sekaantui tuohon kuningattaren kaulakoristejuttuun. Se tapahtui sentähden, että hän oli kardinaali de Rohan'in hyvä ystävä ja että hän aikoinaan oli ollut Strassbourg'issa, jossa oli myös ollut kreivitär de la Motte. Cagliostro oli varoittanut Rohan'ia kreivitär de la Mottesta sanoen, ettei hän ollut luotettava nainen, mutta Rohan

kuitenkin sekaantui siihen juttuun, sillä hän oli idealisti ja ajatteli kauniisti naisista. Rohan ei kirkon ruhtinaana voinut mennä naimisiin, mutta hän oli suuri idealisti ja oli erityisesti kiintynyt kuningattareen.

Kun Cagliostro tuli Pariisiin, tuli kardinaali de Rohan heti häntä tapaamaan ja sanoi: »Hyvä ystävä, nyt teidän täytyy auttaa minua.» Cagliostro sanoi: »Olen valmis auttamaan, missä voin.» »Veljeni prinssi on hyvin sairaana; lääkärit ovat hänet hyljänneet, hän tulee pian kuolemaan. Pelastakaa hänet.» »En enää harrasta lääkärin ammattia», vastasi Cagliostro, »mutta tietysti teen, mitä voin.» Ja Rohan vei Cagliostron veljensä luo, ja Cagliostro nähtyään sairaan sanoi: »Kyllä minä parannan teidät, mutta teidän täytyy silloin hyvin tarkasti noudattaa minun määräyksiäni.» Ja hän otti esille pienen pullon, jossa oli jotakin nestettä, ja sanoi Rohan'ille: »Teidän pitää vastata siitä, että ensimmäisenä päivänä, siis tänään, annetaan 10 tippaa tätä eliksiiriä, huomenna 5 ja ylihuomenna 2. Viikon perästä on prinssi terve.» Rohan otti vastatakseen kaikesta, ja viikon perästä oli prinssi terve.

Tämä tapaus herätti kuin rajuilman Pariisissa, ja etenkin hovissa oltiin suuresti hämmästyneitä. Sillä oli niin suuri vaikutus, että eräs kuuluisa ranskalainen kuvanveistäjä tuli Cagliostron luo ja pyysi veistää hänet. Se kuvapatsas on vielä jäljellä, ja siinä on jalustaan kaiverrettu sanat »le divin Cagliostro» – jumalainen Cagliostro. Niiden sanojen lisäksi on vielä kaiverrettu seuraava ranskankielinen värssy, joka merkitsee: »Tuntekaa tässä inhimillisten olentojen ystävän piirteet. Kaikki hänen päivänsä ovat huomattavat aina uusista hyvistä töistä. Hän pidentää elämää, auttaa kurjuutta, puutetta, iloitsee siitä, että saa olla hyödyksi, joka on hänen ainoa palkintonsa.»

Eihän tällaista voisi tapahtua, ellei siihen olisi syytä. Cagliostron kuvapatsas litografina ja nämä sanat siinä levisivät tuhansissa kappaleissa Pariisissa, sillä kaikki pitivät asiaan kuuluvana pitää hänen kuvaansa kotonaan.

Sitten syntyi tuo merkillinen kaulakoristejuttu, ja Cagliostro joutui Bastiljiin, josta hän sitten kuuden kuukauden perästä vapautettiin syyttömänä juttuun, kuten myös Rohan. Kaikki huomasivat, että he olivat viattomia, Rohan'illa oli ollut ainoastaan hyvät tarkoitukset. Cagliostrolla ei ollut mitään tekemistä koko jutun kanssa. Ja kun Cagliostro tuli ulos Bastiljista, suuret kansanjoukot olivat häntä vastassa ja saattoivat hänet kotiin. Mutta hänellä oli vihamiehensä, kuten kaikilla etevillä ihmisillä on, eräs ministeri, joka sai kuninkaan antamaan määräyksen, ettei Cagliostro saa olla Pariisissa. Tässä määräyksessä oli, että Cagliostron oli jätettävä Pariisi 48 tunnin ja Ranska muutaman päivän kuluessa. Me voimme ymmärtää, että se suuri menestys ja vastaanotto, jonka Cagliostro sai tullessaan ulos Bastiljista, pelotti ministeriä ja hovivia. Cagliostro lähti sentähden Pariisista Lontooseen, ja hänen kulkunsa Ranskan läpi oli kuin triumfikulkua, sillä hänen ystävänsä seurasivat häntä, ja kun hän Boulognessa astui laivaan, oli satoja ihmisiä, jotka itkivät, huiskuttivat ja huusivat hänelle. – Niin Cagliostro rouvineen tuli Lontooseen.

Vaikka Cagliostro oli syytön kaulakoristejuttuun, niin kuitenkin tuo hänen vankeutensa oli kuin käännekohta hänen elämässään, hänellä ei enää ollut erikoista menestystä, ja hän kulki kohti viimeistä vankeuttaan Roomassa. On huomattava, että Lontoossa ollessaan hän sai aivan erikoisen vastustajan ja panettelijan erästä todella huonosta ja roistomaisesta ihmisestä, joka oli ollut ennen kiinni monenlaisista rikoksista. Tämä oli eräs herra D. Hänellä oli hyvin huonot asiat, paljon velkoja, mutta yht'äkkiä hänen velkansa maksettiin, ja sanomalehti, jonka toimittaja hän oli, alkoi menestyä hyvin. Pian alkoi tähän lehteen ilmestyä panettelukirjoituksia Cagliostrosta edellä mainitun ministerin käskystä. Tämä herra D. koetti juuri todistaa, että Cagliostro oli sama kuin Balsamo. Minä omasta puolestani hyvin pätevästä syystä en pidä häntä samana. Tämä sanomalehtikirjoitussarja sai sitten oikein legendan vauhdin.

Sieltä Lontoosta Cagliostro kirjoitti erään kuuluisan kirjeen eräälle ystävälleen (M:lle) – en tiedä, kuka se oli – ja se kirje painettiin ja julkaistiin kymmenien tuhansien painoksena, ja kansa osti sitä. Tässä kirjeessään, »lettre au peuple francais», hän puhuu erittäin kauniita sanoja Ranskasta ja sen kansasta, kuinka ihmeellinen maa se on, ja kuinka erinomainen on sen kansan luonne, niin että se voisi olla maailman onnellisin kansa.

Sitten hän alkaa puhua, kuinka kuningas on kerrassaan erinomainen, mutta hänen ministerinsä pitävät häntä pimeydessä. Vielä hän puhuu ankaria sanoja Bastiljista ja niistä kuninkaallisista kirjeistä, joiden avulla ihmisiä viedään sinne. Bastiljista hän sanoo: »Ei kukaan ihminen voi tehdä mitään niin suurta rikosta, oli se mikä tahansa, ettei 6 kuukautta Bastiljissa olisi kaikkea sovittanut, sillä olo siellä on helvettä.» Ja hän antaa seikkaperäisiä tietoja, minkälainen se olo siellä on. Sitten hän sanoi tässä kirjeessään jotakin, joka on tehnyt hänet hyvin kuuluisaksi, nimittäin: »Minua on kyllä pyydetty takaisin Ranskaan, ministeri se ja se on lähettänyt kutsun, mutta olen vastannut tähän: olen kuninkaan käskystä istunut Bastiljissa ja paennut Englantiin, ainoastaan kuninkaan käskystä tulen takaisin.» Ja samalla hän lisää: »Minua on kyllä pyydetty Ranskaan, mutta en palaa sinne, ennenkuin Bastiljista on tehty yleinen kävelypaikka. Teille tulee sellainen ruhtinas, joka kutsuu kokoon kaikki säädyt, ja tulee vallankumous, mutta minä toivon kaikesta sydämestäni, että se vallankumous on *pacifique*, rauhallinen, ettei siinä vuodateta verta, muuten se ei olekaan toivottava.» – Tätä pidetään Cagliostro ennustuksena, eikä kestänyt kuin muutamia vuosia, kun tämä kaikki toteutui.

Kun ajattelemme Cagliostroa vapaamuurarien piireissä ja opettajana, lähettiläänä Euroopassa, niin me olemme siihen jo viitanneet, että hän esiintyi sellaisella tiedolla, auktoriteetilla, jota ei ollut kellään muulla vapaamuurariudessa. Muistakaamme, että 18:nneen vuosisadan loppupuolella oli vapaamuurarius suunnattoman levinnyt, melkein kaikki sivistyneet ja ajattelevat miehet kuuluivat siihen. Siihen aikaan oli myös rosenkreutziläinen liike hyvin levinnyt, vaikka sellaiset yhtymät ja seurukset olivat hyvin salaisia. Mutta vapaamuurariuden yhteyteen oli muodostunut rosenkreutziläisiä asteita, niin että kun vapaamuurarit olivat käyneet läpi tavalliset vapaamuurariasteet, he saattoivat tulla Ruusu-Risti-ritareiksi. Sitten oli myös eräs korkeampi aste tässä vapaamuurariudessa, joka samoin kuin rosenkreutziläinen aste, sanoi edustavansa rosenkreutziläistä tietoa, nimittäin Temppeleiherra eli kadosh-aste. Temppeleiherrain ritaristohan oli hävitetty Filip Kauniin toimesta, mutta se oli elänyt salassa ja ilmeni nyt tällaisessa korkeammassa asteessa vapaamuurariudessa.

Me tiedämme, että rosenkreuziläiseen asteeseen kuului, että todellinen rosenkreutziläinen oli alkemisti, joka osasi muuttaa halvempia metalleja kullaksi. Ja voimme ymmärtää, että alemmissa piireissä uskottiin, että nuo rosenkreutziläiset ritarit osasivat tehdä kultaa. Mutta itse rosenkreutziläiset ritarit olivat ihmeissään, sillä eivät he näissä asteissa saaneet oppia kullantekotaitoa, vaikka he olivat kuulleet, että sellaisia johtajia oli, jotka osasivat sen taidon. Joskus esiintyi Euroopassa joku adepti, joka näytti osaavansa tehdä kultaa. Onhan aivan historiallisesti todistettu tapaus, että kreikkalainen adepti Laskaris osasi tehdä kultaa. Voisin eräessä toisessa esitelmässä kertoa hänen oppilaastaan, joka oli häneltä saanut tuota pulveria, jonka avulla tehdään kultaa. Oli siis ollut Euroopassa sellaisia adepteja, jotka liikkuiivat paikasta toiseen kuin salama. Sen tähden vapaamuurarit, kun tulivat rosenkreutziläisiin asteisiin, tiesivät, että heidän piti oppia tekemään kultaa, ja monet yrittivät tietysti kemiallisilla tavoilla ja koettivat päästä selville siitä mysteeristä – esimerkiksi meillä Suomessa oli sellaisia sivistyneitä ihmisiä – mutta harva saavutti sen taidon.

Mitä tulee taas Temppeleiherra-asteisiin vapaamuurariudessa, niin tiedämme, ettei siinä ollut kysymyksessä mikään kullantekotaito, vaan – niinkuin he itse uskoivat – uusi, suuri siveellinen voima. Temppeleiherrat olivat hävinneet maan päältä, mutta heidän häviönsä oli kostettava. Se ihminen, vapaamuurari, joka tuli Temppeleiherraksi, lupasi ja vannoi, että hän kostaa sen historiallisen vääryyden, että Jack de Molay poltettiin ja ritarikunta hävitettiin maan päältä. Ja ennen kaikkea on kostettava paaville ja Ranskan kuninkaalle; ja Temppeleiherrain unelma oli saatava oikeuksiinsa. He olivat unelmoineet, että Euroopassa vallitsee rauha, siinä on tasavaltoja, jotka ovat liitossa keskenään, ja on täysi uskonvapaus. Korkeimmassa Temppeleiherra-asteessa saatiin todellista tietoa, mutta siinä oli mukana aina tuo: meidän täytyy toteuttaa tuo unelma, ja se käy siten, että paavi ja kuninkaat syöstään pois ja ennen kaikkea kostetaan Ranskan kuninkaalle.

Kun nyt Cagliostro esiintyi vapaamuurarien kesken tietäjänä, joka tiesi niitä asioita, mitä vapaamuurarit etsivät korkeammassa asteissa, niin hänen täytyi sanoa: »Minä olen todellinen ruusuristiläinen, osaan tehdä kultaa; olen myös Temppehiritari, olen heidän lähettiläänsä ja tiedän heidän unelmansa ja millä tavalla se on

toteutettava.» Eivätkä nämä hänen väitteensä olleet tuulesta temmattuja. Olemme puhuneet, että hän oli Valkoisen Veljeskunnan lähettiläs, joten hänellä oli kaikki ne tiedot.

Kun Cagliostro vapaamuurariloosheissa puhui esimerkiksi Ruusu-Rivistä, rosenkreutziläisistä salaisuuksista ja sen filosofiasta, niin hän puhui siihen tapaan, kuin on olemassa eräs käsikirjoitus, eräästä kokouksesta, joka pidettiin Pariisissa. Kaikki historioitsijat eivät ole varmoja siitä, onko sellainen kokous pidetty, vai onko se keksitty. Ehkä siinä on kylläkin perää, joka tapauksessa on sen nojalla hyvä tietää, mihin suuntaan Cagliostro opetti Ruusu-Rivistä. Cagliostro sanoi: »Tämä Ruusu-Risti on vanha symboli, olen oppinut sen Egyptin pyramideissa, joissa olen vihitty mysteereihin.» Ja hän näytti koruesinettä, missä tämä Ruusu-Risti oli kuvattu.

Cagliostrolla oli tällainen kultainen risti, jonka hän sanoi olevan Egyptin ajoilta saakka. Egyptissä vanhat maagikot käyttivät tällaista merkkiä. Olen piirtänyt siihen nuo astrologiset merkit, joihin jo tutustuimme, kun oli puhetta neljästä evankeliumista.

Nyt Cagliostro sanoi, että maagikoilla oli tällainen vanha koriste, jota he kantoivat rinnassaan. Siinä oli sfinksin kuva: leijona, ihminen, kotka ja härkä. Ruusu on äärettömyyden ja ikuisuuden ympyrä, joka kuitenkin on rajoittanut itsensä, joka ilmenee. Risti on alkuaan kaksi kohtisuoraa viivaa, jotka kulkevat äärettömyyteen, ja ruusu eli sirkkeliympyrä kuvaa tämän äärettömyyden ilmennystä, niin että Ruusu-Risti – symboli on itse asiassa kuva koko maailmasta, siihen sisältyy kosmoksen koko salaisuus. Sitä vanhat tietäjät ja ne, jotka pyrkivät tietoon, aina ajattelivat, aina saivat mietiskellä. Ja kun he ymmärsivät Ruusu-Ristin salaisen merkityksen, silloin he tulivat näkeviksi.

Sitten tuossa ristissä oli vielä merkkejä – en muista, minkälaisia ne olivat, mutta jos merkitsemme meidän vastaavilla kirjaimillamme, olivat ne I, N, R, I. Nehän olivat, kuten tiedämme, Jeesus Natsarealaisen ristissä. Cagliostro sanoi, että nämä kirjaimet, jotka olivat tuossa ristissä, täydensivät salaisuutta. I oli merkki *ioiti*, joka muistuttaa hebrealaista *iod*-kirjainta. Ioitu merkitsee luovaa voimaa, N, *nain*, on aineellinen ilmennys, aineen alkuolemus, ja R, *rasit*, on se, mikä seuraa, kun luova voima vaikuttaa alkuperäiseen aineolemuksen, itse elämä, jonka siemen on tämä ioiti, joka on alhaalla ristissä, sillä elämä aina synnyttää uutta elämää.

Tämä oli tuon Ruusu-Ristin filosofinen selitys, ja sitä Cagliostro käski mietiskellä looshissa. Tämä esitys oli sellaista, jota Cagliostro puhui jokaisessa vapaamuurarilooshissa, mutta sitten hänellä oli oma vapaamuurariutensa. Onko meillä mitään tietoa siitä, mitä Cagliostro opetti omassa vapaamuurarilooshissaan Lyonissa? Meillä on ainakin yksi käsikirjoitus jäljellä, jossa on Cagliostron rituaalit ja opetuspuheet. Tämä kului Ranskassa henkilöltä toiselle ja joutui lopulta erään lääketieteen tohtorin käsiin. Siitä on osia julkaistu 90-luvulla eräässä aikakauskirjassa. Myös tiedetään, että inkvisitio-oikeuden edessä Roomassa oli yhtenä todistuskappaleena toinen käsikirjoitus, joka sisälsi Cagliostron rituaalit, mutta se hävitettiin inkvisition toimesta; siitä on jäljellä ainoastaan, mitä inkvisition pöytäkirjoissa on mainittu. Seuraava legenda, jonka voi lukea mistä laajemmasta historiallisesta teoksesta tahansa, joka puhuu Cagliostrosta, on siitä vielä jäljellä. Cagliostro tuli Lyonissa erällä matkallaan vihityksi vapaamuurariksi. Siellä hän joutui tekemisiin erään G. Coftonin kanssa, joka antoi hänelle opetusta ja egyptiläisen rituaalin. Tässä inkvisitio-oikeudessa oli juuri Coftonin allekirjoittama egyptiläinen käsikirjoitus tai oikeammin siinä oli hänen nimikirjaimensa. Ja historioitsijat sanovat: siinä se on, minkätähden Cagliostro nimitti itseään Suur-Coftoniksi. Goethehan kirjoitti näytelmäkappaleen, *der Grosskophta*, jossa hän tekee pilaa Cagliostrosta. Ja meidän mielestämme on omituista, että Cagliostro valitsi tuollaisen nimen itselleen. Mutta tuo legenda, että tämä Cofton-nimi olisi tullut egyptiläisestä G. Coftonista, on selvästi tuulesta temmattu. Englannissa kaikista pätevin auktoriteetti näillä aloilla sanoo aivan varmasti, ettei sellaista vapaamuuraria, kuin G. Cofton, ole koskaan ollut olemassa. Ja meidän täytyy syystä kysyä, minkä tähden on syntynyt tuo legenda G. Coftonista. Inkvisition saama käsikirjoitus oli varustettu eräänlaisin nimikirjaimin ja tuomarit lukivat sen G. Cofton. Mutta mikä on itse asiassa tuo nimikirjoitus? Se on aivan toinen, sillä keskellä nimeä

ei ollut f vaan s, joka oli pitkänomainen, kuten usein siihen aikaan kirjoitettiin. Nykyisellä kirjoitustavalla kirjoitettuna on tuo nimi Saint Costar. Ja tuo nimi, S. Costar, kuului Lyonin looshin mestarille, joka oli Cagliostroilta saanut oikeuden kopioida rituaalin tai antaa jonkun toisen veljen sen tehdä, mutta itse allekirjoittaa. Yhden sellaisen kopion on hän antanut Cagliostrolle. Tämä kopio oli niiden Cagliostron paperien joukossa, jotka joutuivat inkvisitiolle. Cagliostron nimi, Suur-Cofta, ei ole missään tekemisissä tuon asian kanssa.

Me tiedämme – siitä on ollut ennen puhetta – että ennenkuin ollenkaan pääsi egyptiläiseen vapaamuurariuteen, siis ennenkuin saattoi tulla vihityksi sellaiseen looshiin, joka toimi egyptiläisen riituksen mukaan, täytyi olla III°:n vapaamuurari. Cagliostro ei ollenkaan toiminut alemmissa asteissa. Hän sanoi, että Ruusu-Risti- ja Tempperiherra-salaisuuksia ei voida antaa muille kuin mestarimuurareille.

Caglioston vapaamuurariviisaus

Caglioston vapaamuurariviisaudesta olen luvannut tänään vähän puhua, ja tällä otsikolla olen tahtonut korostaa sitä seikkaa, että Cagliostrolla todella oli paljonkin tietoa niin sanotusta vanhasta viisaudesta, josta me esimerkiksi puhumme nykyaikaisessa teosofiassa. Tämä tieto ei siis ollut hänen omaa keksimäänsä, sillä mitä tietoa se silloin olisi ollut, vaan se oli sitä samaa vanhaa, ikuista viisautta, jota jokainen totuudenetsijä etsii ja josta hän jotakin voi löytää. Cagliostrosta on joku historioitsija, jolla on ollut tilaisuus vähän tutkia hänen vapaamuurariviisauttaan, huomannut, että nuo samat asiat, joita hän esitti omilla nimityksillään, ovat alkemistien, rosenkretziläisten ja ruusu-ristiläisten vanhoissa kirjoissa. Cagliostro ei siis muka tuonut mitään uutta. Tällainen puhe on kuvaavaa historioitsijalle, meidän aikamme tiedemiehelle. Mutta sehän on kyllä totta. Cagliostrolla oli tietoa vanhasta viisaudesta. Hän esitti asioita omalla tavallaan. Jos ei hän sitä olisi tehnyt, vaan kirjojen nojalla, niin hän olisi voinut viitata kirjoihin, mutta kun hän itse oli viisauden täyttämä, niin hän opettaessaan vapaamuurareita käytti omaa esitystapaansa, omia tietojaan. Kun kerran luin tällaisen huomautuksen erästä historiallisesta teoksesta, niin mieleeni muistui, kuinka Madame Blavatskystä meidän aikamme on sanottu: »Eihän hänellä ollut mitään omaa tietoa; eihän teosofisessa liikkeessäkään ole mitään omaa tietoa; teosofia on ainoastaan, niinkuin ranskalainen kirjailija sanoo: koko teosofia on erilaisia koottuja palasia; se on koko teosofia.» Pidettiin pahana sitä, että Madame Blavatsky ei vedonnut omaan auktoriteettiuteensa, vaan aina viittasi kirjoissaan toisiin kirjoihin. Sillä Salainen Oppi on täynnä sitaatteja. Se on uudenaikaisesti oppinut kirja. Hänen työnsä oli julkinen, ja sentähden hän kirjoittikin Salaisen Oppinsa viittaamalla toisiin vanhoihin kirjoihin. Mielestäni on hyvin lapsellista huomauttaa, ettei hänellä muka ollut omaa tietoa, sillä jos hänellä ei olisi ollut sitä, niin kuinka hän olisi osannut koota kaikki maailman vanhat kirjat, kirjailijat, ajattelijat ja filosofit ja luoda niistä yhtenäisen kokonaisuuden, viitata joka kohdassa, mitä mikin kirjailija on sanonut. Hän ei olisi siihen kyennyt, jos hänellä itsellään ei olisi ollut pohjaa ja tietoa. Mielestäni paras todistus siitä, että Cagliostrolla oli jotakin annettavana oli se, että hänellä oli syvempi käsitys vapaamuurariudesta käsittäessään sen inhimilliseksi asiaksi. Vapaamuurarius oli ollut vain miehiä varten niinä satana vuotena, jona se oli Euroopassa toiminut. Cagliostro oli ensimmäinen uudistaja tässä suhteessa, sillä hän sanoi, että vapaamuurarius on ihmisiä varten, se on naisiakin varten. Hän ei mennyt niin pitkälle, niinkuin viime vuosisadan loppupuolella mentiin, että olisi avannut loosheja yhteisesti sekä miehille että naisille, mutta hän perusti kyllä loosheja naisia varten, aivan samanlaisia loosheja kuin miehillekin. Niissä oli ainoastaan naisia, ja kreivitär oli Suur-Mestarina. Mutta Cagliostro oli kuitenkin ulkonaisena opettajana näissä naisloosheissa, vaikka hänen puolisonsa oli Suur-Mestarina. Minun täytyy tässä ohimennen huomauttaa asiasta, josta jotkut historioitsijat ovat tehneet pilaa, ovat esittäneet asioita siinä valossa, että Caglioston loosheissa elettiin hyvin kummallista elämää ja siellä piti naisten esiintyä hyvin ohuissa puvuissa. Tuollaisia juttuja on levitetty, ja jotkut historioitsijatkin ovat sellaista sanoneet, mutta että ne ovat tuulesta temmatuita, todistaa jo se, että hovi oli hyvin kiinnostunut tästä looshista, ja Marie Antoinettekin olisi kyllä hyvin mielellään ollut mukana, mutta hänen mielestään ei se oikein sopinut hänen arvolleen, koska Ranskan kuningas ei ollut vapaamuurari, ja sentähden oli mahdotonta hänen yksin mennä vapaamuurariksi. Mutta kuningattarella oli erikoisen hyvä ystävätär, joka tuli Caglioston Isis-looshin mestariksi. Hänestä historioitsijat eivät sano muuta kuin, että hän oli ihana nainen, puhdas, ylevä ja jalo. Hän kuoli Ranskan vallankumouksen aikana väkivaltaisen kuoleman. Oltuaan kauan vankina hänet päästettiin vapaaksi, mutta ulkona kadulla hänet murhattiin. Se oli hirveä näky kuningattarelle, kun julmat pariisilaiset panivat hänen ystävänsä pään keihään nenään ja hänen piti sitä katsella. Kaikki ovat yksimielisiä siitä, että tämä nainen oli erittäin hieno. Tämä asia painaa niin paljon vaa'assa, että on mahdotonta ajatella, että Caglioston looshissa olisi ollut jotakin, joka pienimmässäkään määrin olisi loukannut naisia ja niitä, jotka olivat naimisissa kuninkaan perheen jäsenen kanssa. He eivät saattaneet alistua sellaiseen. — Ohimennen sanoen, minun on erittäin vaikea uskoa, että Venäjän hovin keisarinna ja prinsessat ja korkeimmat siellä olisivat tuossa Rasputin-asiassa olleet pienimmässäkään määrin vailla hyvää säädyllyisyyttä.

Meidän täytyy muistaa, että hyvin korkea sivistys on niin vahva suoja, ettei ihminen, joka on sen saavuttanut, voi alistua mihin tahansa. – Mielestäni on aivan selvää, että tämä Isis-looshi, jonka mestarina oli juuri tämä hieno nainen, oli kaiken arvostelun yläpuolella; ne olivat henkeviä loosheja, koska niin hienosti sivistynyt nainen saattoi olla niissä mukana. Meillä on muuten tietoja niistä harvoista kirjeistä, joita on jäljellä. Paroonitar von Recker on kopioinut kirjeen, jonka Cagliostro oli hänelle kirjoittanut. Siinä kirjeessään Cagliostro nimenomaan tulee tunnustaneeksi, että hänen naistuttavansa ovat hyvin harvalukuiset. Kirje alkaa näin: »Rakas tytär ja sisar. Tästä kirjeestä voitte havaita, onko minulla kunnioitusta Teitä kohtaan; minä en ole koskaan kirjoittanut naisille.» Tämän saman kirjeen hän allekirjoittaa kauniisti: »Aina Teidän, joka Teitä rakastaa sydämestään.» Tuo kirje kokonaisuudessaan oli näin kaunis, ja se on kuin todistus siitä, että Cagliostro oli erikoisen hieno käytöksessään naista kohtaan.

Nyt kun ajattelemme hänen vapaamuurariviisauttaan, niin muistuu heti mieleemme, mitä olemme lukeneet Cagliostrosta Dumas'in romaaneissa. Cagliostro esiintyy kirjan alussa myrskysisänä iltana Saksissa jossakin metsässä, ja hän tekee itsensä tunnetuksi toisille vapaamuurareille sillä tavoin, että hän avaa takkinsa, ja silloin näkyy hänen rinnallaan metallilaatta, johon on kaiverrettu kirjaimet L. P. D. Toiset vapaamuurarit tuntevat, että hän on se lähetiläs, jota he kaikki ovat odottaneet. Mitä nämä kirjaimet merkitsevät? Ne ovat saaneet merkityksensä inkvisitio-tutkinnossa. Kun Cagliostro oli inkvisition edessä, niin tuomarit kysyivät, mitä nuo kirjaimet merkitsevät ja silloin hän antoi erään merkityksen, joka sattuu yhteen Ranskan tapahtumien kanssa. Hän sanoi kirjainten merkitsevän: LILIA PEDIBUS DESTRUE. Se merkitsee: Polje liljat jalkoihin. Liljat tarkoittavat Ranskan kuningasliljoja. Samoihin aikoihin tapahtui sitten vallankumous ja siellä todella poljettiin liljat jalkoihin. Kuitenkaan Cagliostro ei selittänyt näitä kirjaimia näin vapaamuurariloosheissa. Cagliostro itse tulkitsi nämä vapaamuurareille. Hän sisällytti niihin enemmän filosofiaa; hän sanoo niiden merkitsevän: ensimmäinen sana on kyllä LIBERTE, sitten POUVOIR ja DEVOIR = vapaus, valta eli voima, ja velvollisuus. Cagliostro sanoo, että vapaus ei ole vapautta, jos sitä millään tavalla käyttää väärin. Ihminen ei ymmärrä vapautta, ellei hän ymmärrä valtaa ja velvollisuutta. Ihminen voi ensin luulla, että vapaus on valtaa. Ei, sanoo Cagliostro, se on suuri erehdys. Valta on velvollisuutta, valta tulee vasta siitä, että velvollisuus täytetään, – vapaus ja välttämättömyys, niinkuin me voimme kääntää tuon velvollisuussanan. Jos ei velvollisuutta suoriteta, niin silloin valta nousee vallattomuudeksi ja silloin se ei enää ole valtaa. Valta on ainoastaan siinä vapaudessa, joka syntyy velvollisuuden täyttämistä. Tämä oli siis aivan käytännöllinen mutta hyvin syvä elämänfilosofia, jonka Cagliostro opetti kaikille vapaamuurareille. Me tunnemme hänen vapaamuurarijärjestelmänsä sen kolmessa ensimmäisessä asteessa, ja sitä korkeammat asteet ovat jatkoasteita todellisille vapaamuurariasteille, siis kolmelle ensimmäiselle. Kolme korkeampaa, eli »Cagliostron kolme astetta» olivat: 5-6-7°. Me tunnemme ne osaksi eräästä alkuperäisestä kirjoituksesta, joka on säilytetty ja joka viimeksi oli Ranskassa, mutta se on ollut alun perin ensin Lyonin looshin hallussa, se oli looshin arkistossa oleva esitys Cagliostron vapaamuurari-riituksesta. Tämä Cagliostron käsikirjoitus julkaistiin osittain eräässä aikakauskirjassa -90 luvulla ja tämä niin sanottu käsikirjoitus on yhtäpitävä sen kanssa, mikä oli esillä inkvisitiotuomioistuimessa ja josta on tietoa ainoastaan inkvisition pöytäkirjoissa. Mutta sitten on vielä olemassa kolmas ranskankielinen käsikirjoitus, ja se on skottilaisen suurlooshin hallussa. Se mitä me tiedämme Cagliostron järjestelmästä, perustuu näihin kahteen käsikirjoitukseen. Kun tarkastamme näitä rituaaleja, niin huomaamme, että ne eivät kovinkaan suuresti poikkea kokoonpanoltaan tavallisista vapaamuurarirituaaleista. En tietenkään tahdo esittää näitä rituaaleja, koska ne eivät voi sellaisinaan kiinnostaa muita kuin vapaamuurareita. Ne hyvin paljon muistuttavat vapaamuurarien rituaaleja noin olennaisesti. Muodot ovat kyllä hiukan toiset, mutta periaatteiltaan ne ovat samoja. Ainoastaan muutamasta pienestä seikasta tahdon mainita, jotka ovat vapaamuurareille hyvinkin selvät ja huomattavat. Jokainen vapaamuurari tietää, että looshissa on niin sanottu työtaulu. Nämä työtaulut Cagliostron looshissa olivat seuraavanlaiset. Ensimmäisessä asteessa on suuri ovi temppeeliin, joka on verhottu. Siihen temppeeliin johtaa seitsemän porrasta. Tuon verhon molemmiin puolin on jotakin kirjoitettu, toisella puolen: Suuri salaisuus, ja toisella puolella salaisuuden kallis aarre. Toisen asteen työtaulussa huomaamme taas temppeelin, joka on ihmissydämen sisällä. Sitä temppeeliä valaisee sekä aurinko että kuu. Kolmannen asteen työtaulussa näemme Feenix-linnun, joka on liekehtivässä tulossa ja on juuri nousemassa tulen liekeistä korkeuteen.

Tämän kuvan alapuolella on merkuriussauva ja miekka ristissä. Pian nämä asiat selvenevät, kun etenemme. Voin vielä mainita, että kun pyrkijä vihitään toiseen asteeseen, niin eräänä seremoniana on se, että pyrkijä seisoo kääntyneenä ylöspäin taivasta kohti, aukaisee suunsa ja hengittää hyvin syvään, ja samalla mestari puhalttaa henkeä hänen ylitsensä. Kolmannessa asteessa on myöskin kiintoisa kohta. (Näitä saa lukea julkisista kirjoista.) Kolmannessa asteessa on merkillisenä yksityiskohtana se, että looshin mestari käyttää apunaan niin sanottuja kyyhkysia. Nämä kyyhkysot ovat viattomuuden tilassa olevia nuoria tyttöjä ja poikia. Niitä oli yksi tai kaksi looshikokouksessa. Nämä lapset asetettiin eräillä seremonioilla erikoiseen tilaan; heissä herätettiin sisäisiä aisteja. Sitten heidät asetettiin verhon taakse jonkinlaisen kabinetin sisään ja heidän tehtävänsä oli antaa oraakkelivastauksia. Nuo lapset, jotka eivät osanneet seurata asioita fyysisin silmin, antoivat vastauksia, kun heiltä kysyttiin. Heiltä voitiin esim. kysyä: »Kuinka sopiva se kokelas, joka on toisen asteen egyptiläinen vapaamuurari, on koroitettavaksi kolmanteen asteeseen.» Jos oraakkeli vastasi, että pyrkijä oli sopiva ja piti jonkinlaisen puheen hänelle, niin silloin hänet vihittiin kolmanteen asteeseen.

Eniten olemme kuitenkin kiinnostuneet Cagliostroin vapaamuurariväisäudesta ts. siitä, mitä Cagliostro opetti looshissa. Sillä vapaamuurari on paitsi seremoniallista toimintaa myöskin opiskelua. Sellainenhan on vapaamuuraritraditio kaikkialla vielä tänään. Siis jos Cagliostroin loosheissa oli vapaamuuraritapaan kaikenlaisia seremonioita, niin oli niissä ennen kaikkea myöskin tiettyä opetusta. Tämä opetus ei ollut sellaista, etteikö siitä voisi puhua meidän ajallamme. Siitä voi täydellä syyllä puhua, koska se myöskin tulee todistamaan, että Cagliostro oli viisas mies, että hänellä oli tietoa. Sen huomaa ainakin nykyaikainen teosofi, joka on perehtynyt Madame Blavatskyn suureen työhön. Ensimmäisessä asteessa opetettiin näin – toistan lyhyesti, mitä Cagliostroin vapaamuuraririitoksen niin sanotuissa opiskeluesitelmissä sanotaan ensimmäisessä asteessa –: »Ennenkuin ihminen luotiin, luotiin ensimmäinen materia eli aine. Tämä ensimmäinen materia oli kuolematon, ja jos ihminen olisi sen materian omaksunut itselleen ruumiiksi, hän olisi ollut kuolematon. Mutta ihminen lankesi, ei pysynyt siinä, ei osannut ottaa tuota ensimmäistä materiaa ruumiikseen. Koska tämä ensimmäinen materia sisälsi kuolematomuuden, uskottiin sen salaisuus ainoastaan muutamille ihmisille. Nimenomaan mainittiin nimet Enok, Elias, Mooses, David, Salomon. Ei sanottu, että vain heille uskottiin ensimmäisen materian salaisuus, ei vain heille, vaan muillekin heidän kaltaisilleen. Kaikki muut ihmiset elävät pimeydessä ja elävät sen ulkopuolella, vaikka heidän tehtävänsä ihmisinä on päästä takaisin tuon ensimmäisen materian yhteyteen. Tämä merkitsee, että palataan takaisin ja tämä tapahtuu hyvin pitkällä ponnistuksella. Nuo seitsemän porrasta työtaulussa kuvaavat niitä seitsemää astetta kehityksessä, joiden läpi ihmisen tulee kulkea päästäkseen alkuperäisen materian yhteyteen. Nämä 7 askelta ovat eri väriset, samalla tavoin kuin sateenkaari. Korkein niistä, se viimeinen, johon hänen tulee syventyä ja saapua, on punainen väri. Tällä tavalla Cagliostro lyhyesti sanoen opetti ensimmäiselle asteelle. Tämä ei ole vaikea ymmärtää, sillä tuossa on todella esitetty meidän teosofinen elämänymmärryksemme ja filosofiamme. Cagliostro käytti sanaa kristitty ja länsimaista tapaa puhua lankeemuksesta. Tämän mysteerin voimme Madame Blavatskyn Salaisen Opin avulla sekä ymmärtää että selittää. Toisessa ja kolmannessa asteessa korosti Cagliostro erikoisesti erästä asiaa, josta oli puhetta jo ennen, nimittäin sitä, että ensimmäinen aine kuvaa ruusua. Nyt kun pidämme tämän mielessämme, että ensimmäinen aine eli materia kuvaa ruusua eli ympyrää, niin meidän mieleemme heti tulee Salaisen Opin opetukset jo Madame Blavatskyn suurteoksen ensimmäisessä osassa, jossa hän puhuu maailman luomisesta: koko olemassaolon salaisuus on esitettynä tuossa hyvin merkillisessä ja viisaassa, salaperäisen syvällisessä symbolissa, että ensimmäinen materia on ruusu eli ympyrä. Sillä minkälainen on kaikista korkein käsitys ja syvin filosofinen käsitys, minkä voimme saada olemassaolosta? Sehän on se, ettei ole muuta kuin yksi oleminen, yksi todellisuus, yksi absoluutti. Jokainen filosofi yhtyy tähän. Ei hän voi tyytyä ristiriitoihin hyvän ja pahan välillä, hän etsii sitä ainoata todellisuutta, joka on kaiken takana, johon kaikki uppoutuu ja johon kaikki häviää, absoluuttista todellisuutta. Sitä mielestäni esitetään Salaisessa Opissa merkillisen etevällä tavalla. Madame Blavatsky oli ensimmäinen, joka osasi tuoda henkeä ja elämää näihin absoluuttisiin käsityksiin. Tämä suuri oleminen, tämä suuri absoluuttinen olemassaolo on ikuista elämää ja rikkautta ja runsautta, rikkaudesta syntymistä, joka tapahtuu itsestään välttämättömyyden pakosta tuossa absoluutissa. Sitä absoluuttia voi kuvata pisteellä, mutta silloin on muistettava, että se ei suinkaan ole yksi piste, sillä piste itsessään jo on elämää, se on jo kuin ilmennystä, joka absoluutissa herää. Se ei ole aivan sama kuin absoluutti, sillä me voimme, käyttäksämme

inhimillistä ajattelutapaa, käsittää äärettömyyden tyhjäksi avaruudeksi, pohjattomuudeksi. Pistehän olisi silloin jo ilmennystä. Me voimme lisätä, että absoluutti on ääretön määrä näitä pisteitä, näitä ilmennysmahdollisuuksia. Absoluutti, on kuin piste, mutta muistakaamme, ei yksi piste, vaan äärettömyys, rajaton luku näitä pisteitä, alati syntyviä, ikuisesti syntyviä pisteitä. Jos osaamme pitää edessämme tällaisen kuvan absoluutista, joka on rajaton määrä pisteitä, niin silloin sanomme, että elämä ei ole näiden pisteiden paikallaan pysymistä, vaan näiden pisteiden liikkumista, siis pisteiden viivaksi muuttumista. Ajatelkaamme vain, että on olemassa vain yksi piste, ja tämä elämispiste liikkuu viivaksi, niin silloin jotta se ilmenisi, on aivan ehdotonta, että se on ääretön samalla kun se on ajallinen ja rajoitettu. Siis pisteen liikkuminen, jos me ajatlemme sen tapahtuvan viivana, ei saata tapahtua suoraan eteenpäin ikuisesti, vaan jotta olisi mitään ilmennystä, sen pitää niin sanoaksemme ajassa olla ääretön. Me joudumme täydellisesti nykyisen ajattelijan Einsteinin teoriaan. Viivaa emme voi ajatella ikuisesti jatkuvaksi suoraviivaisena, vaan se jatkuu ikuisesti niin, että se tulee takaisin omaan itseensä ja muodostaa ympyrän. Tämä on kaiken ilmenneen elämän edellytys, matemaattinen edellytys; pisteen täytyy muodostua ympyräksi, viivan tulee muodostua ympyräksi. Mitään muuta emme osaa ajatella ja kuvitella. Voimme kyllä matemaattisesti puhua, että kyllä se ikuisesti jatkuu äärettömyyteen, mutta Einstein huomauttaa aivan oikein, että äärettömyys ei ole mitään, sellainen äärettömyys ei ole ilmennyt, se ei ole olemassa. Niin pian kuin absoluutti ilmenee, niin sen täytyy olla ympyrä. Einstein sanoo, että ilmennyt maailma on rajoitettu. Niin Madame Blavatskykin esittää asioita Salaisessa Opissa, hän puhuu ilmenneestä kosmoksesta, hän puhuu suuresta absoluutista, joka on kuin unessa, joka nukkuu ja sitten kun se herää, niin se on rajoitettu, vaikka se on ääretön. Minäkin ajattelin ennen sillä tavoin ja ajattelen ehkä vieläkin, että näitä maailman kaikkeuksia on rajaton määrä, yksi tällainen maailmankaikkeus on olemassa ja niitten ääriä voimme etsiä teleskoopeilla, mutta joiden ääriin emme voi päästä, mutta kuitenkin sen täytyy olla rajoitettu, tämän maailman, jonka me nyt voimme ajatella. Oli se kuinka suuri tahansa, niin se on kokonaisuus, ja kokonaisuutena rajoitettu. Madame Blavatsky puhuu maailman ilmennyksestä, ja kun hän silloin huomauttaa mikä on silloin sen ulkopuolella, niin meidän täytyy turvautua siihen, että on toisia maailmoita tai sitten ymmärtää, ettei ole ilmennystä, joka ei olisi rajoitettu. Nyt siis Cagliostro juuri sanoo, että tämä ilmennys, tämä ensimmäinen materia, on ruusu eli ympyrä. Salaisessa Opissa näette heti nuo symbolit, Madame Blavatsky käyttää myöskin noita vanhoja symboleja. Hän sanoo: Jos ensimmäinen on piste, niin ilmennyksen seuraava muoto on heti piste ympyrän sisällä ja sitten tässä ympyrässä muodostuu viiva ja maailman kaikkeus ilmenee ristinä ympyrän sisällä, se on aine ja henki, joka ilmenee ikuisen äärettömyyden sisällä. Sillä tavalla myöskin Cagliostro esitti asioita. Nyt meidän täytyy kiinnittää huomiomme siihen, että Cagliostro sanoo, että tuo ympyrä, joka on ilmennyksen ensimmäinen materia, on ruusu. Se vie meidät siihen selvään tulokseen, että kun me nyt ajatlemme ja pidämme kiinni siitä, että äärettömyys eli absoluuttinen elämä on pisteen rajattomuutta, ei yksi piste, vaan pisteiden rajattomuus, niin koettaessamme kuvitella havainnollisesti, että tässä absoluuttisessa elämässä on ääretön määrä näitä pisteitä, täytyy siellä olla yksi piste, joka piirtää tuon ympyrän, siinä täytyy olla piste, joka on vahvempi toisia pisteitä, joka piirtää tuon suuren ympyrän äärettömyyden sisällä. Kaikki muut pisteet jäävät kuin sen sisälle. Kun yksi, ensimmäinen voimakas, piirsi kehän, niin toiset jäivät sisään eikä siinä uusia synny, koska absoluuttinen elämä jäi kuin ulkopuolelle tätä kehää, tätä ympyrää. Se, joka siinä syntyy, se joka voimakkaana piirsi kehän, se on suuri Logos, se on maailmankaikkeuden suuri Logos. Siinä oli silloin havaittavana tämä voimakas ilmenemistahto, se voimakas tahto, se voima, se niinkuin sanomme uskonnollisella, filosofisella kielellä: Isän voimakas tahto. Mutta sitten kun se oli piirtänyt tuon ja sulkenut kuin syliinsä kaikki muut pisteet, jotka jäivät sen sisään ja siellä pyrkivät ilmenemään, niin se tunsu rakastavansa niitä kaikkia. Tähän viittasi Cagliostro sanoessaan: Tuo prima materia on ruusu, ensimmäinen aate on siis suuri jumalainen rakkaus, joka sulkee sisäänsä kaikki nämä ilmennykseen pyrkivät pisteet, se rakastaa niitä kaikkia rajattomalla rakkaudella, äärettömällä, kaiken käsittävällä rakkaudella. Tämä rakkaus on sitä, jota nimitämme Jumalan Pojaksi. Luova tahto on Isä ja poika, on tunnetta ja rakkautta. Tämä rakkaus voittaa kaikki nämä äärettömän monet ilmennykseen pyrkivät pisteet ja siitä seuraa heti, että totuuden pyhä henki, totuuden näkemys, tuo suuri tajunta ja rakkaus myöskin näkee ja katselee ja tietää, että se on jumalaista ilmennystä, siinä on tajuntaa, tietoa ja näkemystä. Se on pyhä henki, jonka katseen edessä kaikki on totuutta. Totuutta on vain olemassa, totuuden silmän edessä ei ole muuta kuin totuutta. Kun Logos tällä tavoin avaa silmänsä katselemaan kaikkea tuota ilmennykseen pyrkimystä, niin sen Logoksen silmien

edessä, totuuden näkemyksen edessä kaikki pisteet asettuvat omille paikoilleen. Nuo pisteethän ovat absoluutissa ikuisesti syntyviä elämän ilmennyksiä. Ja mikä se elämä sitten on? Jotta saisimme kuvan tästä, meidän täytyy nyt luonnollisesti tulla maailmaan, jotta käsitämme. Meidän täytyy nyt sanoa, että nuo ilmennyspisteet, jotka ovat Isän silmien edessä, esiintyvät hänen edessään täydellisen ihmisen kuvina. Hän on voimakkain ja ne ovat Jumalan Poikia ja hänen kaltaisinaan; niinkuin hän on Logos, niin nekin ovat täydellisiä ihmisiä. Mutta nämä täydelliset ihmiset eivät ole voimakkaita, niinkuin hän, ne eivät kestä hänen katseensa edessä, ne vapisevat, ne eivät tunne olevansa sillä tavoin voimakkaita Jumalan Poikia niinkuin hän, ne eivät osaa vastata täydellisesti hänen rakkauteensa. Kun hän katselee, niin on paljon sellaisia, jotka nousevat esille täydessä loistossaan, kaikki ne sellaiset jumalaiset olennot, jotka ovat vanhoja, edellisistä maailmankaikkeuksista, jotka ovat kehittyneet jumalaisiksi olennoiksi, ne kaikki nousevat esille, kun Logos katselee, totuuden edessä ne pulpahtavat esille, mutta on äärettömän suuri joukko näitä jumalaisia Jumalan Poikia, jotka eivät kestä Logoksen katseen edessä, vaan heistä selvästi näkee, että he eivät ole saavuttaneet mitään tietoisuutta. He ovat kokemattomia, he ovat lapsia, he eivät voi vastata jumalaiseen rakkauteen, eivätkä osaa ympäröidä itseään jumalaisella rakkaudella. He eivät osaa ympäröidä itseään ruusuilla, vaan he tuntevat voimattomuutensa tuon ruusuisen katseen edessä. He lankeavat polvilleen ja Logos kuiskaa: »Lapsia, poikia, joitten täytyy käydä elämän suurta koulua.» He eivät pysyneet siis, niinkuin Cagliostro sanoi, siinä ensimmäisessä materiassa, vaan lankesivat sillä tavoin, että heidän täytyi käydä koulua, heidän täytyi käydä ilmenneen elämän koulua, jotta he voisivat tulla tietoisiksi omasta sisimmästään, omasta sisäisestä elämästään. Tai toisin sanoen, jotta he voisivat pukeutua ruusun vaippaan, jotta he voisivat pukeutua rakkauden hahmoon. Me huomaamme siis, kuinka tällaisia asioita aina täytyy esittää tavallaan vertauskuvallisesti. Minäkin puhun kuin symboleissa, vaikka olen selostavinani Cagliostron tieteellistä esitystä. Minunkin puheeni on kuin vertauskuvaa. Madame Blavatskykin käytti vertauskuvakieltä. Meissä täytyy herätä intuitiivinen totuuden näkemys, että voisimme todella ymmärtää, että näin on. Sellainen kyky tulee olemaan aivan luonnollinen asia uudessa sivistyksessä. Lapset ymmärtävät ja heräävät huomaamaan, että se on totta. Niitä ihmisiä kuuluu syntyvän hyvin paljon nykyaikana Kaliforniassa, Australiassa ja epäilemättä niitä on muuallakin, Euroopassa, ihmisiä, jotka tietävät aivan hyvin, että tämä on totuus. He kuulevat lapsina ja nuorina, tietävät, että se on totta. Näillä lapsilla on intuitiivinen näkemys ja he vaativat filosofista ja vertauskuvallista esitystä, vaikka se olisi kuinka vertauskuvallinen tahansa. Nythän ei ole vaikea käsittää sitä seuraavaa, että ihmisillä on kehitys edessään. Meidän täytyy astua portaita pitkin päästäksemme yhteyteen prima materian kanssa. Cagliostro mainitsee myöskin, että muutamat ihmiset ovat historian kuluessa osanneet kulkea näitä portaita pitkin ja ovat päässeet tuon kehityksen lopulliseen päämäärään. He ovat siis tulleet osallisiksi siitä alkuperäisestä viisaudesta ja tiedosta, mikä tulee tuon rakkauden yhteydessä, kun ihminen yhtyy ruusuruumiiseen, kun ihminen yhtyy Vapahtajaan eli Kristuksen ruumiiseen ja jokin veripunainen pesee hänet puhtaaksi. Silloin hän on lopullisesti näin pesty tuon ensimmäisen materian veressä ja hän on päässyt korkeimmalle temppeleportaalle eli punaiselle asteelle.

Cagliostro esittää toisessa vapaamuurariasteessa, miten tämä kehitys käy päinsä. Se myöskin esitettiin näin vertauskuvallisesti. Siinä on suuri 40 vuorokautta kestävä puhdistus ja paasto. Sinun pitää rakentaa temppele, jossa on 3 kerrosta, alimmassa on ruokailu- ja kylpyhuoneet, siinä on suuri sali, jossa on 4 ikkunaa neljään ilmansuuntaan, 12 vuodetta, ja sitten on ylin osa, joka on mietiskelyhuone, ja moraalinen uudestisyntyminen tapahtuu paaston ohella. Cagliostro antoi hyvin tarkat määräykset koko tästä paastosta ja voi huomata, että se on viisaasti esitetty, sillä tavoin juuri kuin meidänkin aikamme asiaan perehtynyt lääkäri voi meitä neuvoa, meidänkin aikamme lääkäri voi neuvoa meitä paastoamaan. Cagliostro sanoo, että tärkeintä ei tietenkään ole ruumiillinen paasto. Se ei vielä vie mihinkään. Tärkeintä on se, että ihminen ajaa ulos ruumiistaan kaikki paheet, hänen sielunsa tulee olla hyveen täyttämä. Jokainen ymmärtää, että niinkuin yleensä vapaamuurariudessa, ei ole kysymys Salomonin temppelein rakentamisesta fyysisessä maailmassa. Ei tässä ole tarkoitus, että minun tulee rakentaa temppele, jossa on kaikki makuuhuoneet ja muut, vaan meidän on ymmärrettävä, että se temppele on rakennettava ihmisen sydämeen. Tuollainen 40 päivän paasto, jolloin myöskin nautitaan elämän eliksiiriä, on kyllä välttämätön aina joka 50. vuosi. Siis ainoastaan 2 kertaa vuosisadan aikana pitää ihmisen käydä läpi tuo paasto, silloin hän voi elää kuinka kauan tahansa. Tuota paastoa kuvataan hyvin salaperäisesti. Tässä toisessa asteessa tulee siis vapaamuurareille selväksi, että nyt

hänen pitää käytännössä pyrkiä prima materian luo, josta hän on kuullut ensimmäisessä asteessa. Nyt hänen tulee fyysisesti käytännössä käydä toteuttamaan sitä asiaa. Toisessa asteessa on ammattilaisen ikä 33 vuotta, mutta hänelle annetaan kuin lupaus, että hän pääsee takaisin lapseksi ja hänen sanansa tässä toisessa asteessa on tietty 'pyhä sana' ja tämä pyhä sana merkitsee: »Minä tahdon ja minä määrään, että minun tahtoni pannaan toimeen.» Se on inhimillisen pyrkijän tunnussana tässä toisessa asteessa.

Kolmannessa asteessa on jo mestarius saavutettu. Kolmanteen asteeseen oli vaikea päästä. Kyyhkysset olivat ovenvartijoina määräämässä, pääsikö oppilas siihen kolmanteen asteeseen. Tähän asteeseen ei päässyt, jollei ollut suorittanut jotakin tämän toisen asteen käytännöllistä elämää. Kun pääsi kolmanteen asteeseen, niin tuli Egyptiläiseksi Mestari-Muurariksi, sellaiseksi Mestariksi niinkuin Cagliostro sitä nimitti ja silloin se oli todella kuin vapaamuurari olisi Feenix-linnun tavoin noussut tulesta, silloin hänestä tuli täydellinen ihminen ja hän saavutti uudelleen tuon ensimmäisen materian, sen merkillisen aineen, joka ei pala tulesakaan, joka siis on kuolematon, alati uudestisyntyvä. Kun ihminen on saavuttanut sellaisen käyttövälineen itselleen, niin se ei pala tulesa, hän itse ei pala tulesa, hän on tietoinen, kun hänen ruumiinsa kuolee, hän on kuin vaeltava juutalainen, joka kulkee ruumiista ruumiiseen ja jolla ei ole mitään kuolemaa ja jolla ei ole muistamattomuutta, joka kulkee monien persoonallisuuksien läpi ja on itse kuin lanka, johon persoonallisuudet helminä liittyvät. Sanon vielä lopuksi, että Cagliostro kolmannessa asteessa opetti näille Mestari-Muurareille aivan tiettyjä maagisia tekoja. Hän opetti heitä käyttämään sellaisia sanoja ja loitsuja, että heille tuli sama voima kuin Cagliostrolle, että luonnon voimat tottelivat heitä. Lyonin looshissa käytettiin etenkin näitä voimia hyväksi. He kutsuivat looshikokouksiin näkyviin luonnonhenkiä, vainajia ja antoivat heidän esiintyä ja puhua. Maagisesti ja manaamalla hän kutsui vainajia näkyviin. Kerrotaan mm. eräistä päivällisistä. Cagliostro kysyy, kenen vainajan vieraat tahtovat vierustoverikseen? Vieraat mainitsevat useita nimiä, ja vainajat ilmestyvät ja kertovat kuoleman jälkeisestä elämästä ja kaikenlaisia havaintojaan. Tämähän voi olla kaskua, mutta joka tapauksessa vapaamuurarilooshissa hän antoi vainajien esiintyä. Mutta se olikin Cagliostron erehdys, hänen työnsä loppui aivan kuin kesken. Madame Blavatsky muuten mainitsee, että Cagliostro teki eräässä kohdassa erehdyksen, ja minä olen sitä mieltä, että se on juuri tässä, johon meidän aikamme spiritistinen liike on langennut, sillä ei saa häiritä vainajien lepoa. Sanotaanhan Mooseksenkin kirjassa: 'Älä häiritse vainajien unta.' Vanhassa testamentissa muuallakin kerrotaan noidista, jotka kutsuivat esille vainajia. Cagliostron ei olisi pitänyt sitä tehdä. Me huomaamme, kuinka Madame Blavatsky oli erikoisen ankara tässä suhteessa ja korosti, ettei saanut tehdä spiritistisiä temppuja. Ei ole myöskään aina sanottu, että vainajia esiintyy, olennot ovat usein luonnonhenkiä. Sillä jos saisi aina vainajia esiintymään, niin se olisi hyvin vaarallista. Madame Blavatsky oli hyvin ankara spiritistisen homman suhteen, vaikka hän sanoikin joskus, että kaikki spiritistiset ilmiöt ovat hyvin todellisia, vaikka vainajat eivät olekaan mukana.